

Xəbər
Kiyevdə
azərbaycanlı
avtoritetlər
maşını
gülləbaran
etdi
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 28-29 mart 2015-ci il Şənbə № 64 (6092) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Türkiyə prezidenti Ermənistanı yerində oturtdu

"Sizdən icazəmi alacağıq", - deyən Ərdoğan bir daha erməni tərəfini sağlam mövqeyə çağırdı; İrəvan rəsmiləri isə fiasko olan "genosid" in yubiley planlarına görə artıq təhqir janrına keçiblər...

yazısı səh.9-də

Musavat başkanı Gürcüstanda rəsmilərlə görüşdü

yazısı səh.3-də

Qızıl satıcıları Bakıda etiraz aksiyası keçirdilər

yazısı səh.2-də

Vergilər Nazirliyi "Azərsun Holding"dən 50 milyon tələb edib?

yazısı səh.4-də

İsa Sadıqov erməni nazirlə görüşü barədə yazılanlara reaksiya verdi

yazısı səh.6-də

Putinə İslamı "qəbul etdirdilər", "ata etdilər" və "öldürdülər"...

yazısı səh.10-də

Fazil Mustafa:

"Tarixdəki matəm günləri ləğv edilsin"

yazısı səh.6-də

Leyla Yunusun məsələsi Ollandla müzakirə oluna bilər

yazısı səh.10-də

"Səhm satışı Beynəlxalq Bankın problemlərini həll etməyəcək"

yazısı səh.13-də

AZAL biletlərin ucuzlaşmasına imkan vermir...

yazısı səh.12-də

Tiflisdə Saakaşvilinin azərbaycanlı tərəfdarları saxlandı

yazısı səh.2-də

«Milyarderlər İttifaqı»nın daha bir üzvünün çöküşü

"AST TELMAN" I

BİTİRƏN ŞOK SƏBƏBLƏR

İş adamı atasının adını daşıyan «Mardan Palace»ı borc səbəbindən itirir; Türkiyə müxalifəti "kaçak iş adamı" kimi tanıtılan Telman İsmayılova bu cür şərait yaradılmasını kəskin tənqid edirdi; Ərdoğanın Bakıya gətirdiyi deyilən dosyada bu hotel haqda nələr vardı...

yazısı səh.8-də

Avropa Birliyi Azərbaycan hökumətini islahatlara çağırdı

Ölkəmizin Avropa Qonşuluq proqramını yerinə yetirməsinə dair hesabatda sərt tənqidlərlə yanaşı müsbət qeydlər də əksini tapıb

yazısı səh.4-də

Pənah Hüseyn:
"Azərbaycana qarşı ikinci cəbhə açılıb"

yazısı səh.3-də

Şahid hərbiçimiz Goranboyda dəfn edildi

yazısı səh.2-də

İsa Qəmbər:
"Məqsəd bir neçə deputat yeri əldə etmək olmamalıdır"

yazısı səh.5-də

Musavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli partiya üzvü Ramiz Abdullanı 65 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

“Hörmətli Ramiz bəy!

Sizi 65 illik yubileyiniz münasibəti ilə təbrik edir, Sizə uzun ömür, möhkəm can sağlığı, işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Siz 1988-ci ildə başlayan milli-azadlıq mübarizəsinə qoşularaq xalqın haqq səsinə həmişə müdafiə etmişiniz. 1992-ci ildə Musavat Partiyası-

nın Bərpə Mərkəzində Musavat Partiyasına üzvü olduğunuz gündən partiyanın tapşırıq və qərarlarının icrasında, Musavat ideologiyasının təbliğində və fəaliyyətinin genişləndirilməsində fəallıq göstərirsiniz. Siz partiyanın Masallı rayon təşkilatının təsis olunmasında iştirak etmiş, 1996-2011-ci illərdə təşkilatın sədri olduğunuz zamanlarda üzərinizə düşən vəzifəni yüksək məsuliyyətlə icra etmiş, təşkilatın idarə olunmasında bütün bacarıq və gücünüzü sərf etmişiniz. Partiyanın bütün kütləvi tədbirlərinin, mitinq və piketlərin mütəmadi iştirakçısı olmuşunuz. Musavat Partiyasının iştirak etdiyi bütün seçkilərdə saxtakarlıqların qarşısını alınmasında mübarizlik göstərmişiniz. 2003-cü il Prezident, 2005-ci il Parlament seçkiləri və sonrakı seçkilər zamanı baş verən proseslərdə üzvlüyünüzün təzyiqlər zamanı nümayiş etdirdiyiniz cəsarət və əqidəyə sədəqətiniz xüsusilə təqdirəlayiqdir. Bu proseslər zamanı rejimin təqib və təzyiqləri Sizi haqq yoldan sapdırmağa bilməyib. Siz bu gün rayon təşkilatının sədr müavini kimi partiya daşğarımızla çiyin-çiyinə azad, ədalətli və demokratik hüquqi cəmiyyət quruculuğu, eləcə də işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması uğrunda mübarizənizi davam etdirirsiniz. Siz həm də Azərbaycanın ən böyük bələdiyyələrindən olan Ərkivan bələdiyyəsinə iki dəfə seçilərək seçicilərinizin böyük etimad və nüfuzunu qazanmışınız. Fəal həyat mövqeyiniz, işgüzarlığınız, prinsipliyyətiniz, səmimiyyətiniz və təvazökarlığınız partiya daşğarımız və ictimaiyyət arasında Sizə böyük nüfuz qazandırmışdır.

Siz təcrübəli pedaqoq, sözükeçər ağsaqqal, qayğıkeş ailə başçısı, mehriban ata və sevimli baba kimi həyatda yeri tutmuş insansınız. Öminəm ki, Sizi tanıyanlar apardığımız mübarizənin müsbət sonluqla yekunlaşacağına inanır, övladlarınız isə hər zaman Sizin kimi əqidəli bir müsavətçinin övladları və nəvələri olmaları ilə qürur duyur və iftixar hissi keçirirlər.

Hörmətli Ramiz bəy!

Sizi bir daha yubileyinizlə əlaqədar ürəkdən təbrik edir, apardığımız bu müqəddəs mübarizədə uğurlar və xoş günlər keçirməyinizi arzulayıram.”

Qızıl satıcılarının Bakıda etiraz aksiyası

Azərbaycanda dolların məzənnəsinin qalxması bütün ticarət obyektlərinin işində problem yaradıb. FaktXəbər-in məlumatına görə, alqı-satqıda əziyyət çəkən ticarətçilərdən bir qismi də Azərbaycanın ən böyük qızıl satışı ilə məşğul olan “Moskva” Univermağında fəaliyyət göstərirlər.

Məlumatla görə, dolların məzənnəsinin qalxması ilə əlaqədar demək olar ki, univermağda yerləşən bütün ticarət obyektlərində satış dayanıb. Satışları dayanan ticarətçilər bu gün etiraz məqsədi ilə dükanlarını açmayıblar.

Univermağın “Gold Centre” kimi tanınan hissəsinin işçiləri bildirirlər ki, dolların məzənnəsinin qalxmasından sonra satışlarının azalmasını nəzərə alaraq rəhbərliyin icarə pulunu bir qədər azaldacağını gözləyirlərmiş, amma əksinə, hər vergi adı ilə 100 AZN də pul yığılır. Məhz buna görə də satıcılar etiraz məqsədi ilə univermağın qarşısına toplaşmışlar. Onlar univermağ rəhbərliyindən icarə pulunun azaldılmasını və 100 manatların yığılmamasını istəyirlər.

Onların bu tələbi qarşısında hərəkətə keçən rəhbərlik, yerpulunun qalması şərti ilə 100 manatların yığılmayacağını deyib.

Tiflisdə Saakaşvilinin azərbaycanlı tərəfdarları saxlanıldı

Tiflisdə Gürcüstan Azərbaycanlıları Tələbə Assosiasiyasının (GATA) sədri Samir İsmayılov saxlanılıb. Vesti.az-ın verdiyi məlumata görə, müxalifətdə olan Vahid Milli Hərəkət Partiyasının liderlərindən biri Ramin Bayramov Tiflisdə hüquq-mühafizə orqanlarının Samir İsmayılovu və onun komandasını saxlaması barədə ötən gecə saat təqribən 01.30-da xəbər tutub. Onlar Tiflisin mərkəzi Vake rayonunda, “Mişa yolu” yazılan yerdə saxlanılıblar.

S.İsmayılov “Mişa yolu” adlı Gürcüstan Azərbaycanlıları Hərəkətinin banisidir. Saxlanılanlar arasında onun həyat yoldaşı, həmçinin Elxan Nəbiyev, təşkilatın rəhbəri Aslan Məmmədov, iki fəal Azer Ömər və Tamerlan Məmmədov, eləcə də “Azad zona” aktivisti Aqil Mustafayev var.

Maraqlıdır ki, saxlanılanlara kiməsə zəng etmək və tutulma haqqında məlumat vermək qadağan edilib. Təbii ki, bu, insanın hüquqlarının açıq şəkildə pozulmasıdır. Onları Daxili İşlər Nazirliyinin mərkəzi binasına aparıb, səhərə qədər orada saxlayıblar.

Şəhid hərbcimiz Goranboyda dəfn edildi

Sabah Bakıda işıqlar 1 saatlığa söndürüləcək

“Yer saati” (“Earth Hour 2015”) beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində martın 28-də dünyanın müxtəlif bölgələrində yaşayan bir milyardan çox adam insan deyişikliyinə qarşı həmrəylik nümayiş etdirmək üçün birləşəcək.

AZƏRTAC-ın məlumatına görə, Ümumdünya Vəhşi Təbiət Fondunun (WWF) keçirdiyi beynəlxalq tədbir hər il martın son şənbə günündə keçirilir. “Yer saati” təbiətə qayğıkə münasibətin, planetimizin məhdud resurslarına qayğının rəmzidir.

Bu, bəşəriyyət tarixində ən kütləvi ictimai aksiyadır. Bu il martın 28-nə təsadüf edən hadisə saat 20:30-a təsadüf edəcək. Aksiya çərçivəsində insanlar iqlim deyişikliyi probleminə diqqət artırmaq üçün bir saatlığa işığı və həmin vaxt vacib olmayan digər elektrik cihazlarını söndürür. “Yer saati” zamanı aksiyada iştirak edən böyük şəhərlərin rəmzi olan binaların da işıqları söndürülür.

Bu aksiya ilk dəfə 2007-ci ildə Sidneydə keçirilib.

Ümumdünya Vəhşi Təbiət Fondunun məlumatına görə, bu il “Yer saati” aksiyasında dünyanın 156 ölkəsinin sakinləri iştirak edəcəklər.

2011-ci il martın 26-da Bakının rəmzi olan Qız qalasında və “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda bir saat ərzində işıqlar söndürülüb və beləliklə, Azərbaycan bu global kampaniyaya dəstəkləyən ölkələrin sırasına daxil olub.

Bu il proqram çərçivəsində global aksiyanın iştirakçıları özləri ilə fənər, alışıqan götürərək saat 20:00-da Azadlıq meydanında toplaşacaqlar. Bir saat ərzində - saat 20:30-dan 21:30-dək Hökumət evinin və “Marriott Absheron” otelinin fasadının işıqlandırılması dayandırılacaq.

Bundan başqa, “Critical Mass Bakı” veloturu keçiriləcək, habelə aksiyanın nümayəndələri müxtəlif moblarda iştirak edəcəklər. Layihə saat 22:00-da başa çatacaq.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq! Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəhid olan hərbcisi Kazimov Etibar Xudavi oğlu doğulduğu rayonda dəfn edilib. APA-nın qərb bürosunun verdiyi məlumata görə, martın 26-da cəbhənin Tərtər rayonunun Qapanlı kəndi istiqamətində şəhid olan 30 yaşlı E. Kazimov Goranboy rayonun Safikürd kəndində torpağa tapşırılıb. Şəhidin dəfn mərasimində onun yaxınları, hərbcı yoldaşları, Müdafiə Nazirliyinin və Goranboy rayon İcra Hakimiyyətinin təmsilçiləri, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər. Şəhidin qohumları vətən uğrunda canını verən igid övladları ilə şərəf duyduqlarını bildiriblər.

Xatırladaq ki, Milli Ordunun yetirərkən ermənilərin açdığı atəş müddətdən artıq hərbi qulluqçusu nəticəsində şəhid olub. E. Kazimov E. Kazimov döyüş tapşırığını yerinə 2 ay öncə ailə həyatı qurub.

Növbəti həftə vicdan məhbuslarının məhkəmələri olacaq

Yadigar Sadıqov azadlığa çıxması tələbi ilə məhkəməyə müraciət edəcək

Üzümüzlə gələn həftə həbsdə olan siyasi məhbusların məhkəmə prosesləri davam etdiriləcək. Martın 31-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə iki proses olacaq. Əvvəlcə saat 10:30-da İnsan Haqları Klubunun sədri Rəsul Cəfərovun məhkəməsi keçiriləcək. Həmin gün saat 14:00-da Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin sədri İntiqam Əliyevin də məhkəməsi olacaq.

İntiqam Əliyevin oğlu Nəcmi Əliyev martın 25-də atası ilə görüşdüklerini söylədi: “Əvlə azadlığa çıxanlara görə sevinirdi. Təbriklərini çatdırdı. Amma əfvi yetərsiz sayırdı. Məhkəmənin onun üçün ağır keçdiyini deyir. Səhhəti də ağır olaraq qalır. Ayaq üstə çox dayanma bilmir”.

Aprelin 1-də isə Musavat başqanının müavini Fərəc Kərimlinin məhkəmə olacaq. Vəkil Nəmət Kərimli dedi ki, şahidlər və Fərəc Kərimlinin ifadələri ilə proses davam edəcək.

Qeyd edək ki, martın 16-da Fərəc Kərimlinin qardaşı Sırac Kərimliyə hökm oxundu. O, 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edildi. Nəmət Kərimli hökm qərarını aldıqdan sonra apelyasiya şikayəti verəcəklərini qeyd etdi. Kərimli qardaşlarının atası Raqif Kərimli övladları ilə görüşmə manelər yaradıldığını qeyd etdi.

Musavat başqanının həbsdəki digər müavini Tofiq Yaqublu martın 27-də ailəsi ilə telefon vasitəsilə əlaqə saxlayıb. Bu barədə musavat.com-a başqan müavininin qızı Nigar Yaqublu məlumat verdi: “Əhvalı və sağlamlığı yaxşıdır. Həmişə olduğu kimi, siyasi mühitlə maraqlandı. Hər kəsə salam söylədi”.

Bu günlərdə Musavat başqanının həbsdəki daha bir müavini Yadigar Sadıqovun həbs müddətinin yansı tamam olur. Başqan müavini azadlığa həbsdən vaxtından əvvəl çıxma ilə bağlı Qaradağ Rayon Məhkəməsinə müraciət edəcək. Bu barədə musavat.com-a Yadigar Sadıqovun Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin sədri Elman Fətəh məlumat verdi: “Bundan əvvəl də Yadigar bəy belə bir hüquqdan istifadə etmişdi. Yəni də hüquqi prosedurlardan istifadə edir. Qərarın necə olacağını mənə yoxdur. Biz sadəcə hüquqlarımızdan istifadə edirik. Ürəyindəki problemlər davam edir”.

Prezidentə əfv üçün müraciət edən NIDA-çı gənc Əbdül Əbilovun anası Nurcahan Əbilova oğlunun may ayında azadlığa çıxacağına ümid edir: “Əvvəldən yanvar və mart aylarında azadlığa çıxacağına inanmadığını deyirdi. İndi də deyir ki, ola bilsin 1 il, yaxud il yarım həbsdə qalım. Ümitsiz vəziyyətdə qalmışım”.

□ Cavansir ABBASLI

Təyyarəni qəzaya uğradan ikinci pilot xəstəliyini gizlədibmiş

A320 təyyarəsi qəzaya uğrayan gün onun ikinci pilotu Andreas Lyubits reysə çıxmalı deyilmiş, çünki xəstəliklə bağlı məzuniyyətdə olub. Musavat.com-un xarici qaynağa istinadən verdiyi xəbərə görə, onun evində axtarış apararaq xəstəliklə bağlı məzuniyyət haqda cırlmış arayışa rast gəlib. Arayış reysin tarixinə uyğun gəlir.

İstintaq hesab edir ki, Lyubits şirkətdən sağlamlığı ilə bağlı problemlərini gizlədib. O, həmçinin, 2009-cu ildə təhsilini niyə başa vurmağının səbəbini də gizli saxlayıb. Məsələ ondadır ki, Andreas Lyubits öz sevgilisindən ayrılmasının yaratdığı vəziyyəti çətin keçirirmiş.

Az öncə “Bild” alman nəşri bildirib ki, ikinci pilot qəzadan 6 il qabaq depressiya ilə əlaqədar psixiatrdan müalicə alıb. Müalicə iylərini çəkib. “Lufthansa”nın başçısı Karsten Şpor isə onun bütün testlərdən və tibbi müayinədən keçdiyini və uçuşlara icazə aldığını söyləyib.

Prezident MTN əməkdaşlarının rütbələrini artırdı

Prezidenti İlham Əliyev Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) əməkdaşlarına ali hərbi rütbələrin verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamla aşağıdakı şəxslərin rütbəsi artırılıb.

General-leytenant ali hərbi rütbəsi; general-mayor Vəli Məmiş oğlu Ələsgərov general-mayor Elçin Ərsalan oğlu Əliyev general-mayor Fərhad Hüseyn oğlu Vahabov General-mayor ali hərbi rütbəsi;

polkovnik Vüqar Zülfüqar oğlu Allahquliyev, Dövlət başçısının digər sərəncamı ilə İqor Leonidoviç Kərimova Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində mühəndis fəaliyyəti sahəsində xidmətlərinə görə “Əməkdar mühəndis” fəxri adı verilib.

Prezidentin sərəncamı ilə həmçinin, nazirliyin bir sıra əməkdaşları Azərbaycanı da milli təhlükəsizliyin təmin edilməsində, xarici xüsusi xidmət orqanlarının kəşfiyyat-pozuculuq fəaliyyətinin qarşısını alınmasında, beynəlxalq terrorçuluq və transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizədə fərqləndiklərinə görə Çovdarov Akif Teymurxan oğlu (general-mayor), Mahmudzadə Elşad Bilal oğlu (polkovnik) III dərəcəli “Vətəne xidmətə görə” ordeni ilə təltif ediliblər. Həmçinin, nazirliyin bir sıra əməkdaşları da fərqləndiklərinə görə, “Vətən uğrunda”, “İgidliyə görə”, “Hərbi xidmətlərə görə” medalları ilə təltif ediliblər.

Türk ordusu Qətərə gedir

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan 4 qanunu təsdiq edib. Musavat.com-un məlumatına görə, prezidentin mətbuat mərkəzindən bu barədə məlumat verilib. Məlumatda həmçinin bildirilib ki, qəbul olunan qanunlardan biri - 6633 saylı qanun Türk Silahlı Qüvvələrinin Qətərdə təlim görməsi və Qətər ərazilərinə yerləşdirilməsi ilə bağlıdır.

Açıqlamada qeyd olunur ki, 6633 saylı Türkiyə Respublikası və Qətər dövləti arasında hərbi təhsil, müdafiə sənayesi ilə Qətər ərazisində Türk Silahlı Qüvvələrinin yerləşdirilməsi məsələsində əməkdaşlıq müqaviləsinin təsdiqlənməsinin uyğun olduğuna dair qanun layihəsinin təsdiqlənməsi üçün baş nazirliyə göndərilib.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Pul yeyintisi stereotipi

Deyirlər ki, manatın ucuzlaşması hökuməti yaman narahat edib. O, indi çox diltordur. Yalan söhbətdir. İnanın ki, manatın qiymətdən düşməsinə hökumətdən çox sevinən yoxdur. Doğrudur, o, üzde bundan xoşlanmadığını, qayğılandığını göstərə bilər. Amma bu heç nəyi dəyişmir.

Axı o, niyə sevinməməlidir ki?

Bahalaşmanın əhalini ayağa qaldıracağından narahat olmağa dəyməz. Onlar bu xalqı müxalifətdən yaxşı tanıyırlar. Bir də ki, dünya bazarında neftin qiymətini onlar ki, aşağı salmayıblar. Bunlar hamısı müxalifətin güvəndiyi məlun Qərbin əməlidir. Neft ucuzlaşmasaydı, manat da ucuzlaşmazdı. Bir halda ki, manat ucuzlaşır, deməli, emissiyaya ehtiyac yaranır. Emissiya isə təzə pulların çapını nəzərdə tutur. Təzə pullar çap olunmalıdır, Avstriyanın pul çap edən şirkəti də yerində durur, ölkənin baş bankiri Elman Rüstəmov da. Deməli, növbəti 14 milyon avronu çırpışdırmaq üçün əla fürsətdir. Nə olsun ki, Vyana məhkəməsi sübut edib ki, əvvəlki dəfə manatın çapı üçün dövlət zamanı Azərbaycan tərəfi cəmi on dördcə milyon avro qatlayıbmiş. Əsas günahkar ABŞ başda olmaqla, məlun Qərbdır. Neftin qiymətini ucuzlaşdırmayıdılar, manat da buna görə ucuzlaşmayıdı və nəticədə yeni manat kütləsi çap etməyə ehtiyac yaranmayıdı. Hökumətin burada günahı nədir? 14 milyon avro kimi qəpik-quruş üçün donduran xalq üçün deyim ki, "bal tutan barmaq yalayır" məsələni sən özün quraşdırmamısın? İndi dediyin nədir?

Ümumiyyətlə, maliyyə cinayətlərinə bizim hüquq-mühafizə orqanlarının qəribə münasibəti var. Məsələn, Vyana Məhkəməsinin manatın çapı zamanı Elman Rüstəmovun 14 milyon avro qatlaması haqda qərarını bizim hüquq-mühafizə orqanları lətifə kimi qarşılayıblar. Baş Prokurorluğun kabinetlərində və dəhlizlərində o ki var danışib-gülürlər, "ay sənin oyunun olsun, Elman müəllim" deyib, ağızlarından selik axa-axa qəşş ediblər. Amma ölkəmizdəki hansısa bulvar qəzetinin 16-cı səhifəsində mikroskopik şriftlə yazılsa ki, ehtimal var Arif Hacı ilə Cəmil Həsənlə xaricdən pul alırlar, ailəm bir-birinə dəyər. Bayağdan əlləri ilə qarnını tutaraq qəşş edən prokurorluq işçiləri dərhal ciddiləşər, gözlərindən qəzəb qılcımı saçar, Baş Prokurorluq DİN-lə birlikdə bəyanat yayar və istintaq hərəkətinə başlayırlar. Hüquqi əsasları da belə olacaq ki, prokurorluq haqqında qanuna görə KİV-də getmiş cinayət xarakterli informasiyalar mütləq yoxlanılmalıdır. Əlbəttə ki, hakimiyyətdəki məmur-oligarxlar barədə yerli və xarici KİV-lərdə çap olunmuş yazıları bura aid etmək olmaz. Çünki həmin yazılar əsasən müxalifət qəzetlərində gedir, o qəzetlərsə qəzet sayılmaz! Bilin, müxalifət qəzetləri qəzet yox, zəhər tuluğudur. Zəhərdən də nə qədər aralı dursan, o qədər başın salamat olar. Ona görə də bizim hüquq-mühafizə orqanlarımız öz sağlamlıqlarını qorumaq naminə bu cür zəhər tuluqlarından aralı dururlar. Bir halda ki, aralı dururlar, deməli, həmin yazıları oxumurlar. Yazıları oxumurlarsa, binəvalar ehtimal edilən cinayətlər haqqında haradan xəbərdar ola bilərlər. Bizim hüquq-mühafizə orqanlarında qəribə stereotip formalaşmışdır. Lap Brejnev haqqında lətifədəki kimi. Leonid İliç Puşkinin heykəlinin önündə durur və deyir: "Çox qəribədir. "Mumu"nu Turge-nev yazıb, amma heykəli Puşkinə qoyublar!" Xalqın pullarını hökumət fırladır, amma pul yeyintisində görə müxalifətçiləri tuturlar. Xədicə İsmayıl, Anar Məmmədli, İntiqam Əliyev, Leyla Yunus və s. onları ittiham edirlər ki, siz xariclərin pulunu yeyibsiniz. Əşi, bu pul donuz eti deyil ki, xaricininki haram ola, öz xalqıninki halal. Əlbəttə ki, mən müxalifətçilərin pul yediyinə inanmıram, sadəcə olaraq hirsimdən belə yazıram. Bir tanışım var idi. Bir dəfə danışanda "ağdamlı yeraz" ifadəsi işlətdi. Adamda belə stereotip yaranmışdı ki, qaçqına "yeraz" deyirlər. Bizim hüquq-mühafizə orqanlarında belə stereotip yaranıb ki, pulu müxalifət yeyir, hökumətlik bir şey yoxdur.

□ Tofiq YAQUBLU

İqtidar-müxalifət dialoqu, mitinqlər, parlament seçkilərinə hazırlıq və digər aktual məsələlərlə bağlı "Azadlıq-2015" seçki blokunun üzvü, AXP sədri Pənah Hüseyn "Yeni Müsavat"a açıqlamalar verib. Pənah Hüseyn müxbirimizə bildirib ki, hazırkı ictimai - siyasi vəziyyət dünyada və konkret olaraq, Azərbaycanın da aid olduğu coğrafiyada global səviyyəyə keçməkdə olan geosiyasi gərginliyin artması ilə xarakterizə olunur. Ölkəmiz üçün bu situasiya neftin qiymətinin aşağı düşməsi ilə dərinləşən, lakin yalnız bu amillə bağlı olmayan iqtisadi böhranla müşahidə edilir ki, açıq aydın bu proses sosial - siyasi böhrana keçməyə doğru inkişaf edir:

"Müqayisə qüsurlu görün-sə də bu vəziyyət 2008-2009-cu il böhranından sonra 2010- 2011 ərəb baharı dövrünü xatırladır. Lakin 2008-2009- cu illər böhranı zamanı Rusiya və Qərb arasında qarşılıqlı bu həddə deyildi və neftin qiyməti qısa müddət üçün kəskin düşüdükdən sonra görünməmiş yüksəlişə keçmiş və iki ildən çox davam etmişdi. İndi bu vəziyyətin bir neçə il davam etməsi proqnozlaşdırılır. Geosiyasi gərginliyin Ukrayna ilə yanaşı Cənub Qafqazı əhatə etməsi əlamətləri də meydana çıxır. Gürcüstandakı son hadisələr buna misal ola bilər. Bizim üçün digər fərqli məsələ Azərbaycan və Qərb arasında, ən azından, insan haqları, siyasi məhbuslar sahəsində ciddi

böhran meyillərini gücləndirəcəkdir. Çıxış yolu varmı? Prezident İlham Əliyev yuxarıda qeyd etdiyimiz çıxışında çıxış yolu kimi milli birlik və əməkdaşlığı göstərdi. Lakin formal olaraq doğru olan bu tezis mütəmül olan tərəfi onun içərisinin nə ilə doldurulması, məzmununu nədən ibarət olmasından ibarətdir. Əgər bu, müxalif siyasi gücün və fikrin aradan qaldırılması anlamında işlədilsə, bir başqa məsələdir. Yox əgər, müxaliflə siyasi anlaşma kursudursa və real siyasi islahatları nəzərdə tutursa başqa məsələdir. Bizə bu sualların cavabı aydın deyildir. Çünki haqlı olaraq deyilən odur ki, ikinci olsaydı biz 18 martda fərqli əfvün şahidi olmalı idik. Müxalifət, o

Müsavat başkanı Gürcüstanda rəsmilərlə görüşüb

Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacı və müavini Elman Fəttah Gürcüstanda səfərdə olublar. Arif Hacı müavini verdiyi məlumatlara görə, Gürcüstan səfəri maraqlı görüşlərlə, müzakirələrlə zəngin və faydalı olub. Gürcüstanın paytaxtı Tiflisdə Müsavat başkanı və müavini bir sıra rəsmi şəxslər, millət vəkili ilə görüşüblər. A.Hacı müavini verdiyi xəbərdə deyir ki, onlar Gürcüstanın hakim koalisiyasında təmsil olunan, Müsavatın müttəfiqi Respublikaçılar Partiyasının sədri Xatuna Samnizdə ilə görüşüblər. Gürcüstan parlamentində bu partiyanın fraksiyasına rəhbərlik edən David Berdzinişvili, Gürcüstan Milli Təhlükəsizlik Şurası sədrinin müavini İvlian Hayndravanın da qatıldığı görüşdə Azərbaycan-Gürcüstan münasibətləri, Müsavatla Respublikaçılar Partiyası arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi və digər məsələlər müzakirə edilib.

Müsavat başkanı və müavini səfər zamanı Gürcüstanda yaşayan soydaşlarımızla da görüşüblər.

□ E.SEYİDAĞA

"Azərbaycana qarşı ikinci cəbhə açılıb"

Pənah Hüseyn: "Vəziyyətin dramatikliyinin ən bariz sübutu olaraq prezident İlham Əliyevin bayramqabağı çıxışlarında səsləndirdiyi "bizə qarşı soyuq müharibə aparılır" bəyanatı göstərilə bilər"

bir gərginliyin yaşanmasıdır. Məncə vəziyyətin dramatikliyinin ən bariz sübutu olaraq prezident İlham Əliyevin bayramqabağı çıxışlarında səsləndirdiyi "bizə qarşı soyuq müharibə aparılır" bəyanatını göstərmək olar. Bu, artıq Azərbaycana qarşı ikinci cəbhənin açılmasının etirafı deməkdir ki, ölkənin milli təhlükəsizlik maraqları baxımından, olduqca təhlükəlidir. Hesab edirik ki, ən qısa bir zamanda bu cəbhə bağlanmalı və sülh yaradılmalıdır. Qətiyyətlə demək olar ki, bu iqtidar üçün çətin görünərsə də, ölkə üçün təhlükəli vəziyyətə gətirilməyəcək. Əlbəttə ki, yuxarıda təsvir olunan vəziyyət sadələşdirilmiş müxalifət-iqtidar münasibətlərinə, ümumiyyətlə ölkədəki siyasi proseslərə də öz təsirini göstərir".

P.Hüseyn hesab edir ki, müxalifətin dayaqlarının möhkəmlənməsi, müxalif ictimai rəyin nisbi radikallaşması labüddür: "Milli Şura tərəfindən iki həftə öncə mitinq keçirildi. Hər halda bundan əvvəlki mitinqlərdəkindən artım müşahidə olundu. Qiymətlərin qalxması, maliyyə-bank sistemində gərginliyin artması, xarici kreditlərin cəlb edilməsində problemlərin yaranması və başqa faktorlar

cümlədən bizim də daxil olduğumuz "Azadlıq-2015" seçki bloku da öz fəaliyyətini planlaşdırarkən bu vəziyyətin hara inkişaf edəcəyini nəzərə alacaqdır".

AXP sədri vurğuladı ki, siyasi partiyalarla Prezident Administrasiyasının ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənovun görüş prosesinin davam edib-etməyəcəyi də qeyd olunan ümumi gedişatın tərkibindən asılıdır: "Bizim işlədiyimiz ekspertlər inandırmağa çalışırlar ki, iqtidar daxilində fərqli yanaşmalar mövcuddur və bu prosesin ziddiyyətli getməsinin əsas səbəbidir. Lakin necə olur-olsun, görünən budur ki, hələlik iqtidar siyasi partiyalarla təmaslara bir taktika kimi, kon-

yuktur gediş kimi baxır. Bizim münasibətimiz fərqlidir. İfade mübahisəli olsa da, bu yanaşmanı alternativ strategiya kimi formulə etmək olar. Paradoksal səslənsə də faktiki olaraq yeni mərhələyə keçid forması kimi avtoritar demokratiyadan danışımaq olar. Biz buna proseslərin alternativ inkişaf variantı olaraq bir şans kimi yanaşırıq. Ona görə də bu istiqamətdəki müəyyən axtarımlar davam edir. Amma bu, yalnız siyasi partiyalardan asılı olan məsələ deyil və iqtidar tərəfi ciddi yanaşmaya qaçsa, bu prosesin heç bir nəticəsinin olmayacağı aydındır. Nəticələr olmayacağına, proses ictimai rəyde gözdən düşəcək; ona maraq itəcək və əlbəttə ki, bunun özü də fərqli bir situasiya

yaradacaq. Biz də həmin situasiyaya uyğun hərəkət edəcəyik, ona uyğun fəaliyyət olacaq. Demək istəyirəm ki, bu dialoq, görüş deyilən proses bizim üçün də fəaliyyət alternativlərindən biridir. Və biz eyni zamanda həmin alternativə də hazırlaşmalı olduğumuzu birlik və hazırlaşırıq".

Seçkilərə gəlincə P.Hüseyn dedi ki, seçkilər həm ümumi siyasi prosesə bağlı olan, eyni zamanda müstəqil bir hədəfdir. "Azadlıq-2015" seçki blokunun aprelin ilk günlərində dəyirmi masa keçirmək planı var: "Ölkədə fəaliyyət göstərən bir qrup siyasi partiyalar və ekspertləri dəvət edib, qeyd etdiyim məsələlər, o cümlədən seçkilərlə bağlı məsləhətləşmə aparmaq, həmçinin blokun mesajlarını səsləndirmək fikrindəyik. Blok hələ kütləvi aksiyalar barədə qərar verməyib. Amma seçki blokunda kütləvi aksiyalarla məşğul olan xüsusi bir komissiyaya yaradılıb. Komissiya blokun seçki qərarlarının nəzərdədir".

AXP sədri sonda vurğuladı ki, qeyd olunan məsələlər barədə daha konkret dəyirmi masadan sonra danışmaq mümkün olacaq.

□ Etibar SEYİDAĞA

ABŞ Ukraynani ruslardan müdafiə edir...

Hüseyinbəla SƏLİMOV

...Azərbaycanı isə ermənilərin ayağına verir

ABŞ dediyini etdi - Ukraynaya ilk hərbi silah-sursatı göndərdi. Ola bilsin, birinci silah partiyası təqdim edilən səviyyədə, jurnalistlərin təsəvvüründəki qədər deyil. Amma bu, başlanğıcdır...

Bizim üçün burada diqqət çəkən nədir? O baxış ki, Ukrayna-Rusiya müharibəsinə yönəldi, Dağlıq Qarabağa ta əzəldən tətbiq olunmadı. Mən indi dörd qətnamənin mətnini xatırlamağa çalışıram. Orada nə Ermənistan, nə də Rusiya ilə bağlı işarə var...

Ukrayna ilə bağlı da belə edə bilərdilər. Yazardılar ki, "Ukraynada hakimiyyətlə şərq bölgəsinin əhalisi arasındakı münasibət" də filan məsələ filan cür olsun. Amma belə etmədilər. Əvvəldən vurğunu düz qoydular...

Amma Azərbaycana gələndə belə məlum olur ki, bizim ərazilərimizi Dağlıq Qarabağın etnik erməni əhalisi işğal edib...

Başqa bir fərq münasibətin həlli yollarıdır. İndi məlum olur ki, sülhlə həll edilməli münasibətlər var və bir də müharibə yolu ilə çözülməli münasibətlər var.

ABŞ Ukraynaya silah göndərsə bu, o deməkdir ki, ölkənin şərqindəki münasibət bütün vasitələrin, o cümlədən də hərbi vasitələrin köməyi ilə həll edilə bilər...

Amma ABŞ Azərbaycana nəinki silah vermir, hətta silah satmır da. Üstəlik, Azərbaycanın silahlanmasından ehtiyat edir. Hələ onu demirik ki, Ukrayna münasibətindən fərqli olaraq BMT-dəki səsvermə zamanı Minsk Qrupunun üç həmsədri, o cümlədən də ABŞ Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə səs verməmişdi...

Yox, bunları Ukraynaya qarşı qısqıncılıq və yaxud da ölkədə onsuz da baş alıb gedən anti-Qərb ritorikasına bir "təhffə" kimi qəbul etmək lazım deyil...

Ola bilsin, müəyyən inciklik notları var, amma bütövlükdə məqsədimiz nə Ukraynaya, nə də ABŞ-a qarşı acıq hissi oymaq deyil. Sadəcə, dünyanın da bir məntiqi olmalıdır...

İnsan bu məntiqi görməyəndə istər-istəməz dilxor olur. Ona görə dilxor olursan ki, faktiki olaraq iki eyni münasibətdir. Amma birində təcavüzkar adı ilə çəkilir, o birisində isə bunu etmirlər...

Birine döyüşməyi məsləhət görür, hətta silah da verirlər. O birisinə isə nəinki silah verir, heç vuruşmağı da məsləhət görmürlər, üstəlik işğalçı rejimə yardım da edirlər...

Birinin ərazi bütövlüyünü tanıyır, ona dəstək verirlər, o birisinin isə hətta ərazi bütövlüyünü belə müdafiə etmirlər...

Bəli, adi söhbətlərdə deyirlər ki, ABŞ Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır. Amma bunun zərər qədər belə əhəmiyyəti yoxdur, çünki BMT-dəki səsvermədə həmin ölkə bizim ərazi bütövlüyümüzdə dəstək vermədi. Elə ona görə də bu dünyada baş verən proseslərdən baş açmaq olduqca çətindir...

Məsələ heç xristian-müsəlman söhbəti də deyil. Xristian Gürcüstanı da ABŞ-dan istədiyi dəstəyi almır. Balkanlarda ABŞ hətta xristianları deyil, müsəlmanları müdafiə etdi...

Qəzəz, nə məsələdirse, Azərbaycan məsələsində ABŞ axsayır. Amma səbəbi görmək də çətin deyil - Ermənistan ABŞ siyasətçiləri üçün erməni əsilli seçicilər deməkdir. Bütün məsələlər buna bağlanıb. Həm də bu, indinin və ya dünyanın söhbəti də deyil, çoxdanın söhbətidir...

Bir dəfə oxumuşduq ki, ABŞ prezidentlərindən biri - cənab Q.Trumen hətta kabinetində "böyük Ermənistan"ın xəritəsini də asıbmış. Səbəb? İndi, bir az bundan əvvəl dediyim məsələdir - erməni seçicisi onlar üçün mühüm amildir...

Həmin prezidentin vaxtında bəlkə də ABŞ-da heç iki-üç azərbaycanlı da yox idi, di gəl, böyük erməni diasporası vardı. Həmin diaspora onda da işləyirdi...

Amma yəne də eyni bir hadisəyə, heç olmasa, başqa yerdə düzgün münasibət bəsləyirlərsə bu, istər-istəməz prezident və ən başlıcası, ümid yaradır. Elə ona görə də, necə deyirlər, Ukraynaya paxıllıq etmirik... Hətta onun da tərəfindəyik ki, çalışıb bu ölkəyə dəstək vermək lazımdır, çünki dərdimiz elə birdir...

O ki qaldı Qərbə və ABŞ-a, biz, ruslar demişkən, "izqoy" rejimlərə çevrilə və işimizi-peşəmizi atıb səhərdən axşamcaq Qərbin və ABŞ-ın əleyhinə danışa bilmərik. Onları inandırmağa çalışmalıyıq...

Azərbaycana qarşı Rusiya təhlükəsi ABŞ strateqləri tərəfindən də etiraf olunur. Ona görə də "şimal ayısı"nın hətta başqa, bir qədər uzaq yerdə belə pəncəsinin vurulması bizim maraqlarımıza da cavab verir - çətini onun zəifləməsidir, ABŞ-ı gec-tez razı salmaq da olar...

Avropa Komissiyası (Avropa Birliyinin orqanıdır-red.) 2014-cü ildə Azərbaycanda Avropa Qonşuluq Siyasətinin reallaşmasına dair hesabat yayıb. Sənəddə ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyəti üçün şəraitin çətinləşməsi, QHT-lərə, siyasi fəallara və mediaya təzyiqlərin artırılması əksini tapıb.

Avropa Birliyinin rəsmi saytında dərc olunan sənəddə (http://eeas.europa.eu/enp/pdf/2015/azerba-jan-enp-report-2015_en.pdf) qeyd olunub ki, viza prosedurlarının sadələşdirilməsi və readmissiya haqqında 2014-cü ildə imzalanən saziş ikitərəfli münasibətlərin gələcək inkişafına xidmət edir. Həmçinin, sənəddə ölkədəki iqtisadi vəziyyət müsbət qiymətləndirilib. Makroiqtisadi mühit qeyri-neft sektorunun və sosial sabitliyin artmasının hesabına stabil qalıb: "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşmasına dair öhdəliklər əvvəlki AB-Azərbaycan dialoqu üçün birinci dərəcəli əhəmiyyət daşıyır".

Hesabatda Qarabağ problemi ilə bağlı qeyd olunub ki, atəşkəs haqqında sazişin bağlanmasından ötən 20 ildə münasibətin nizamlanması ətrafında vəziyyət dalana dirənib: "1994-cü ildən bu yana qurbanların sayının görülməmiş həddə çatması və insidentlər fonunda təhlükəsizliklə bağlı vəziyyət ciddi problem olaraq qalır".

AB Qarabağ problemi ilə əlaqədar münasibət tərəflərini "gərginliyi artıran və dinc prosesi pozan hərəkət və bəyanatlardan çəkinməyə" çağırıb.

Eyni zamanda bildirilib ki, Azərbaycanın 2014-cü ilin mayından noyabra kimi Avropa Şurasında sədrlik etdiyi müddətdə müstəqil QHT-lərin durumu xeyli pisləşib.

Sənəddə o da əksini tapıb ki, 2014-cü ildə seçkilərin demokratik keçirilməsinin təminatı ilə bağlı ATƏT DTİHB-nin tövsiyələri yenə də yerinə yetirilməyib. Məhkəmələrin müstəqilliyinin təmin olunması üçün

AB təmsilçiləri QHT nümayəndələrinin məhkəmə proseslərinin monitorinqini keçiriblər və ciddi qanun pozuntularının şahidi olublar. Hökuməti tənqid edənlərin müdafiə prosesi çətinləşib. Məhkəmələrin müstəqilliyinin təmin olunması üçün

Avropa Birliyi Azərbaycan hökumətini islahatlara çağırdı

Ölkəmizin Avropa Qonşuluq proqramını yerinə yetirməsinə dair hesabatda sərt tənqidlərlə yanaşı müsbət qeydlər də əksini tapıb

ciddi addımlar atılmayıb: "AB və Azərbaycan arasında siyasi dialoq sahəsində əlaqələr xeyli azalıb. Söz azadlığının da vəziyyəti pis olaraq qalır. Hesabatda dövlət xidmətində korrupsiyaya qarşı mübarizə vasitəsi olan "ASAN Xidmət" şəbəkəsinin genişləndirilməsinə baxmayaraq, korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ciddi yaxşılaşmaya nail olunmayıb və ölkə "Transparency International"-in reytingində 175 dövlət arasında 126-cı yeri tutur. 2014-cü ildə məhkəmələrin müstəqilliyinin təmin olunmasında nəzərəcarpacaq uğurlar olmayıb.

AB təmsilçiləri QHT nümayəndələrinin məhkəmə proseslərinin monitorinqini keçiriblər və ciddi qanun pozuntularının şahidi olublar. Hökuməti tənqid edənlərin müdafiə prosesi çətinləşib. Problemərdən biri də vəkili çatışmazlığıdır. Vəkillərin çoxu

müxalifətçiləri müdafiə etməkdən imtina edir. Vəkillər Kollegiyası müxalifətçiləri müdafiə edən hüquqşünaslara təzyiq göstərir. Hökumət Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarlarına hörmətlə yanaşmır, onları yerinə yetirmir".

Sənəddə həmçinin qeyd olunan problemlərin aradan qaldırılması üçün 2015-ci ildə görülməli işlərlə bağlı tövsiyələr irəli sürülüb, islahatlara getmək çağırışı edilib.

Əsasən Avropa Şurasının üzvü kimi öhdəliklərə əməl olunması və yerinə yetirilməsi, fundamental hüquq və azadlıqların, qanunun aliliyinin təmin edilməsi, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarlarının yerinə yetirilməsi tövsiyə olunur.

Vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin yaradılması, qanunvericiliyə məhdudlaşdırıcı normaların ləğvi, QHT-lərə öz fəaliyyətini həyata

keçirmək üçün imkanların yaradılması tövsiyə olunub.

Bundan əlavə, seçki qanunvericiliyinin ATƏT DTİHB-nin tövsiyələrinə uyğunlaşdırılması və 2015-ci ilin noyabrında keçiriləcək parlament seçkisi öncəsi bu tövsiyələrin yerinə yetirilməsi məsləhət bilinib.

Diffamasiya və böhtanın dekriminallaşdırılması haqqında qanunun qəbulunun, jurnalistlərin və fəalları tənqid olunması, qətlə yetirilməsi hallarının araşdırılmasının gücləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub.

Ekspertlər bir neçə ay öncədən bildirdilər ki, əgər hökumət təcili islahatlara başlansa, siyasi məhbus problemi həll olunmasa, ona qarşı ciddi təzyiq kampaniyasına start verilləcək. Çünki Azərbaycan Avropa Qonşuluq Siyasətinin reallaşması üçün götürdüyü öhdəliklərə əməl etmir, əksinə vəziyyət ötən illərlə müqayisədə daha da pisləşib. Bu isə sözügedən proqramla bir araya sığmır.

Ekspertlərin bildirdiyinə görə, Avropa Birliyinin məlum proqramının gerçəkləşməsi yönündə əməli addımlar atılmayacağı təqdirdə, bu cür bəyanatların ardınca ən azı müəyyən yüksək məmurlar səviyyəsində hökumət üzvlərinə, hakimlərə, ayrı-ayrı şəxslərə sanksiyalar tətbiqi də qaçılmazdır. Bu üzəndən məlum hesabat son xəbərdarlıq kimi də qiymətləndirilə bilər.

□ T.ƏHMƏDLİ

Vergilər Nazirliyi "Azərsun Holding"dən 50 milyon tələb edib?

Bunun ötən illərdəki vergi güzəştlərinin qarşılığı olaraq alındığı bildirilir, şirkət isə təkzib edir...

Vergilər Nazirliyinin "Azərsun Holding"dən qanunsuz olaraq 50 milyon manat aldığı iddia edilir. "AzPolitika.info"nun məlumatına görə, "Azərsun Holding"ın aprelin əvvəlindən qiymət artımına getmək barədə qərar qəbul etməsi heç də təkəmə manatın devalvasiyası ilə bağlı deyil. Daha dəqiqi, belə ciddi bahalaşma qərarında devalvasiyanın rolu sonuncu sırada dayanır. Əsas səbəb isə vergi və Avropa Oyunları ilə bağlı şirkətin xərclərinin kifayət qədər böyük olmasıdır.

"AzPolitika.info"nu məlumatlandıran mənbə bildirib ki, neftin qiymətinin düşməsi ilə bağlı bu ilin büdcəsində yaranaçaq gözlənilən böyük kəsiri doldurmaq üçün indidən qeyri-məhdud səlahiyyətlər verilən Vergilər Nazirliyi digər iri şirkətlər kimi, "Azərsun Holding"ın da qapısını "bərək döyüb". Mənbənin iddiasına görə, Vergilər Nazirliyinin tələbi ilə şirkət bir dəfəyə

büdcəyə 50 milyon manat vəsait ödəyib. Ancaq bunun ötən illərdəki vergi güzəştlərinin qarşılığı olaraq alındığı bildirilib və ilin sonunadək şirkətin qapısının bir-neçə dəfə yenidən döyüləcəyinə dair xəbərdarlıq edilib.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, bu yaxınlarda mətbuata açıqlama verən "Azərsun Holding"ın Müşahidə Şurasının sədri Abdullbari Gözəl vergilərin ağırlığından şikayətlənib: "İşçilərin vergi gücü artıqdır, bunu azaltmaq la-

zımdır ki, şirkətlər işçilərini rəsmiləşdirsin. Mən bunu bugünkü çıxışmda da dedim. İndi hər kəs düşünür ki, iki işçim azalsın, mən dəyərim aşağı düşsün. Əgər bu vergiləri yüngülləşdirilsə, heç kim işçi saxlamaqdan qorxmaz. İndi işverən şəxs işçinin maaşı qədər də vergi ödəyir. Belə olmaz axı...".

Həmçinin, saytın xəbərində bildirilir ki, "Azərsun Holding"ın dərdi yalnız vergi ilə bağlı deyil. Başqa gözlənilməz xərcləri də

ortaya çıxıb. Belə ki, neftin qiymətinin düşməsi Avropa Oyunları ilə bağlı xərclərin də bir hissəsinin ayrı-ayrı iri şirkətlərin üzərinə yüklənməsinə səbəb olub. Bu şirkətlərdən biri də məhz "Azərsun Holding"dır. İddiaya görə, Avropa Oyunlarına qatılacaq bir xeyli ölkənin idmançıların bütün xərcləri "Azərsun Holding"ın üzərinə qoyulub.

"Azərsun Holding"ın ictimaiyyətlə əlaqələr və biznes inkişafına dəstək Departamentinin müdiri Afiq Səfərov isə məsələ ilə bağlı Musavat.com-a açıqlama verərək Vergilər Nazirliyinin şirkətdən ödəniş tələb etdiyini təkzib edib: "Qiymət artımı barədə açıqlama verməmiş ki, bu, mərhələli şəkildə olacaq. Ancaq Vergilər Nazirliyinə 50 milyon ödənmə məsələsi doğru deyil, yanlış məlumatdır. Bunlar jurnalist təxəyyülünün məhsuludur. Tamamilə reallıqdan uzaq, absurd rəqəm səsləndirirlər. Yəqin mətbuatda mövzu qıtlığıdır. Buna görə son vaxtlar yayılan məlumatlarda Vergilər Nazirliyinin rekət kimi təqdim etməyə çalışırlar. Vergilər Nazirliyi ilə sahibkarlıq subyektlərinin normal münasibətləri var, "Azərsun"la da həmçinin. Şirkət dövrü olaraq öz vergilərini ödəyir dövlətə. Biz bu cərimə məsələsinə qəti şəkildə təkzib edirik".

□ RÖYA RƏFİYEVA

Müsavətin sabiq başqanı, Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin sədri İsa Qəmbər "Yeni Müsavat"a geniş müsahibə verib. Azərbaycanın qonşularında baş verənlərdən başlayaraq, ölkəmizdəki real durum, parlament seçkiləri və digər məsələlərdə bir sıra aktual mövzuları əhatə edən söhbətimizi təqdim edirik.

- İsa bəy, son günlər paytaxtında nəhəng etiraz aksiyaları keçirən qonşu Gürcüstanda yeni inqilab dalğasının yetişdiyi barədə fikirləri bölüşürsünüz mü? Bu hadisələrin Azərbaycana təsiri barədə nə demək olar?

- Gürcüstan bir çox çətinliklərə baxmayaraq, demokratik yolla inkişaf edən ölkədir. Gürcüstanda normal demokratik proseslər gedir. Saakaşvili seçkilərdə uduzandan sonra seçkiləri saxtalaşdırmayaraq, zor hesabına hakimiyyətdə qalaraq hakimiyyətdən getdi. Amma eyni zamanda öz qüvvəsini, partiyasını saxladı. İndi də müxalifət partiyası olaraq fəaliyyət göstərir və kifayət qədər uğurlu bir mitinq keçirib. Mövcud Gürcüstan hakimiyyəti də demokratik bir hakimiyyət kimi şəhərin mərkəzində buna şərait yaradıb və bu mitinq də azad şəkildə keçirilib. Bu, demokratik prosesdir. Gürcüstanda hər hansı inqilab gözlənilmir, orda bu proses gedəcək və seçkilərdə həll olunacaq ki, indi hakimiyyətdə olan qüvvələr davam edəcəklər, Saakaşvilinin qüvvələri yenidən hakimiyyətə qayıdacaq, yoxsa başqa bir variant olacaq. Bu, seçki ilə həll olunan məsələdir. Azərbaycana isə bütövlükdə müsbət təsir edir. Çünki hər bir demokratik nümunə, xüsusən qonşu nümunəsi Azərbaycan cəmiyyətinə də təsir göstərir.

- Rusiyanın Cənubi Qafqaz uğrunda mübarizəsi və ABŞ-in bölgədəki maraqları kontekstində hansı güc sonda qalib gələcək?

- Rusiyanın, qərbin bölgədə öz maraqları ola bilər. Önemli olan xalqların öz talelərinə sahib çıxıb öz gələcəklərini müəyyənləşdirməsidir. Gürcüstanda da bu proses gedir. Böyük qüvvələrin mübarizəsinə gəldikdə isə, aydın məsələdir ki, bütövlükdə dünya demokratiya istiqamətində inkişaf edir. Bu qlobal bir prosesdir və Rusiyadakı avtoritar rejimin bütün müqavimətinə, yaratdığı bütün çətinliklərə baxmayaraq, nəticədə demokratikləşmə, köklü demokratik dəyişikliklər Gürcüstanda da, Azərbaycanda da, digər ölkələrdə də baş verəcək.

- Amma bu da faktıdır ki, xalqın iradəsinin ortada olmasına baxmayaraq Ukraynada vəziyyət fəlakətli həddə çatıb. Azərbaycanı da analoji təhlükələrin gözləndiyi barədə Bzejnskinin xəbərdarlığını bölüşürsünüz mü? Şimaldan Azərbaycana real təhlükə gözləyirsiniz mi?

- Rusiya təhlükəsi hər bir zaman var. Xatırlayırsınızsa, Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin ilk müzakirələrindən birində məhz bu mövzu müzakirə

edilmişdi. Hətta xüsusi bir sənəd də qəbul olunmuşdu ki, Azərbaycan üçün Rusiya təhlükəsi nədən ibarətdir. Aydındır ki, Rusiyada avtoritar bir rejim mövcuddur. Bu rejim ətraf ölkələrdəki avtoritar rejimlərdə də tam dəstək verməklə, o ölkələri öz nəzarətində saxlamağa çalışır. Bu təhlükə davamlı bir təhlükədir. Amma bu təhlükənin mövcudluğu

nəxəlxalq birlik bu gün dünya miqyasında bir sıra ciddi problemlərlə üz bəzür və həmin problemlərin həlli beynəlxalq birlik üçün prioritet xarakterlidir. Ona görə də hələlik Azərbaycanı rejimin şıltaqlıqlarına səbrlə yanaşırlar.

- İsa bəy, Avropa Oyunlarına qədər siyasi məhbus problemi ilə bağlı ciddi addımların atılacağını güman

edirsinizmi? - Əslində bu oyunlar indiki mərhələdə Azərbaycan hakimiyyətinin özünü reklam etməsi, Avropadan, Qərbdən müəyyən loyallıq münasibət əldə etməsi üçün atılan bir addımdır. Azərbaycanın bu qədər problemləri olduğu bir mərhələdə, xalqın ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdə yaşadığı bir şəraitdə milyardlarla pulu Avropa oyunlarına xərcləmək o qədər də düzgün bir qərar deyil. İndiki mərhələdə də hakimiyyətin ciddi dəyişikliklərə hazır olduğu görünür. Yeni ən azından 100-ə qədər siyasi məhbusun olduğu və onların azad edilməsi ilə bağlı hakimiyyətin ciddi bir mövqeyə ortaya qoymadığı göz qabağındadır. Ona görə də indiki mərhələdə hakimiyyətdən müsbət addımlar gözləmək yəqin ki, real deyil. Cəmiyyət bu vəziyyətdə mövqeyini bildirməlidir və siyasi məhbusların azadlığı istiqamətində ictimaiyyətin və demokratik düşərgənin səyləri daha da artırılmalıdır.

- Nəca bilirsiniz, indiki situasiyada say azlığına baxmayaraq davamlı etiraz aksiyalarının keçirilməsi, yoxsa cəmiyyətin fəallaşmasını gözləmək daha düzgün yoldur?

- Sualınızdakı iki hissəni bir-birinə zidd hesab etmərəm. Düşünürəm ki, kütləvi tədbirlərin keçirilməsi cəmiyyətin fəallığının artmasına problem yarada bilər. Əksinə, kütləvi tədbirlər cəmiyyətin fəallaşması üçün bir meydan açıq, şans yaradır və bu proses davamlı olmalıdır. İnanıram ki, bu proses davamlı olacaqsa, müsbət nəticələri də olacaq.

-2015-ci il parlament seçkilərində demokratiya adına ciddi hadisələrin olacağını gözləyirsinizmi?

- Biz demokratik düşərgənin təmsilçiləri olaraq köklü, müsbət dəyişikliklərin olması yolunda fəallığımızı, fədakarlığımızı artırımalıyıq. Nəticələr əlbəttə, olacaq. Məhz bu il, ya gələn il olacaq, bunu zaman göstərəcək.

"Son qərarımı verməmişəm"

İsa Qəmbər: "Məqsəd bir neçə deputat yeri əldə etmək olmamalıdır"

"Gürcüstanda hər hansı inqilab gözlənilmir, orda bu proses gedəcək və seçkilərdə həll olunacaq ki, indi hakimiyyətdə olan qüvvələr davam edəcəklər, Saakaşvilinin qüvvələri yenidən hakimiyyətə qayıdacaq, yoxsa başqa bir variant olacaq"

xalqların inkişaf istəyinin qarşısını almamalıdır. Əksinə, xalqlar daha fədakarlıqla, daha məsuliyyətli bir şəkildə köklü dəyişiklikləri həyata keçirtməlidirlər. Ukraynada da əslinə qalsa, xalqın iradəsi ilə bir proses başlanmışdı. Təəssüf ki, Kreml yenə də öz xislətinə uyğun olaraq Ukraynaya hərbi təcavüz etdi, Krımı işğal və ilhaq etdi. İndi də Ukraynanın normal mövcud olmasına, yaşamasına problemlər yaradır. Amma bir neçə gün əvvəl baş vermiş hadisə, Ukraynanın dövlət səviyyəsindəki iclasında yüksək vəzifəli iki şəxsin korrupsiyaya görə həbs olunması faktı onu göstərir ki, Ukraynanın yeni rəhbərliyi bütün çətinliklərə baxmayaraq, korrupsiyaya qarşı mübarizə aparmaq, Ukraynada normal fəaliyyət göstərən sistem yaratmaq əzmindədir. Mən inanıram ki, Rusiyanın bütün yaratdığı problemlərə baxmayaraq, Ukrayna xalqı öz əzmi və beynəlxalq birliyin səyi ilə bu problemlərin öhdəsindən gələcək.

Azərbaycan isə təbii ki, bütün baş verənlərdən nəticə çıxardaraq çox ciddi, məsuliyyətli yanaşma ilə problemlərini həll etməlidir. Kənardan hansısa müdaxilələrin, təhdidlərin olması bizi öz maraqlarımızdan imtinaya sövq etməməlidir. Əksinə, daha əzmlə, daha ciddi bir şəkildə xalqımızın maraqlarına uyğun gələn yolu getməyə çalışmalıyıq.

-Belə yanaşmalar da var ki, Azərbaycanın Qərba yönəlik sətir mövqeyi əslində Rusiya təhlükəsinin neytrallaşdırılması üçün razılaşdırılıb? Bu fikri bölüşürsünüz mü?

- Mən belə versiyaları eşitməmişəm. Sadəcə olaraq bey-

"İndiki mərhələdə də hakimiyyətin ciddi dəyişikliklərə hazır olduğu görünür"

şərh etməlidir və cəmiyyətin fəallaşmasına nail olmalıdır.

- Nəca bilirsiniz, indiki situasiyada say azlığına baxmayaraq davamlı etiraz aksiyalarının keçirilməsi, yoxsa cəmiyyətin fəallaşmasını gözləmək daha düzgün yoldur?

- Sualınızdakı iki hissəni bir-birinə zidd hesab etmərəm. Düşünürəm ki, kütləvi tədbirlərin keçirilməsi cəmiyyətin fəallığının artmasına problem yarada bilər. Əksinə, kütləvi tədbirlər cəmiyyətin fəallaşması üçün bir meydan açıq, şans yaradır və bu proses davamlı olmalıdır. İnanıram ki, bu proses davamlı olacaqsa, müsbət nəticələri də olacaq.

-2015-ci il parlament seçkilərində demokratiya adına ciddi hadisələrin olacağını gözləyirsinizmi?

- Biz demokratik düşərgənin təmsilçiləri olaraq köklü, müsbət dəyişikliklərin olması yolunda fəallığımızı, fədakarlığımızı artırımalıyıq. Nəticələr əlbəttə, olacaq. Məhz bu il, ya gələn il olacaq, bunu zaman göstərəcək.

- Seçkilərdə namizəd olmaqla bağlı qərarınız varmı?

- Son qərarımı verməmişəm.

- Bəzi müşahidəçilər komissiyaların tərkibi, seçki qanunvericiliyi ilə bağlı dəyişikliklərin olmaması baxımından seçkilərdə iştirakı mənasız sayır. Mövcud realitə yanaşsaq, sizin bu barədə bağlı fikriniz necədir?

- AXCp və digər təşkilatlarla seçkidə əməkdaşlıq məsələsi yenidən gündəmə gələ bilərmi?

- Bu sual Müsavat Partiyasının rəhbərliyinə aiddir.

- Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin sədri olaraq cəmiyyətin aktivliyinin artırılması və ya müxalif düşərgənin əməkdaşlığı ilə bağlı konkret təklifləriniz, proqramınız varmı?

- Milli Strateji Düşüncə Mərkəzi öz fəaliyyət proqramına uyğun şəkildə işinə davam edir. Son vaxtlarda bizim gündəməmizdə əsas yer tutacaq. MSDM ictimai proseslərə, ictimai rəyin dəqiqləşdirilməsi və düzgün istiqamətləndirilməsinə ciddi yanaşmağı, elmi-sosiooloji araşdırmalara önəm verilməsini zəruri sayır. Hər halda, əlimiz ictimai nəbz üzərində olmalıdır. Əməkdaşlıq məsələsinə gəldikdə isə, mən funksional əməkdaşlığın tərəfdarıyam.

- Müsavat üzvü olan, həmçinin ADR-da təmsil olunanların iki təşkilatdan birini seçməli olduğu barədə fikirlər partiya rəhbərliyində səslənir. Sizin bu barədə fikriniz necədir?

- Bu, Müsavat Partiyasının və müsavatçıların verəcəyi qərarlardır. Müsavat Partiyası qurultaydan sonra bəzi yersiz çaxnaşma yaradanların səylərinə baxmayaraq, strukturlaşmaqda davam etdi və artıq normal şəkildə fəaliyyətini sürdürür. Partiya kifayət qədər çevik və dinamik fəaliyyət göstərmək gücündədir.

- Aprel ayında iqtidar-müxalifət görüşünün növbəti rəndu gözlənilir. Dəvət olarsa, siz şəxsən iştirak edəcəksinizmi və ümumən bu cür təmasları necə dəyərləndirirsiniz?

- Yəne də sual mənə aid deyil, siyasi partiyalara aiddir. Yeri gəlmişkən, görüşdə iştirak edən siyasi partiyalar da, hakimiyyət nümayəndəsi də bu görüşü hakimiyyət nümayəndələri ilə siyasi partiya nümayəndələrin görüşü kimi təqdim edir. Amma siz nədənə bunu hakimiyyətlə müxalifətin görüşü barədə soruşduunuz. Məncə, situasiya bir qədər fərqlidir. Artıq aydın şəkildə görünür ki, bu, hakimiyyət tərəfindən tam imitasiya xarakterli görüşlərdir. Ölkədə bu qədər problem olduğu şəraitdə iki aydan bir yığıb nəticəsiz görüşlər keçirib, bunu cəmiyyətə dialoq kimi təqdim etməyin o qədər də inandırıcı olmadığı düşüncəsindəyəm...

"Allahu Əkbər" şüarı, şəriət dövləti və alternativ paradiqma

Azər RƏŞİDOĞLU

Qarşından gələn parlament seçkiləri Azərbaycanda demokratiyanın taleyini həll edə bilər. Demokratiyanın məğlubiyyəti radikal cərəyanlara yol açır. Radikallıq əcaibliyi ilə yanaşı alternativ təqdim edir. Ən radikal ideologiya mütədillikdən cəlbədedici olur.

Bu gün dünyanı vahimə altında saxlayan İŞİD-in bu dərəcədə marağ doğurması yalnız onun qəddarlığı və terrora meyilli olması ilə bağlı deyil. İŞİD alternativ paradiqma ilə çıxış edir.

Normal Avropa cəmiyyətində tərbiyə alan, formalaşan insanların İŞİD-a qoşulmasının səbəbi heç də yalnız natamamlıq kompleksindən əziyyət çəkən genetik müsəlmanların revanş arzusu ilə bağlı deyil. Bu terrorçu təşkilata qoşulanlar arasında genetik xristian olanlar da var. Deməli, söhbət qisasdan deyil, bezdirici eyniliyə alternativ axtarışından gedir.

Qərb insanı uzun illərdir alternativ axtarır. Oşonun, digər mistik filosofların Qərbdə bu dərəcədə populyar olmasının başlıca səbəbi də elə alternativ paradiqmanın tapılmasıdır. İŞİD cinayət törədir, terror edir, lakin mövcud dini və sekulyar sistemlərlə alternativlə çıxış edir. Onu cəlbədedici edən də elə budur.

Əgər, sivil, demokratik ölkələrdə İŞİD-a qoşulanlar durmadan artırsa, Azərbaycan kimi demokratiyanın astanasına belə çatmayan ölkələrin sonu necə ola bilər? Bu sualın cavabı payızda keçiriləcək parlament seçkilərindən sonra aydın olacaq. Demokratik mübarizənin səmərə vermədiyini anlayan yüz minlərlə insan alternativ axtarışına çıxır. Belə bir alternativ isə İŞİD və ya ona bənzər təşkilatlar ola bilər. Nə mütədillik, nə mütədil əhli sünne cərəyanları alternativ təqdimatında İŞİD qədər populyar deyil. Amansızlığı və qəddarlığı ilə yanaşı İŞİD və ona bənzər təşkilatlar tamamilə yeni düzen və yeni mübarizə metodları təklif edir. Bu onu daha da cəlbədedici edir. Demokratiyanın tam və qəti məğlubiyyəti elə İŞİD-a yol açır. Unutmaq olmaz ki, bu gün İŞİD bayrağı altında cəm olan Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 400 civarındadır. Heç şübhəsiz ki, onların Azərbaycanda da tərəfdarları var. Ölkədə dini maariflənmə aparılmadığından və demokratik dəyərlər fiaskoya uğradığından radikal və təkfirçi qrupların revanş götürə biləcəyi ehtimalı da yaranır. Təqdim olunan şəriət dövləti ideyası münasibətimizdən asılı olmayaraq alternativ paradiqmadır. Bu paradiqmanın daşıyıcıları isə qəddar savaşıqlardır. Söhbət tək savaşıqdan da getmir, beyinləri yuyulan insanların törədə biləcəyi fəsadlar narahatçılıq doğurur. Zombiləşmiş, az qala hamını inkar edən dini qrupların məqsədləri heç də vətəni azad etmək deyil. Təkfirçi qruplar azad etdikləri ərazilərdə şəriət dövləti yaratmaq məqsədlərini gizlətmirlər.

Bu gün Yaxın Şərqdə vuruşan və İŞİD kimi radikal, təkfirçi qrupların təsirində olan gənclər oralarda təcrübə yığıdıqdan sonra Azərbaycana dönə bilərlər. Vətənə döndükdən sonra onların hamısını nəzarətdə saxlamaq mümkün olacaqmı?

Yaxın Şərqdəki savaşa 400 nəfər vətəndaşımızın döyüşməsi barədəki məlumatlar da son deyil. Bəzi iddialara görə bu rəqəm daha yüksəkdir. Onların Azərbaycandakı tərəfdarlarının sayı isə minlərlə ölçülür.

Bu gün İŞİD və bu kimi radikal təşkilatların "Allahu Əkbər" hayqırtıları kimlərsə xoş gələ bilər.

Lakin tarixi təcrübə göstərir ki, belə qurumlar adətən Qərb xüsusi xidmət orqanları ilə bağlı olurlar.

İŞİD-in bu qədər geniş əlaqələrə malik olmasında da ABŞ maraqlı idi. Bu, idarə olunan xaos nəzəriyyəsinə uyğun görünür. Diktatorları yıxan ərəb ölkələri Yaxın Şərqdə demokratik təsisatlar yaratmaq barədə düşünməyə başlamışdılar. İŞİD kimi radikal qrupların sayəsində isə on illər boyunca davam edəcək vətəndaş müharibələrinin əsası qoyuldu. Belə durum yenidən enerji daşıyıcılarına sahib olmaq istəyən Qərbə sərf edir. Bəlkə də, Qərb elə buna görə Azərbaycanda demokratiyanı məhv elədi...

Ukraynanın glavcom.ua portalı illərdir ki, Avropada mühacir həyatı yaşayan İsa Sadiqovun ötən il Kiyevdə daxili işlər naziri, keçmiş Bakı erməni Arsen Avakovla görüşündən yazıb.

Bu barədə Virtualaz.org saytının yaydığı xəbərdə deyilir ki, Ukrayna saytı texniki səhvə yol verib və İsa Sadiqovu "Azərbaycan ordusunun keçmiş Baş Qərargah rəisi Nəcməddin Sadiqov" kimi təqdim edib.

"Lakin dərhal anlaşılır ki, söhbət Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin indiki Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadiqovdan yox, mühacirətdə olan polkovnik Sadiqovdan gedir. Çünki bildirilir ki, Sadiqovun Ukraynanın şərqində rusiyameylli separatçılara qarşı döyüşmək üçün könüllülərdən, o cümlədən çeçenlərdən formalaşdırılan Cövher Dudaşev adına batalyonun qərargah rəisi olması təklifi irəli sürülmüşdü. Bu təklifin müəllifi məşhur çeçen səhra komandiri, "briqada generalı" İsa Munayev idi".

Məlumatla görə, Sadiqov Avakovla görüşündə "istənilən vaxt Ukraynanın müdafiəsinə qoşulmağa hazır olan" 500 azərbaycanlı könüllü üçün silah-sursat istəyib. Lakin Ukrayna daxili işlər naziri azərbaycanlı könüllülərin köməyinə ehtiyac olmadığını bildirib. Həmçinin İsa Munayevin polkovnik Sadiqovun Dudaşev adına batalyonda qərargah rəisi olması təşəbbüsü Ukrayna rəhbərliyi tərəfindən dəstəklənməyib.

İsa Munayev bu ilin əvvəllərində Donbasda gedən döyüşlərdə həlak olub. Onun yerini Putine sui-qəsdə ittiham olunaraq həbs edilən, Yanukoviçin devrilməsindən sonra azadlığa çıxan Adam Osmayev tutub. Osmayev Kiyevdə glavcom.ua saytının redaksiyasına gedərək batalyonun fəaliyyəti və digər mövzularda müsahibə verib.

Məlumatda deyilir ki, polkovnik İsa Sadiqovun Dudaşev adına batalyonun qərargah rəisi olduğu haqda informasiya hələ ötən ilin yayında döyüşlərə buraxılmışdı. Lakin sonradan məlum oldu ki, İsa Sadiqov Ukraynanın şərqində gedən döyüşlərdə iştirak etmir, əvvəlki kimi Norveçdədir.

Hərçənd ki, Sadiqov mətbuata müsahibələrində İsa Munayevlə təmaslarının olduğunu təsdiq edirdi. Buna baxmayaraq Rusiya mənbələrində Sadi-

Polkovnik İsa Sadiqov erməni nazir ilə görüşü barədə yazılanlara reaksiya verdi

"Mən görüşdüyüm adamlar çox böyükdür, Avakov xırda adamdır, onunla görüşməyə ehtiyac yox idi"

İsa Sadiqov

Nuruəddin İsmayılov

qovun adı bir neçə dəfə "Dudaşev batalyonun qərargah rəisi" kimi hallanıb. Rusiyalı müxalif siyasətçi Boris Nemtsovun qətlinin də onun "qərargah rəisi olduğu" batalyonun komandiri tərəfindən təşkil edildiyinə dair iddialar irəli sürülüb.

Nuruəddin İsmayılov: "2011-ci ildən bu yana Azərbaycandan çıxmamışam"

Rusiya KİV-ləri İsa Sadiqovun adını hələ də bu kontekstdə hallandırır. Martin 23-də RenTV-nin "Voennaya tayna" ("Hərbi sirr") proqramı Dudaşev adına batalyona və "dünyanın hər yerindən gələn terrorçuların" Ukraynanın şərqində gedən döyüşlərdə iştirakına dair araşdırma həsr olunub.

Proqramda deyilir ki, Dudaşev adına batalyonun tərkibində radikal islamçılar, Çeçenistandakı müharibədə Rusiyaya qarşı döyüşənlər və digər bu kimi elementlər yer alır.

"Budur, həmin batalyonun könüllülərindən bir neçəsinin adları. Nuruəddin İsmayılov - islamçı "Boz qurdlar" batalyonunun keçmiş komandiri, 703-cü briqadanın tərkibində Azərbaycan tərəfdən Dağlıq Qarabağda vuruşub. İsa Sadiqov, 90-cı illərdə Azərbaycan müdafiə na-

zirlərinin müavini olub, sonra beynəlxalq axtarışa verilib. Buna baxmayaraq İsa Sadiqov 2004-cü ildə Norveçdə məskunlaşmış, hazırda Norveç vətəndaşdır və Dudaşev adına batalyonun qərargah rəisidir" - deyər RenTV bildirir.

Göründüyü kimi, Rusiya telekanalı dəhşətli "hərbi sirr"i açır - yaşı 60-ı haqlamış Qarabağ veteranı, keçmiş "Boz qurd"çu N.İsmayılovu da Ukraynanın şərqində gedən döyüşlərin iştirakçısı kimi təqdim edib.

Xəbərdə qeyd olunur ki, Dudaşev adına batalyonun və İsa Sadiqovun adının bu batalyonla bağlı hallanması Rusiya təbliğatına Ukraynanın tərəfində "beynəlxalq terrorçuların, radikalıların və müxtəlif kriminal elementlərin döyüşdüyünü" sübut etmək üçün firsət verib.

Məsələ ilə bağlı müraciət etdiyimiz İsa Sadiqov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, yazılanlar onu narahat etmir: "İkincisi də mən görüşdüyüm adamlar çox böyükdür, Avakov xırda adamdır, onunla görüşməyə ehtiyac yox idi".

İ. Sadiqov onu da dedi ki, Rusiyaya qarşı vuruşmaq bizim haqqımızdır: "20 Yanvar, Xocalı, Qarabağ hadisələrini unutmamışıq. Axı Xocalını rus ordusu törədir. O vaxtlar Qarabağda ermənilərin elə əməliyyat keçirməyə imkanları yox idi. Rusiyanın 366-cı alayı 100% silah-sursatla, şəxsi heyətlə Xocalı soyqırımında iştirak edirdi. Mən bunu tam məsuliyyətlə deyirəm. Mən o vaxtlar Tbilisidə qərargahda idim. 20 yanvarda Yazov, Primakovu unutmamışıq. Başa düşürsünüz mü? Mən indi kimə izah edən deyiləm ki, nəyə görə Ukraynağa getdim, görüşdüm və sair. Bu, mənim şəxsi işimdir, mən bu gün müstəqil bir insanam".

Yazıda adı çəkilən Nuruəddin İsmayılovla, hər birimizin "Nuruəddin Xoca" kimi tanıdığımız Qarabağ döyüşçüsü ilə də danışdıq. Bizə açıqlamasında o, bu iddiaları təkzib etdi: "Tarix boyu Rusiya mətbuatı kütləni istədiyi kimi aldatmaqda maraqlı olub. Bu da həmin seriyadan olan materialdır. Bunlar hamısı FTX-nin oyunlarıdır. Mən 2011-ci ildən bu yana Azərbaycandan çıxmamışam. Ancaq çıxarsaydım, Rusiyaya qarşı döyüşən istənilən ölkənin yanında olardım. Fəxr edirəm ki, mənim adımla Ukrayna ilə bağlı hadisələrdə hallandırılır. Belə çıxır ki, mən orda ruhumla döyüşürəm. Çünki Azərbaycandan kənara çıxma bilmirəm". N.Xoca dedi ki, Ukrayna ona doğma ölkədir: "Çünki ukraynalı döyüşçülər mənimlə birgə Qarabağ uğrunda vuruşublar. Mən bu gün onların yanında olmalıyam, bu, bir mənavi borcudur. Amma heyf ki, mən bu gün orda ola bilmirəm. Çünki ikinci qrup əliləm, orda olsam, əsgərlərə yük olaram".

□ **Vüqar MURAD,** musavat.com

"Tarixdəki matəm günləri ləğv edilsin"

"Tez-tez işlətdiyimiz Türk Dünyası termini reallığa uyğun gəlir. İngilis dünyası var, yəhudi dünyası var, rus və ya çin dünyası var, ancaq Türk dünyası hələ ki, arzu olaraq qalır".

Aznews.az xəbər verir ki, bu fikirləri millət vəkili **Fazil Mustafa** Azərbaycan-Türkiyə Evinin (ATEV) Mahmud Kaşğari Türklük Onur Ödülünün təqdimat mərasimində səsləndirib. O, türk dünyasının yaranması üçün hələ uzun illər tələb olduğunu vurğulayıb: "Tez-tez işlətdiyimiz Türk Dünyası termini reallığa uyğun gəlir. Hazırda Dünyada yaşayan türklər var, ancaq türk və yaxud

müsəlman dünyası yoxdur. İngilislər və yəhudilər barmaqları ilə sözün məcazi mənasında bu dünyanı fırlayırlar, biz isə fırlayan deyilik, fırlananıq. Ona görə də Türk dünyasının yaranması üçün hələ uzun illər çalışmalıyıq".

Fazil Mustafa Türk Dünyasının yaranması üçün ilk növbədə tarixdəki matəm günlərini ləğv edilməsinin vacibliyini vurğulayıb. "Başlamalı oldu-

Fazil Mustafa

ğumuz işlərdən birincisi tariximizdə, bu günümüzdə bütün matəm günlərini ləğv etməkdir. Bu qədər ağlamaqla normal düşüncə sahibi olmaq tərs mütənasıbdır. Qısacası, melanxolik bir millət olmaqdan qurtulmalıyıq. Bir də bu qədər problemi olan bir xalq, millət, dövlət bir bayramda 9 gün istirahət edərsə, demək hələ də uzun illər ingilislər, yəhudilərin, rusların, farsların barmağı ilə fırlanmalı olacağıq. Çünki dəyişmək istəmirik" - deyər millət vəkili əlavə edib.

Tariximizin ən qanlı səhifələrindən biri də Azərbaycan xalqı və dövlətçiliyinin tarixində baş vermiş faciəli hadisələrə milli yaddaşın təzahürü olan 30 Mart - 1 Aprel Soyqırımına hadisələrdir. Ermənilər şərqdə və qərbdə zəngin Azərbaycan torpaqlarına, ruslar da Bakı neftinə sahib olmaq istəyirdi. Demək, bu soyqırımın baş verməsinə sübut olaraq dini və etnik mənsubiyyətə görə bir xalqın kütləvi məhv məruz qalmasını tək ermənilərə deyil, ruslara da sərfəli idi. Bu soyqırımın təhlili göstərir ki, Azərbaycan türkünə qarşı rusların köməyi ilə siyasi mənsubiyyət güdrək bütün ermənilər birlik olub.

Tamilla MƏMMƏDOVA (QULAMI)
 Ümid Partiyası beynəlxalq şöbənin müdiri

Məscidə pənah gətirənləri ancaq

ermənilər məhv edə bilərdi...

1918-ci il 29-31 mart günləri arasında Bakıda iyirmi mindən artıq vətəndaşımız qətl edilib

Bütün bunların təməli Azərbaycanı əsarətə almaq üçün "parçala və hökm et" prinsipini əsas tutan ölkələrin rəqabəti nəticəsi olaraq, XVIII-ci əsrdə Azərbaycan ərazisində Bakı, Qarabağ, Quba, Şəki, İrəvan, Şamaxı, Naxçıvan xanlıqları yarandı. Bu əsrlərdə Türkiyə, İran və Rusiya arasındakı münasibətlərin kəskinləşməsi və vətənimiz uğrunda aparılan çəkişmələr xalqımızın taleyində faciəli iz qoymuş, bu milli faciənin davamı kimi doğma Azərbaycanımızın zəbt edilmişdi.

1721-ci ildə Rusiya imperatoru I Pyotr İsveçlilə sülh müqaviləsi bağladıqdan sonra diqqətini Qafqaza, Xəzər dənizini ərazilərə yönəltdi. 1723-cü ildə isə Bakı zəbt edildi. Bakıda, Dərbənddə, Gilanda, Mazandaranda əsasən müsəlman olan əhalinin etiraz və müqavimətini görən imperator öz məqsədlərinə nail olmaq üçün "nəyin bahasına olursa, olsun" erməniləri və xristianları bu ərazilərdə yerləşdirməyi əsas amillərdən biri sayırdı. Əsasını qoyduğu bu siyasət sonralar digər Rusiya imperatorları tərəfindən də davam etdirilmiş, hətta 1768-ci ildə II Yekaterina ermənilərə himayədarlığı barədə fərman vermişdir.

1802-ci ildə I Aleksandro Qafqaz canişini N. D. Sisianova məktubunda yazırdı: "Ermənilər hər vaxtda Azərbaycanın bu və ya digər xanlıqlarından istifadə etməlidirlər". Ermənilərə verilən ən böyük cəsarət də elə bu siyasətin gerçəkləşdirilərək, xain düşmənin kütləvi surətdə vətənimizə köçürülməsi idi. Onlar əsrlər boyu malik olmadıqları dövlət qurmağa cəhd və səy göstərirdi, Qafqazda Rusiya imperiyasının planlaşdırılması vasitəsi olaraq bu vəziyyətdən öz məqsədləri üçün var gücləri ilə faydalanmağa çalışırdılar. Azərbaycanlılarla müqayisədə azlıq təşkil etmələrinə baxmayaraq, İrəvan, Qarabağ, Naxçıvan xanlıqlarının ərazisində

məskunlaşdırılan ermənilər "Böyük Ermənistan" uydurmalarını təbliğ etməklə, öz himayədarlarının köməyi ilə "Erməni vilayəti" adlandırılan inzibati bölgünün yaradılmasına nail oldular. Bu qondarma ərazi bölgüsü də, demək olar ki, azərbaycanlıların yurtdan-yuvasından qovulması və məhv edilməsi siyasətinin bünövrəsini qoydu! Qondarma "Böyük Ermənistan" yaratmaq xəyalı ilə ruhlanan mənfur düşmənlər 1905-1907-ci illərdə azərbaycanlılara qarşı bu dəfə gizli deyil, artıq açıq şəkildə və geniş miqyaslı qanlı aksiyalar həyata keçirməyə başladılar. Özlərinin etdiyi bu vəhşiliklərin açılmasına, ona düzgün hüquq və siyasi yöndən qiymət verilməsinə maneçilik törədərək azərbaycanlıların mənfur obrazını yaratmış, öz uydurma torpaq iddialarını ört-basdır etmişdilər. Keçmiş sovet məkanında təkə torpaqlarımızı deyil, hətta milli, mədəni irsimizi, abidələrimizi havadarlarının köməyi ilə müntəzəm şəkildə yayılan kitab, qəzet və jurnallarda özlərinə aid olduğunu göstərməyə çalışırdılar. Bütün dünyada bizim simamızda vəhşi obraz formalaşdırıb soyqırım törədən deyil, soyqırım qurbanları kimi özlərində "ya-zıq erməni xalqı" surəti yaradaraq, əsrin əvvəlində baş vermiş hadisələri şüurlu şəkildə alçaqcasına təhrif edirdilər.

Tarixçilərin axtarılarına nəzərən sadəcə 1918-ci il 29-31 Mart günləri arasında Bakıda 20.000-dən artıq vətəndaşımız qətl edilmişdir. Bu soyqırım təkə Bakının iqtisadi və siyasi önəmi ilə deyil, ən başlıca səbəbi Azərbaycanın müstəqillik qazanmasının qarşısının alınması idi. V. İ.

Leninin "Bakı neft, işıq və enerjidir" sözlərindən ilham alan Rusiya üçün bu şəhərimiz həm də mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Bakı Sovetinin iclasında utanmazcasına Şaumyanın azərbaycanlı soyqırımına rəsmi icazə verməsi Şamaxı, Kürdəmir, Salyan, Quba və Lənkəranda sovet hakimiyyəti qurmaq adı altında yeni bir soyqırımın vəhşicəsinə həyata keçirilməsini gerçəkləşdirdi.

Martın 30-da təqribən 17 radələrində Bakıda ilk atəşlər açıldı. Kütləvi soyqırım zamanı Azərbaycan türklərinə aid yaşayış binaları, mədəniyyət ocaqları dağıdıldı. Azərbaycanlıların sosial həyatında başlıca rol oynayan, maddi və mənəvi köməyi ilə məşhur olan və bütün fəaliyyətini Cənubi Qafqaza yayan Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyətinin yerləşdiyi "İsmailiyyə" binası yandırıldı. Təzəpirc məscidinin minarələri yerlə-yeksan oldu. Məscidə pənah gətirənləri düşünmədən məhv etmək alçaqlığını ancaq ermənilərdən gözləmək olardı. Aprelin 1-i gecə yarıya kimi davam edən müsəlman soyqırımında minlərlə azərbaycanlı qətlə yetirildi, vəhşi cəlladlar uşaqlara, qocalara belə aman verməyib, qız-gəlinləri saç-saç bağlayıb çıpaq şəkildə bütün küçələrdə gəzdirmişlər. Bu 3-4 gün ərzində törədilən soyqırım əvvəlcədən düşünülmüş, ən incə nöqtələrinə qədr planlaşdırılmışdı. Buna sübut olaraq, arxiv materiallarını göstərir ki, ermənilər mart soyqırımından öncə Ərzurum yaxınlığındakı Taşlıyaylada 3000 türkü qətlə yetirmişlər.

Soyqırım zamanı daşnaq siyasi partiyaları guya 7000

erməni əsgərini azərbaycanlıların "Böyük Azərbaycan" və ya "Böyük Müsəlman dövləti" ideyasını tez bir zamanda boğmaq bəhanəsiylə müxtəlif cəbhələrdən Bakıya gətirmişdilər. Hətta 10-12 minlik ordunun 70%-i ermənilərdən ibarət idi. Yaxşı silahlanmış erməni cəlladları müsəlmanların evlərinə basqınlar edərək, 3-4

kimi bütün mətbuata yaydılar. Erməni yepiskopu Baqrat Şaumyandan da irəli gedərək ermənilərin mart hadisələrində iştirakını alçaqcasına inkar edir və bunu 1919-cu ildə ABŞ tərəfindən Bakıya göndərilən general Harbordda təqdim edilən sənəddə də təsdiq edir. Sənəddə də soyqırımda öldürülən 1000 nəfərdən

huriyyətin süqutu azərbaycanlılara qarşı yürüdülmən soyqırımını və bir əsrdən çox davam edən torpaqlarımızın işğalı proseslərinə ilk dəfə olaraq siyasi qiymət vermək cəhdini başa çatdırmasına imkan vermədi. Təəssüflə qeyd etməliyik ki, Cümhuriyyətin süqutundan sonra 10 oktyabr 1920-ci ildə hakimiyyətə gələn Bolşevik

günlük körpələri xəncərlə qətl edir, uşaqları alovların içinə atırdılar. Qadınlar isə yuxarıda dediyimiz kimi, daha ağır şəkildə öldürülmüş, qulaqları, burunları kəsilib, orqanları parça-parça edilmişdi. Belə vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş 37 qadının cəsədi tapılmışdı.

N.Nərimanov erməni vəhşilərinin törətdiyi qətləmə haqqında qeyd edirdi: "Bolşevik olan bir müsəlmana belə aman verilmədi. Bir halda ki, müsəlmansız bu yetər, dedi daşnaqlar. Bolşevik adı altındakı müsəlmanlara hər cür cinayəti etdilər. Nəinki kişilər, hamilə qadınlar da bundan canlarını qurtara bilmədilər".

Hətta Bakıda törədilən bu soyqırıma "vətəndaş müharibəsi" adının verilməsi, qətlə yetirilənlərin sayının azaldılması üçün bütün gücü ilə çalışsan Şaumyanın sanki soyqırımla heç bir əlaqəsi olmayıb kimi, 13 aprelə Moskva-ya göndərdiyi məktubda yazır: "3 gün ərzində Bakıda şiddətli savaş oldu. Sovet ordusu, bizim yaratdığımız Beynəlxalq Qızıl Ordu və Erməni milli ordusu Müsavat partiyasının liderlik etdiyi müsəlman "Dikaya Diviziya"sıyla və silahlı müsəlman quldurlarıyla savaşırdılar. Bu savaşda yüksək nəticələr əldə etdik. Düşməni tamamilə məhv edildi. Hər iki tərəfdən öldürülənlərin sayı 3000-dən çoxdur. Əgər müsəlman türklər qalib gəlsəydilər Bakı Azərbaycanın paytaxtı elan ediləcək, Qafqaz Rusiya üçün itirilmiş olacaq, bütün qeyri-müsəlmanlar isə soyqırım məruz qalacaqdılar."

Beləliklə, mənfur düşmənlər bu qətləmə bolşeviklərlə müsəlmanlar arasında baş verən hakimiyyət mübarizəsi

300-nün erməni və rus, qalanının müsəlman olduğunu iddia edirdi.

Bu kütləvi soyqırım hadisələri təkə Bakıda deyil, demək olar ki, Azərbaycanın bütün bölgələrində həyata keçirilmişdi. Quba qəzasında Şaumyandan bilavasitə əmr alan Hamazasp erməni silahlı birləşmələrinə liderlik edərək, bu bölgənin 122 kəndini dağıtmış, yüzlərlə türk və ləzgi qətlə yetirmişlər. Şamaxıya hələ yanvar ayından Bakı Soveti tərəfindən 15 maşın dolusu silah, martın ortalarında isə 60 maşın silah və 2000 erməni əsgəri göndərilmişdi. Şamaxının 58 kəndi dağıdıldı, 8000-nə yaxın insanı öldürüldü ki, bunun da 1653 nəfəri qadın, 965-i isə uşaq idi. 1918-ci ildə 15000 min əhalisi olan bu şəhərin 1921-ci ildə sakinlərinin sayı 1701 nəfərə enmişdi. Aprel ayının ilk on-günlüyündən etibarən isə bu qətləmə eynilə Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Salyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan, İrəvan və digər bölgələrdə həyata keçirilmişdi.

Nəhayət Ənvər paşanın qardaşı Nuru paşanın komandanlığındakı "Qafqaz İslam Ordusu"nun köməyə gəlməsi nəticəsində kütləvi qırğınların qarşısı alınmış, xalqımıza divan tutan erməni və rus birləşmələri qovularaq ölkədən çıxarılmışdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yarandıqdan sonra mart hadisələrinə xüsusi diqqət yetirmiş, hətta dünya ictimaiyyətinə bu həqiqətləri çatdırmaq üçün Xarici İşlər Nazirliyinin nəzdində xüsusi qurum da yaradılmışdı. 31 martın Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi qeyd olunması 1919-cu ildə Xalq Cümhuriyyətinin parlamenti, Milli Şura tərəfindən verilmiş, lakin Cüm-

hökuməti tərəfindən onun qəbul etdiyi bütün qərarlar rədd edildi. Elə bu haqsızlıqdan cəsarətlənib ilham alan erməni daşnaqları ortaya atdıqları torpaq iddiaları ilə yenidən minlərlə azərbaycanlı qətlə yetirməyə davam edərək, 1988-ci ildə belə milyondan artıq insanı qaçqın vəziyyətinə saldı. Tarixdə heç bir zaman baş verməmiş "qondarma erməni soyqırımının" əsas mahiyyətini üzə çıxarmalı və əslində soyqırımın millətimize qarşı törətdiyinin dünyaya yayılmasının hər birimizin fəaliyyətimizdən asılı olduğunu, nəhayət, hamımız dərk etməli və bu yolda bütün güclərimizi sərf etməliyik! Bunun üçün təkə 31 mart günü deyil, hər gün xatırlamağa, öyrənməyə, dünyaya yaymağa və unutmamağa borcluuyuq. Çünki, sovet və fars şovinizmin saxta tarixi bizi gerçək tariximizdən ayırmış, beynimizə yeridilən yalan tarix nəticəsində yaddaşımız uzun illər tamamilə yad istiqamətdə yönəlmişdir. Azərbaycanlılara qarşı törədilən bu soyqırımlar vaxtında lazımi qiymət almamış, beynəlmillətlik adı altında gerçək faktları ustalıqla gizlədilmiş və hətta yox etməyə çalışmışlar.

Nəhayət 26 Mart 1998-ci il tarixində 31 Mart azərbaycanlıların soyqırım günü elan edildi. Zaman gələcək bu dəhşətli faciələrə ədalətli qiymət verəcək, torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək, erməni cəlladları cəzalarını alacaq və torpaqlarımızdan rədd olub gedəcəklər.

1918-ci ildə xalqımızı faciədən, məhv olmaqdan xilas etmiş Nuru Paşaya və yurdu-muzda şəhid olmuş türk Mehmetçiklərinə, eləcə də bu qətləmin bütün qurbanlarına Allahdan rəhmət diləyirik!

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

"Düzəlib hər yarağımız,
Qalib saqqal darağımız"

(Azərbaycan ata sözü)

"Apple" şirkətinin qurucularından olan Stiv Voznyak bu günlərdə bəyan edib ki, bəşəriyyətin gələcəyindən qorxur, çünki Səyavuş Novruzovun intellektual potensialı yaxın yüzillikdə fiziki olaraq sönməyə məhkumdur.

Zarafat edirəm, Voznyakı narahat edən bu deyildir. Bu, olsa-olsa Cəhri kənd sakinlərini düşündürəcək lokal, yerli, cupbulu problemdir. (Sinonimləri bir-birinin dalına bağlayıb xalq şairi olan Zəlimxan müəllimdən mənəm nəyim əskikdir? İndən belə bu cür yazacam, xoşu gəlməyən özünü bulvarda dənizə atsin). Voznyak deyib ki, yaxın illərdə kompüterlərin, süni intellektin inkişafı sayəsində robotlar adamları üstələyəcəkdir. Vaxt gələcək robotlar bizə buyruq verəcəkdir. Çörəyimizi əlimizdən alacaqlar. Xoşları gəlməsə insanları qarışqa kimi ayaqlayacaq, vurub öldürəcəklər.

He-he. Mən anlamıram Stiv müəllim niyə gələcək zamanda danışır. Onun danışdığı cəmiyyət modeli hazırda Azərbaycanda vardır. Bizi robotlar idarə edir, ölkəmizdə hər şey sünidir, özümüz də nəslə kəsilməkdə olan insan nəslə fəson bir şey olmuşuq. İnsanlarımız yaşamaq üçün robot cildinə girməyə məcburdur. Sadəcə, rejissorların ağılı yoxdur, AzTV-nin reportajlarını götürüb montajsız-filansız "Saturn" fantastik filmlər festivalına göndərmək, baş ödülü qazanmaq olar.

Manat təzə devalvasiya olanda - keçən ay bir xəbər oxumuşdum: Dollarla Kredit Götürənlərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsi yaradılmışdır. Açıqı, qəddar olsa da xeyli gülmüşdüm. Bilmirəm o qurumun axırı nə oldu, yenə aktivdirlərmi, yoxsa həmişəki kimi bir yerə yığışib boş-boş danışib dağılışan azərbaycanlılar ittifaqı idimi, hər halda təşkilatın ismi-şərifinə mənə çox tragikomik gəlmişdi. Bəs necə, biz rektor qızının həqiqətəni çirpildiyini, türmədəki qadının necə uşaq doğduğunu araşdırın və bir yerə çıxara bilməyən insanlarıq, süni intellektdən bizə nə?

Yekə-yekə danışmaqla iş düzəlmir, orduya diqqətdən, cəbhə xəttində uğurlardan qırıldanlara təklif edirəm arada cəbhə rayonlarına tərəf də getsinlər. Məsəl üçün, İmişlidən Füzuli rayonu istiqamətində 50-60 kilometr magistral yolun hansı vəziyyətdə olmasını görsünlər. Yol elə çopurlu, elə çökəklərlə doludur ki, bunun üzərində Ay kraterləri haqda film çəkərsən, kimsə fərqi anlamaz. On minlərlə insanın, o cümlədən hərbiçilərin yaşadığı bölgəyə diqqət budurmu? O yolu bir-iki dəfə gedib-gələn adamda nəinki vətən sevgisi qalar, bəlkə kainata nifrət edərsən. Kim bilir, bəlkə o yolu fərariliyin qarşısını almaq üçün elə saxlayırlar? Baxanda Bakıya qaçmağa həvəs qalmır.

Saxtakarlığın daha bir, necə deyərlər, "bariz nümunəsi" bu axşam Bakıda qeyd alınacaqdır. Beynəlxalq Vəhşi Təbiət Qoruma Təşkilatının planetar aksiyası var: hər il müəyyən saatda hər kəs işıqları söndürür, bununla təbiətə vurulan insan ziyanını bir az azaldırırlar. Yapıstlar da bu aksiyaya qoşulurlar, 28 martda Bakıda Hökumət Evinin və hansısa başqa binaların fasad işıqları söndürüləcək. Millətin işığını söndürüb gələcəyini oğurlayanlar, mağara təkəklürlü varlıqlar guya təbiət aşiqi imiş. Bakıda evsiz heyvanları, itləri güllələyib yandıran, bir primitiv heyvan sığınacağı tikməyə xəsislik edən, Azərbaycanın sərvətini isə Avropa oyunları, hansısa komandanın maykasında yazı kimi sərf edənlərin ifasında necə də süni görünür... Hökumət Evinin içində oturanlar qaranlıq adamladırsa, binanın işıqlandırılması bir saat kəsilsə nə olacaq?

Necə deyərlər, bu da "süni qiymət artımı" kimi bir şeydir.

"Milyarderlər İttifaqı"nın daha bir üzvünün çöküşü

"AST Telman"ı

bitirən şok səbəblər

İş adamı atasının adını daşıyan "Mardan Palace"ı borc səbəbindən itirir; Türkiyə müxalifəti "kaçak iş adamı" kimi tanıdılan Telman İsmayılova bu cür şərait yaradılmasını kəskin tənqid edirdi; Ərdoğanın Bakıya gətirdiyi deyilən dosyada bu hotel haqda nələr vardı...

Azərbaycanlı milyarder, AST Şirkətlər Qrupunun rəhbəri Telman İsmayılovun ("AST Telman") Türkiyədəki məşhur "Mardan Palace" hotelinə həbs qoyulub və satışa çıxarılıb. Yəhudi olduğunu həmişə fəxrli deyən T.İsmayılov indiyədək bir çox obyektlərini borcları səbəbindən satsa da, onun bu dəfəki vəziyyəti heç nə ilə müqayisə oluna bilməz. Çünki 2009-cu ildə böyük səs-küylə, Türkiyənin siyasət adamlarının və dünyaca ünlü sənət adamlarının iştirakı ilə açılışını etdiyi hotel onun atasının adını daşıyır. Bu isə onun üçün şübhəsiz ki, böyük şokdur.

Türkiyə mətbuatının xəbərlərinə görə, 1,4 milyard dollara başa gələn yeddi ulduzlu "Mardan Palace" Antalya bələdiyyəsi tərəfindən həbs qoyulub və satışa çıxarılıb. Hotel iyunun 3-də satışa çıxarılacaq. İlk olaraq 325 milyon TL (130 mln. dollar) qiymət qoyulacaq.

Hotel İstanbulun məşhur tarixi-memarlıq abidəsi - "Dolmabağça Sarayı"na bənzər şəkildə inşa edilib. Hotelin hovuza 24 min kvadrat metr böyüklüyündədir və İstanbul boğazını xatırladır. 500 otaq və 20 villadan ibarət lüks mehmanxanada nömrələrin qiyməti 400 avrodan 20 min avro arası dəyişir. Hoteldə hər birinin qiyməti 80 min avro olan antik stullar var, çəngəl-bıçaqlara isə 17 milyon dollar xərclənib. Kompleksdə 16 restoran, 32 bar var.

"AST Telman"ın "Mardan Palace" hotelinə görə borclu olması yeni xəbər deyil. Hələ bir neçə ay əvvəl məlum olmuşdu ki, T.İsmayılovun hotelin tikintisi zamanı Türkiyənin məşhur "Halk Bank"ından 62,5 milyon dollar kredit alaraq geri qaytarmayıb. Daha maraqlısı budur ki, "Halk Bank" rəhbərliyi bu məbləği vermək üçün əlavə zəmanət tələb etməyə ehtiyac görməyib. T.İsmayılovun hotelin

inşası üçün başqa türk banklarından da kredit alıb. Lakin bu kreditlərin məbləği məlum deyil.

Kreditin geri qaytarılmasında problem yarandıqdan sonra "Halk Bank" hoteli araşdırmağa başlamışdı. Məlum olmuşdu ki, hotelin yerləşdiyi ərazinin bir hissəsi - 914 kvadratmetrlik ərazi dövlətə məxsus olub və T.İsmayılov bu ərazini sadəcə olaraq zəbt edib. Ərazi dövlətə məxsus olduğu üçün bank ödənilməyən kreditə görə həmin ərazini ala bilməz.

Araşdırma zamanı o da məlum olub ki, "Mardan Palace"ın yerləşdiyi ərazinin bəzi hissələrinin sənədləri də qaydasında deyil. Belə ki, hotelin yerləşdiyi ərazinin 3 hektara yaxını Antalyanın Aksu bələdiyyəsinin mülkiyyətidir. Həmçinin hotelin inşasına dair icazə sənədinin də yoxa çıxdığı deyilirdi.

Ötən ilin iyununda "Manqazeya" adlı şirkət də T.İsmayılovun onlara 135 milyon dollarlıq borcuna görə onun bütün sərvətinin dondurulması barəsində məhkəmə qərarı çıxarmasına nail olmuşdu.

Rus mətbuatının yazdığına görə, kredit müddətinin 2013-cü ildə bitməsinə baxmayaraq, T.İsmayılov heç bir geri ödəniş edilməyib. Məhz bu sə-

bəbdən məhkəmə tərəfindən "Mardan Palace" hotelinin və Moskvadakı bəzi binalarının üzərindəki bank hesablarını dondurmuşdu. Müvəqqəti dondurulan hesablar və həbs qoyulan əmlaklar sırasında iş adamının Fransada bir malikanəsinin, 90 otaqlı ticarət mərkəzinin də olduğu bildirilirdi. Yeri gəlmişkən, "AST Telman"ın martın 18-də istefa verən Cahangir Hacıyevin rəhbərlik etdiyi Beynəlxalq Banka da külli miqdarda borcu olub. Beynəlxalq Bank borcunu qaytarılmadığı üçün onun Moskvada ümumi dəyəri 140 milyon dollar olan yarımqıç qalmış mehmanxanasını öz mülkiyyətinə keçirmişdi.

Hələ 2009-cu ildə Rusiya prezidenti Vladimir Putinin təzyiqlərindən sonra ölkəni tərək etməyə məcbur qalmış "AST Telman"ın Türkiyəyə sığınması mediada ciddi müzakirə olunmuşdu. Təftişçi Türkiyə mediası və Ərdoğanın müxalifəti (xüsusilə CHP) "kaçak iş adamı" kimi tanıdılan T.İsmayılova bu cür şərait yaradılmasını kəskin tənqid edirdi. Bu səbəbdən də Ərdoğanın dünyanın ən lüks hotelləri sırasına düşən "Mardan Palace"ın açılış töreninə gözlənilənlərin əksinə olaraq, gəlmədi. "AST Telman"ın səhmləri dövlətə aid olan "Halk Bank"a borc məsələsi isə məşhur "17 dekabr" hadisələrindən sonra yenidən gündəmə gətirildi və o vaxtkı baş nazir Ərdoğan da xeyli sıxıntılar yaşatdı. CHP isə (Antalyada bələdiyyə başqanı seçkilərini əsasən CHP

qazanırdı, yalnız ötən ilin martındakı seçkidə bu kurort bölgəsində mandatını itirdi) millət vəkili vasitəsilə iş adamına hansı "xidmətlərinə görə" bu qədər para verildiyi barədə Ərdoğanın açıq sorğu göndərmişdi.

Qeyd edək ki, Türkiyə rəhbərliyi Putinin ölkədən qovduğu iş adamı ilə həmişə məsafə saxlayıb. Məlumatlara görə, Ərdoğan bu qədər bahalı obyektin tikintisinə əvvəldən isti baxmayıb və "AST Telman"a da məhz İsrailə yaxınlığı səbəbindən münasibəti yaxşı deyil. İndiki həssas məqamda isə "AST Telman"a borcunu qaytarmaq üçün vaxt tanımaq riskli, odla oynamaqdır ki, buna da heç kim qol qoymaz. Amma rəsmi Bakı istəşəydi...

Xatırlayırızsızsa, 2014-cü ilin aprel ayının 4-də Türkiyədəki bələdiyyə seçkilərindəki qələbədən dərhal sonra ilk səfərini Bakıya edən Ərdoğanın buraya "Mardan Palace"ın da adı keçən bir dosye gətirdiyi xəbəri yayılmışdı. Həmin məlumatda

iddia olunurdu ki, Milli İstihbarat Təşkilatı və ordu kəşfiyyatının (Ərdoğanın əvvəl Türkiyə ordusunun Baş Qərargah rəisi də Bakıya gəlmişdi) Bakıya verdiyi məlumatlar sırasında "Mardan Palace"dəki məxfi görüşlər barədə də bilgi var.

Məlumatlarda deyilirdi ki, məxfi dosyada "Milyarderlər İttifaqı" deyilən anti-Azərbaycan konsepsiyasının üzvü olan "AST Telman"ın "Mardan Palace"da keçirdiyi və Azərbaycanı da şok isimlərin yer aldığı toplantı haqqında kəşfiyyat bilgiləri də Bakıya çatdırılıb. Qeyd edək ki, "Milyarderlər İttifaqı"nın rəhbəri Abbas Abbasov AST Şirkətlər Qrupunun vitse-prezidentidir. Maraqlıdır ki, T.İsmayılovun "qürubu" da məhz A. Abbasovun onun şirkətinə gəldikdən sonra başlayıb. "Milyarderlər İttifaqı"nda birləşdikdən sonra isə "AST Telman"ın da Bakıya yolları bağlanıb, hakimiyyət onu da Abbas Abbasov kimi "arzu edilməz şəxslər" siyahısına salıb.

Azərbaycan hakimiyyətinə 2013-cü ildə xeyli başağrısı gətirən milyonçuların çöküşü başlayıb. İqtisadi sanksiyalardan ciddi zərər gören "LUKoil" prezidenti Vahid Ələkbərov, maliyyə resursları xeyli zəifləyən Araz Ağalarov, ortalıqda görünməyən İsgəndər Xəlilov, borc içində batan Telman İsmayılov, təşkilatı dağılan Abbas Abbasov, Söyün Sadıqov...

Düşünmək üçün maraqlıdır, deyilmi?..

Ermənilərin kütləvi ağlaşma-psixoz gününə bir aydan da az vaxt qalıb. Qondarma soyqırım iddiasının 100 illiyi yaxınlaşdıqca həm Ermənistan rəhbərliyində, həm də işğalçı ölkənin KİV-lərində istərik ritorika, hətta Türkiyə dövləti və onun rəhbərlərinin ünvanına söyüş leksikonu özünü qabarıq göstərməkdir. Gerçəkdən də, arqument olmayanda, güc təhqirə düşür. Amma əbəs yərə.

Öncəki yazılarımızda dö-nə-dönə vurğuladığımız kimi, 100 ildir dünya birliyi, 70 ildir isə konkret olaraq BMT bu iddiaları ciddi qəbul etməyibse və etmərsə, qaradaş ölkəyə qarşı hər hansı sanksiya xarakterli tədbir görülməyibse, tələblər irəli sürməyibse, bundan sonra belə şeyin olacağı ehtimalı da sıfır altındadır.

Üstəlik, Türkiyənin regional önəmi, gücü, bölgədə gedən proseslərdə onun rolu artmaqdadırsa, heç bir global və regional qüvvə, o sırada Ermənistanın 200 illik havadan Rusiya da sübut olunmamış bir ittihama görə Türkiyə ilə konfrontasiyaya getməz.

Doğru, aprelin 24-də İrəvana yüksək çinli Rusiya, Qərb ölkələri təmsilçiləri gələcək. Ancaq elə ertəsi gün hər şey, yəni saxta iddialar unudulacaq, gündəmdən çıxacaq. Bəzi ali qonaqlar isə, - məsələn, Fransa prezidenti Fransua Olland kimi, - bir növ "yubiley törəni"nin mənfi psixoloji ovqatından daha tez qurtulmaqdan ötrü Ermənistan paytaxtından dərhal Bakıya, digəri biri Ankaraya yollanacaq...

Qisası, bu dəfə sadəcə, yuvarlaq rəqəmlə (100) bağlı er-

Türkiyə prezidenti Ermənistanı yerində oturtdu

"Sizdən icazəmi alacağım", - deyən Ərdoğan bir daha erməni tərəfini sağlam mövqeyə çağırdı; İrəvan rəsmiləri isə fiasko olan "genosid" in yubiley planlarına görə artıq təhqir janrına keçiblər; ancaq fərqli düşüncələr də var; **Levon Ter-Petrosyan:** "Türkiyəyə "soyqırım" la təzyiqlərə son qoyulmalıdır..."

Onun qənaətinə, "soyqırım" beynəlxalq səviyyədə tanınması Ermənistanın xarici siyasəti üçün məhək daşı rolunda olmamalı, İrəvan rəsmi Ankara qarşısında onun tanınması tələbini qoymamalı və bunu Türkiyənin daxili işi saymalıdır. Eks-prezident həmçinin hesab edir ki, Ermənistanı Avropa ölkələrinə müraciət edərək, onları Avropa Birliyinə qəbul yolunda Türkiyə qarşısında ön şərt kimi "genosid" i tanımaq şərtini qoymamağa çağırmalıdır.

Qeyd edək ki, vaxtilə Levon Ter-Petrosyanın müşaviri olmuş, ABŞ-ın Miçigan Universitetinin professoru olan Jirayr Liparityan da az önce bənzər bəyanatla çıxış eləmişdi. **Sitat:** "Ermənistan Türkiyəni duele çağırır, halbuki, bizim müstəqilliyimizə təhlükə Rusiyadan gəlir. Biz SSRİ-dən ayrılaraq müstəqilliyimizə qovuşmuşuq. An-

məni toplumuna təsəllinin dozası azca artıq olacaq. Vəssalam. Bunu Türkiyə rəhbərliyi kimi, ermənilərin barmaqla sayılacaq yetkin siyasi və qeyri-siyasi fərdləri də bilir. Ermənistanın 1-ci prezidenti Levon

Ter-Petrosyanın uydurma soyqırımın 100 illiyi ilə bağlı beynəlxalq birliyə ünvanladığı müraciət bu xüsusda olduqca ibrətəlməlidir. Keçmiş prezident hesab edir ki, "Türkiyəyə "genosid" la təzyiqlərə son qoyulmalıdır".

caq özümüzü elə aparırıq, sanki Türkiyənin tərkibindən çıxmışıq. Xarici siyasətimizdə əsas üzərində qurmuşuq. Ancaq suverenliyimiz üçün Rusiya təhlükəsi var. Biz kiçik addımlarla Rusiyaya öz müstəqilliyimizi təhvil verməkdəyik. Bu cür siyasət yaramaz".

Jirayr Liparityan Ermənistan hakimiyyətini qondarma soyqırımının təbliğatı üçün çox canfəşanlıq etməkdə də suçlayıb: "100 illik tədbirlər keçirməkdənsə, hakimiyyət xalqa, dövlətçiliyə qoyduğu hörməti bir qədər artırırsa daha yaxşı olar. Belə siyasət bizim əhalinin həyatına mənfi təsir edir. Məsələlərə belə köndələn yanaşmaq əleyhimizdir..."

Amma nə yazıq ki, Ermənistanın indiki rəhbərliyində Ter-Petrosyandan və Liparityandan sonra kök salmış "Mühəribə partiyası" odiozlarında normal təfəkkür çatmır. Qəribədir, bir yandan blokada barədə dünyaya car çəkən İrəvan rəsmiləri, o biri yandan, əsas qonşuları olan Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri düzəltmək üçün heç nə eləmir, əksinə, Ankara və Bakını daim şantaj edir, maksimalist xülyalarla yaşayırlar...

"Bu il biz Çanaqqala savaşının 100-cü il dönmünü qeyd edirik. Bunun üçün Ermənistan icazəmi alacağım?" Bu sözləri Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan "France 24" telekanalına müsahibəsində elə erməni şantajlarına cavab ola-

raq deyib, bir daha Ermənistanı yerində oturtub.

Növbəti dəfə İrəvanı sağlam mövqeyə səsləyən prezident bildirib ki, Çanaqqala savaşının tarixi bəllidir və bu il dönmünün Ermənistanın təşkil edəcəyi mərasimlərlə heç bir əlaqəsi yoxdur: "İndiyədək Türkiyə ilə Ermənistan arasındakı çətinliklərdə müsbət addımları həmişə biz atdıq. Ermənistan heç vaxt müsbət addım atmayıb. Biz həmişə sülh əlimizi uzatdıq, amma əlimiz havada qaldı. Ötən il 23 aprelə mənim yayımladığım bir məktubum vardı. Bilmirəm xəbəriniz varmı, bu məktub çox müsbət qarşılandı, amma eyni müsbət cavabı Ermənistandan ala bilmədik".

Ərdoğan onu da qeyd edib ki, 24 aprelə Türkiyə dünya sülh prosesinə töhfə verəcək. Türkiyə lideri 24 aprel mərasiminə şəxsən qatılacağını və bu mərasimlərlə dünyaya barış mesajları verəcəklərini söyləyib.

Yada salaq ki, ötən həftə Ərdoğan erməni toplumunu və diasporunu gerçəkçi olmağa, nə qədər gec deyil, sağlam şüurun diktəsi ilə hərəkət etməyə səsləmişdi: "Ey erməni diasporu, ey Ermənistan rəhbərliyi, gəlin, buyurun, bu, bizim arxivlərimiz. Sizin nə qədər sənədiniz var? Çıxarın sənədlərinizi, tarixçilərinizi, danışıqlarınızı..."

Necə çıxarsınlar? Ermənilərin üzə çıxaracağı sənədi, arxiv, tarixçisi varmı ki?

□ **Siyasət şöbəsi**

Dünya ölkələri Çanaqqala zəfərini seçəcəklər, yoxsa "soyqırım" şousunu?

İqbal Ağazadə: "Hər tərəf od tutub yanır, hesab etmirəm ki, Çanaqqala zəfəri, yaxud "erməni genosidi" dünya üçün maraqlı olacaq"

Türkiyədə parlament seçkiləri ilə bağlı qızgın proses getməsinə baxmayaraq, türk tarixinin şərəfli səhifələrindən olan Çanaqqala zəfərinin 100 illik törənlərinə də ciddi önəm verilir.

Bu arada işğalçı Ermənistan da saxta "erməni soyqırımı" ilə bağlı 100 illik şoulara da hazırlıqlar müşahidə olunur. "Soyqırım" və Çanaqqala törənləri Türkiyənin dost-düşmənlərini seçmək üçün əsas hadisə olacaq. Artıq Azərbaycan, Albaniya, Somali prezidentləri, Avstraliya və Yeni Zelandiyanın baş nazirləri, həmçinin, Böyük Britaniya vəliəhdi Çarlz Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Çanaqqala zəfərinin 100 illik törənində iştirakla bağlı dəvətini qəbul ediblər. Türkiyə prezidenti R.T.Ərdoğan Azərbaycan dövlət başçısı İlham Əliyevi 24 aprel tədbirlərində iştiraka şəxsən dəvət edib. Canakkaleninrehberi.com saytının xəbərinə görə, aprelin 24-də

qeyd ediləcək tədbirə qatılmaq üçün ümumilikdə 102 ölkə rəhbərinə, o cümlədən Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanə dəvət göndərilib. Dəvətdən yeganə imtina edən də elə odur.

Rusiya prezidenti Vladimir Putin isə ermənilərin "soyqırım" adlandırdığı hadisələrin 100-cü ildönümü ilə bağlı keçiriləcək anım tədbirinə qatılmaq üçün İrəvana səfərə hazırlaşır. Kremlin mətbuat katibi Dmitri Peskov deyib ki, bu barədə qərar iki ölkə lideri arasında baş tutan telefon danışıqları zamanı verilib. Gözləntilər var ki, Putin Türkiyəni küsdürməmək üçün İrəvandan sonra Ankaraya da gedəcək.

Ermənistan 1915-ci ildə 1,5 milyon erməninin öldürüldüyü-

nü iddia edir. Türkiyə isə real rəqəmin 500 min olduğunu bildirir və bunun əsasən köç və aclıqla bağlı olduğunu deyir. Aprelin 24-də keçiriləcək tədbir 1915-ci ildə Osmanlı İmperiyasında baş verənləri yad etmək üçündür. Türkiyə də aprelin 24-də Birinci Dünya Mühəribə-

si dövründə Çanaqqalada baş vermiş döyüşün 100-cü ildönümü qeyd etməyə hazırlaşır. Bu tədbir 102 ölkənin liderləri dəvət olunub. Tədbirin məhz aprelin 24-də keçirilməsi Türkiyənin qondarma erməni soyqırımını ilə bağlı iddialara cavabı kimi qiymətləndirilir.

Fransa prezidenti Fransua Olland da qondarma "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ilə əlaqədar böyük nümayəndə heyəti ilə aprelin 24-də İrəvana gələcək. Bunu Fransanın Ermənistanı səfiri Jan-Fransua Şarpantye martın 23-də keçirdiyi mətbuat konfransında deyib. Fransalı diplomat xatırladı ki, onun ölkəsinin prezidenti 24 aprel tədbirlərində iştirak etmək niyyətini hələ ötən ilin yazında bəyan edib. Səfirin sözlərinə görə, hazırda müttəfiqlikdən, yaxud daxili elektorata ünvanlanacaq mesajlarından başqa bir şey deyil. Bununla bağlı da edəcəyimiz və ya etmək istədiyimiz nə bizim, nə də onların özü üçün də fayda verəcək hadisə olmayacaq".

Partiya sədri qeyd etdi ki, Çanaqqala zəfərinin 100 illik tədbirlərində iştirakla bağlı hələlik rəsmi dəvət almayıb:

"Azərbaycan parlamenti iştirak edəcək, mən dostluq qrupundayam. Yəqin ki, parlament səviyyəsində iştirak edəcəyik. Azərbaycan dövlət başçısı da dəvətilər arasındadır, iştirak edəcək".

Lakin İ.Ağazadə bu tədbiri Türk zirvəsi kimi təqdim etməyin tərəfdarı deyil: "Biz heç Özbəkistanla, Türkmənistanla dil tapa bilməmişik. Bu ölkələr hələ heç TürkPA-da da yoxdurlar. Bizim özümüzün də problemlərimiz var".

□ **Cauid TURAN**

Sülh və Demokratiya İnstitutunun (SDİ) rəhbəri Leyla Yunusun həbsdən 8 ay ötür. Keçən bu müddət ərzində demək olar ki, hüquq müdafiəçisinin istintaqı aparılıb. Son olaraq, ötən ayın 19-da L.Yunusun həbs müddəti daha 5 ay uzadıldı. Bu o deməkdir ki, SDİ rəhbərinin məhkəməsi həbsinin 1 illiyində başlaya bilər. İndiyə qədər hüquq müdafiəçisinin həbsi ilə bağlı dünyanın bir sıra tanınmış təşkilatları narahatlıqlarını bildirərək, onun azadlığa buraxılmasını tələb ediblər.

Leyla Yunus

“Azərbaycan tərəfi Fransa ilə Leyla Yunus məsələsində danışıqlar aparır”

SDİ rəhbərinin azadlığa buraxılması Ollandla müzakirə oluna bilər

□ dte ku

Putinə İslamı “qəbul etdirdilər”, “ata etdilər” və “öldürdülər”...

Kreml başçısı şayiələrin əlində aciz qalıb, yoxsa?

Son bir ay Rusiya prezidenti Vladimir Putinin yaşadığı az qala tapmacaya çevrilib. Nəhəng ölkənin başında dayanan şəxsin mübəhəm itkiyi, sonradan üzə çıxması, ətrafında yaranan saysız-hesabsız şayiələr dillərdən düşmür. Oxuculara aydın mənzərə yaransın deyərək son bir ayın özətini nəzərə çatdırmaq.

Putin 5 martdan sonrakı 10 günlük fasilədən sonra ilk dəfə martın 16-da ictimaiyyət arasına çıxıb. Həmin tarixdə o, Qırğızıstan lideri Almazbəy Atabəyovla görüş keçirib. O vaxtadək onu heç bir ictimai tədbirdə görməyiblər, Kremlin onun görüşləri, iş qrafiki barədə yaydığı məlumatlar isə bir qayda sosial şəbəkələrdə ifşa olunub, gülüş hədəfinə çevrilib. Onun uzun müddət itkin düşməsi, gözə görünməməsinin səbəbi kimi isə bir neçə versiya səslənib - xəstəliyi, dövlət çevrilişi, ölümü, gimnast Alina Kabayevanın Putindən üçüncü uşağını dünyaya gətirməsi.

Cəmiyyət qarşısına çıxandan sonra isə Putin bu versiyalardan ancaq biri - səhhəti ilə bağlı deyilənlərə etiraz edib. Ardınca isə iddia edib ki, xəstəliyi ilə bağlı düzgün olmayan məlumatları siyasi opponentləri yayır. Çünki bu, sonunculara sərf edir və onlar hakimiyyətin məsuldarlığını, legitimliyini hər zaman şübhə altına alırlar: “Səhhətimlə bağlı suallara isə cəmi

bir cavabım var: görməyəcəksiz, gözləməyin”.

Bu arada isə Rusiyanın əksər saytlarında Putinin keçmiş həyat yoldaşı Lyudmila Putinanın adından müsahibə yayımlanıb. Müsahibənin Almanyanın “Die Welt” qəzetində nəşr olunduğu bildirilsə də, az keçmədən bunun yalan olduğu üzə çıxdı. Belə ki, sözügedən nəşrdə ümumiyyətlə, belə bir müsahibəyə rast gəlmək mümkün olmadı.

L.Putina adından yayılan yalançı söhbətdə isə onun guya ki, V.Putinin çoxdan sağ olmadığı barədə bəyanat verdiyi göstərilir: “Mən cəmiyyət qarşısında bunu etiraf etməyə məcburam. Onun adından nələrin baş verdiyini görə bilmirəm artıq. Bunlar çox qorxunc adamlardır və heç nə qarşısında dayanmırlar. Qorxuram ki, indi məni və qızlarımı da onu öldürdüləri kimi öldürəcəklər”.

“Müsahibə”nin sonrakı hissəsində isə L.Putinin keçmiş əridən “şikayətlərinə” yer verilib: “Bizim ailəni ideal adlandı-

Vladimir Putin

Ərəstun Oruculu: “Bu, Putinin taleyini həll etmək istəyən nüfuzlu qrupun işə saldığı metodologiyadır...”

maq olmaz. Mən bir əsgər-kəşfiyyatçıyı sevmişdim. Amma reallıqda Putinin qəddar, tiran və alçaq bir adam olduğu ortaya çıxdı. O, heç vaxt mənimlə hesablaşmır, mənim varlığımı belə fərq etmirdi. Mən ona sırf ailə durumu ilə bağlı arayış və uşaqlarının anası kimi lazım idim. Bu

barədə danışmaq çətindir, amma Putin məni vurur, aşağılayır, dolayıdır. Mən mübarizə etməyə çalışıram, hətta bir neçə dəfə boşanmaq üçün cəhd də etmişdim. Amma bu insan üçün müqəddəs heç nə yox idi. O, susmağım üçün məni psixiatrik klinikaya göndərdi. Və mən cəhənnəmin

Tural Mustafayev Xədicə İsmayıl qarşı ərizəsini geri götürməyib

Vəkil Yalçın İmanovu isə jurnalistin müdafiəsindən kənarlaşdırıblar

Ötən ilin dekabrın 5-də həbs olunan Xədicə İsmayıl həbs müddətində ilk dəfə yaxınları ilə görüşüb. Bu barədə bizə açıqlamasında X.İsmayılın vəkili Yalçın İmanov bildirdi. Onun sözlərinə görə, görüş martın 24-də baş tutub.

Vəkil bayram günləri olduğu üçün şəxsən jurnalistlə görüşə bilmədiyini də vurğuladı. Son dəfə martın 19-da X.İsmayıl baş çəkdiyini deyən Y.İmanov onun durumunun yaxşı olduğunu, əhvalının nikbin olduğunu yada saldı.

Vəkil həmçinin nəzərə çatdırdı ki, onu X.İsmayılın işindən kənarlaşdırıblar. Bu, martın 12-də Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə baş verib.

Y.İmanov hesab edir ki, qərar qanunsuzdur. Çünki onun radi-onun işində dindirilməsi X.İsmayılın işindən kənarlaşdırılmasına hüquqi əsas ola bilməz və bunlar fərqli işlərdir. Onun sözlərinə görə, X.İsmayıl qarşı Cinayət Məcəlləsinin 5 maddəsi irəli sürülmüşə, Azadlıq Radiosu ilə bağlı araşdırma davam etdirilir. Məqsəd jurnalistin müdafiəsini zəiflətməkdir. Amma bu qərar vəkilinin onunla görüşməsinə mane ola bilməz. Y.İmanov dedi ki, bayraqdar Elman Türkoğlunun X.İsmayıl qarşı qaldığı iddia əsasında aparılan məhkəmə işində də onu müdafiə edir və bu iş üzrə onun jurnalistlə görüşmək hüququ var.

X.İsmayılın həbsinə səbəb olan jurnalist Tural Mustafayev isə bu arada peyda olub. Məlumdur ki, bu şəxs bir neçə ay öncə facebook statusunda X.İsmayıl qarşı şikayətindən vaz keçdiyini, amma bu qərarına görə polis tərəfindən saxlandığını bildirmişdi. Elə həmin vaxtdan etibarən də T.Mustafayev qeyb olmuşdu. Bu günlərdə isə xəbər saytlarında onun Novruz bayramı günlərində Göyçaydakı ata yurdunda olduğu bildirilib. Vəkil bizə açıqlamasında dedi ki, T.Mustafayevlə bağlı ittiham (intihar həddinə çatdırma) da digər ittihamlara birləşdirilib: “Tural şikayətindən imtina etməsi barədə istintaqa rəsmi ərizə təqdim etməmişdi. Ümumilikdə isə Xədicə İsmayılın onun barəsində heç nə demir. O bildirir ki, onu on-suz da hər hansı ittihamla həbs edəcəkdilər. Həbsinin səbəbi isə yazdığı araşdırmalarıdır”.

X.İsmayılın bu günə qədər cəmi bir dəfə karsa salındığını deyən Y.İmanov ona qarşı təzyiqlərin səngimədiyini vurğuladı. Belə ki, jurnalistin məktublarına yenə də ciddi nəzarət var. Vəkilləri ilə ünsiyyəti isə yenə də nəzarət altındadır.

Jurnalist ötən ilin dekabrın 5-də Tural Mustafayevi özünü öldürmə həddinə çatdırma ittihamı ilə həbs edilmişdi. Yanvarın 27-də həmkarımızın həbs müddəti 2 ay daha uzadılmışdı.

Fevralın 13-də isə Xədicə İsmayıl qarşı mənim səmə, vergi ödəməkdən yayınma, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə və qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı maddələr üzrə əlavə ittihamlar təqdim olunub.

□ Sevinc TELMANQIZI

bütün bucaqlardan keçdim. Narkotiklər, psixotrop maddələr və aşağılamalar. Məni uzun müddət izolyatorda saxlayır və Günəş işığı görməyimə mane olurdular”.

Müsahibə adına uydurmanın növbəti hissəsində isə L.Putina guya ərinin necə itməsini təsvir edib. Bildirib ki, həmin vaxt prezidentin ağır dövrü olub. Ölmədən bir ay əvvəl isə heç bir xəbərdarlıq etmədən qızlarını heç bir açıqlama vermədən aparıb. Daha sonra isə özü itib: “Gecə bizim evə hansısa adamlar gəldi, onları ilk dəfə gördüm. Bütün evin altını üstünə çevirdilər və mənə cəmi bir söz dedilər: “Yaşamaq istəyirsənsə, sus”.

L.Putina adından yayılan müsahibədə həmçinin iddia olunub ki, bu hadisədən bir neçə gün sonra onun bənzərini ictimaiyyət arasına çıxarıblar: “Daha sonra mən öyrəndim ki, Vladimirin qətlindən öncədən planlaşdırılıb və onun əkizini tam hazırlayan sona özünü ortadan götürüblər. Zahirən o, Putinə çox oxşasa da, tamam başqa adamdır”.

Göründüyü kimi, qosqoca ölkənin prezidenti ilə bağlı son bir ayda komediya janrında film çəkilir. Maraqlıdır, bu, Rusiyanın yeni siyasətidir? PR texnikası, özünümüdəfiə, diqqət yayındırma, ya?.. Rusiya prezidenti doğrudanmı bu qədər şayiələrin əlində aciz qala bilər?

Qərb-Şərq Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Ərəstun Oruculu hesab edir ki, Rusiya hakimiyyəti monolit və mərkəzləşmiş olmadığı üçün bir nəfər tərəfindən idarə edilməsi də mümkün deyil. Bu səbəbdən müsahibimiz Putinlə bağlı son bir ayda baş verən olayları onun müəyyən müddətdən sonra hakimiyyətdən uzaqlaşmasına hesablanmış təbliğat texnologiyası adlandırdı: “Onu bu formada gündəmə gətirmək məqsədlidir. Həyat yoldaşının adından yalançı müsahibə yaymaq, ata olması, İslamı qəbul etməsi və bunun kimi bir çox şayiələr güclü dövlət başçısı olan Vladimir Putinin cəmiyyətdə mövqelərini zəiflədir. Siyasi rəhbər haqda nə qədər çox nüfuzdancılıq informasiya yayılırsa, bunun ictimai rəyde neqativ təsiri olur”.

Ə.Oruculu hesab edir ki, baş verənlər birbaşa V.Putinin əleyhinə olduğu üçün bunları onun özünün etməsi və ya bu oyunda iştirakı olması inandırıcı deyil. Onun fikrincə, bu, Rusiya hakimiyyətində Putinin taleyini həll etmək istəyən nüfuzlu qrupun işə saldığı metodologiyadır və uğurlu davam etdirilə bilər: “Xarici çevrələr də bunda maraqlıdır. Dünya mətbuatı isə bu şayiələrin yayılmasına daha ehtiyatla yanaşır”.

□ Sevinc TELMANQIZI

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Ermenistan son vaxtlar verdiyi çoxsaylı itkilərə baxmayaraq, cəbhə xəttində təxribatlarını davam etdirir. Düşmən ölkənin ordusu son aylarda atəşkəs rejimini hər gün azı 40-50 dəfə pozur. İşğalçı ordunun bütün təxribatlarının qarşısı Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən alınır və düşməne ağır zərər vurulur. Bugünlərdə ordumuz düşmənin 20-dək hərbi qulluqçusunu məhv edib. Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində ötən sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 57 dəfə pozub.

Mövlud Çavuşoğlu

Ermənistan Respublikasının Noyembəryan rayonunun Voskepar, İcəvan rayonunun Berkeber, Paravakar kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçuayrım, Qızılhacılı, Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Qaravəllilər kəndi və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub. Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu, Tərtər rayonunun Çiləbürt, Ağdam rayonunun Cəvahirli, Sarcalı, Şıxlar, Şurabad, Kəngərli, Novruzlu, Yusifcanlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdili kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə məruz qalıb. Düşmən cavab atəşi ilə susdurulub.

Ermənilərin təxribatlarının qarşısı alınarkən ordumuz itki verib. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbiçisi Kazımov Etibar Xudavi oğlu martın 26-da cəbhənin Tərtər rayonunun Qapanlı kəndi istiqamətində şəhid olub.

Bu barədə ilk xəbəri yayan musavat.com martın 27-də dəqiqləşdirib ki, ermənilərlə təmas xəttində həlak olan E.Kazımov müddətdən artıq xidmət edən hərbiçidir. O, Goranboy rayonunun Səfikürd kənd sakinidir.

Trend-inn rəsmi sorğusuna cavab olaraq Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən faktı təsdiqləyiblər.

Qeyd edək ki, martın 26-da yerli internet portallarının birində yayılmış məlumatlarda Kazımov Etibar Xudavi oğlunun 2 ay əvvəl ailə həyatı qurduğu bildirilir.

Cəbhədə vəziyyətin günbəgün gərginləşməsinə beynəlxalq qurumlardan ciddi reaksiyalar gəlməkdədir.

Avropa İttifaqının Qonşuluq

Siyasetinin Azərbaycanda tətbiqi ilə bağlı hesabatında bununla bağlı xüsusi bölüm var. Sənəddə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tərəflərini gərginliyi artıran və sülh prosesinə ziyan vuran hərəkətlərdən və bəyanatlardan çəkinməyə çağırış edilir.

Münaqişə tərəfləri arasında atəşkəs razılaşmasının əldə olunmasından 20 il ötdüyü qeyd olunan hesabatda bildirilir ki, 1994-cü ildən bəri ən çox itkilərin olduğu hadisələr təhlükəsizliklə bağlı ciddi narahatlıqlar doğurur.

Hesabatda həmçinin qeyd olunur ki, Aİ ATƏT-in Minsk qrupunun münaqişənin tənzimlənməsi üzrə fəaliyyətinə tam dəstəyini davam etdirib...

Bu arada BMT Təhlükəsizlik Şurası Fransanın sədrliyi ilə silahlı münaqişələrdə uşaqların müdafiəsinə həsr olunmuş iclas keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda BMT-nin baş katibi Pan Gi Mun, BMT-nin uşaqlara və silahlı münaqişələrə dair məsələlər üzrə xüsusi nümayəndəsi Leyla Zarugi, BMT Uşaq Fondunun icraçı direktorunun müavini Yoka Brandt, habelə NATO-nun baş katibinin köməkçisi Stiven Evans iştirak ediblər. Bu mühüm mövzu üzrə müzakirələrə 79 dövlətin nümayəndələri qatılıb. Azərbaycanın nümayəndə heyəti iclasda bəyanatla çıxış edib. Azərbaycan Respublikasının BMT-dəki daimi nümayəndəliyinin müşaviri Hüsnüyyə Məmmədova çıxışında bildirib ki, uşaqlar əvvəlki kimi yenə də silahlı münaqişələr zamanı ən çox zərər çəkən qruplardan biridir. Azərbaycan nümayəndəsi məlumat verib ki, atəşkəs sazişinə məhəl qoymayan Ermənistan münəzəm olaraq rejimi pozur və Azərbaycan uşaqlarını atəşlərin qurbanına, erməni snayperlərinin hədəfinə çevirirlər. Diplomat uşaq hüquqlarının pozulmasında təqsirkar olanların məsuliyyətə cəlb edilməsinin vacibliyini vurğulayıb, habelə Təhlükəsizlik Şurası-

Qarabağ

Ermənistan və ABŞ Paris görüşünün baş tutmaması üçün əllərindən gələni etdilər. Geosiyasi realitələri dəyişdikdən, Rusiya aktivləşdikdən sonra ABŞ Ollandın təşəbbüsünə maneçilik etmədi. Yalnız bundan sonra Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Paris görüşü baş tutdu. Paris görüşündən dərhal sonra isə Ermənistan Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində ən böyük hərbi təlimlərini keçirdi. Bununla da, Paris görüşünə, onun təşəbbüsünə özünün münasibətini nümayiş etdirdi. Rusiya prezidentinin aprelin 20-si tarixlərində Ermənistan səfər edəcəyi də onun aprelin 24-də Yerevanda olması anlamına gəlmir. Virtual Ermənistanın

qədər də böyük rolu olmayıb. Amma Yaxın Şərqi kimi mürəkkəb regionda əsrlər boyu ermənilərin mövcud olmasının əsas səbəbi isə xristianlıq faktorundan bəcaqla istifadə etmələridir. Reallıqda erməni Qriqoryan xristianlığı dini sektaya bənzəyir. Sektantların öz maraqlarını irəliyə sürməklə ermənilərə də məxsusdur".

Mərkəzin direktoru hesab edir ki, virtual Ermənistanın prezidenti Sərkisyanın Çin Xalq Respublikasına səfəri zamanı imzalanan sənədlərdə "soyqırım" mövzusu yoxdur. Amma iki ölkə rəhbərliyinin imzaladığı sənəddə ərazi bütövlüyü kontekstindən Dağlıq Qarabağ məsələsi var.

Ermənilərin təxribatları dünyanın diqqətində

Beynəlxalq aləm həyəcan təbili çalır;
BMT-də Ermənistanın işğalçılığı pisləndi

nı köçkün uşaqlara xüsusi diqqət yetirməyə, onların doğma yurdlarına qayıtmaq hüququnu bərpa etməyə çağırır.

Qeyd olunub ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ona bitişik yeddi rayon 1992-1994-cü illərdə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilib və nəticədə 650 min nəfərdən çox azərbaycanlı öz torpaqlarından qovulub. BMT Təhlükəsizlik Şurası 1993-cü ildə erməni təcavüzünü pisləyən və Ermənistanın işğalçı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələr qəbul edib.

1994-cü ilin mayında atəşkəs rejimi haqqında saziş imzalandıqdan sonra Ermənistan silahlı qüvvələri sazişi müntəzəm surətdə pozublar. Artıq məlum olduğu kimi, işğal edilmiş Qarabağ ətrafında və Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədi boyunca qoşunların təmas xəttində yerləşən Azərbaycan kəndlərinin atəşə tutulması nəticəsində həlak olmuş əhali arasında uşaqlar da var. Məsələn, 2011-ci il martın 8-də Ağdam rayonunun Orta Qərvənd kəndinin doqquz yaşlı sakini Fərid Bədəlov Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəşkəs rejimini pozması nəticəsində həlak olub. Bu, 1992-ci ildə Malibəyli və Quşçular, Qaradağlı, Xocalı və Ağdabanda qadınlara və uşaqlara qarşı Ermənistanın həyata keçirdiyi təcavüzkarlıq siyasətinin davamıdır.

Bir məqamı da qeyd edək ki, ermənilər qondarma "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ərəfəsində təxribatları artırmaqla sanki dünyanın diqqətini çəkməyə cəhd edirlər. Onlar eyni zamanda xüsusi ilə Türkiyəyə də dolaşdırılıb. Qarabağ məsələsi fonunda belə demək mümkündürsə, "təzyiq" göstərməyə çalışırlar. Buna Türkiyə rəsmi qaydada birmə-

nalı cavab verib.

"Ermənistanla münasibətlərimizin normallaşması üçün ermənilər Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilməlidir". APA-nın məlumatına görə, bunu Türkiyə xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu NTV kanalına müsahibəsində deyib. Ermənistanın işğal siyasətini davam etdirdiyini deyən M. Çavuşoğlu qeyd edib ki, İrəvan qonşu ölkələrlə münasibətləri barədə düşünməlidir: "Ermənistanın İranla enişli-yoxuşlu əlaqələri var. Bizimlə münasibətləri də göz qabağındadır. Ermənistan həmişə hadisələrə bir tərəfli baxır".

ABŞ-ın "erməni soyqırımı" məsələsi ilə bağlı münasibətinə toxunan nazir bu ölkənin mövqeyində dəyişikliyin olmayacağını ümid etdiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, ABŞ-ın mövqeyi dəyişsə, bu, ikitərəfli münasibətlərə təsir edə bilər...

Politoloq Mübariz Əhmədov isə ermənilərin "soyqırım" canfəşanlıqlarını digər prizmadan şərh edib. O deyib ki, Ermənistan dünyaya verdiyi "soyqırım" mesajına Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsi cavabını alır. Onun sözlərinə görə, "erməni soyqırımı"nın 100 illiyinin qeyd olunmasına 1 aydan da az vaxt qalır. Bununla bağlı artıq müəyyən nəticələrə gəlmək mümkündür: "Yalnız Fransa Prezidenti Fransua Olland aprelin 24-ü günü Ermənistanla olacağını bəyan edib. Fransa prezidenti F.Olland səfər proqramına dəyişiklik etdi. O, təkə Ermənistanla deyil, həm də Azərbaycanla səfər edəcək. F.Olland təkə "erməni soyqırımı" ilə deyil, həm də Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsi ilə məşğul olacaq. Bununla da Fransa prezidenti aprelin 24-ü günü Ermənistanla olmasının statusunu aşağı saldı. Bunu Ermənistan özü "qazanıb". Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsi üzrə keçirilən Paris görüşünə qarşı ermənilər iki dəfə əxlaqsızlıq etdilər. Əvvəla,

prezidenti Serj Sərkisyanın Avropa Xalq Partiyasının Brüssel-də keçirilən qurultayında iştirakı daha çox şeyin üstünü açdı. Eləcə də, S.Sərkisyan yalnız Avropa Xalq Partiyası lideri Jozef Dolun aprelin 24-də Yerevanda olmağa razılıq verdiyini bildirməsi göstərir ki, Avropa İttifaqı liderləri də aprelin 24-də Yerevanda olmayacaqlar. Sərkisyan qalan günlər ərzində bəzi Avropa dövlətlərinə səfər edib bu ölkələrin yüksək cinli təmsilçilərinin aprelin 24-də Yerevanda olmasına çalışır. Uğur qazanacağı şübhə altındadır".

M.Əhmədovun fikrincə, Vatikanın "Erməni soyqırımı" tədbirlərində iştirakı mövzusu Ermənistan qapalı mövzularından biridir: "Roma Papası aprelin 24-ü ərəfəsində öz iqamətgahında bir qrup katolik erməni ilə görüş keçirəcək. Sərkisyanın "Ermənistan xristianlığın Şərqdə ən son qalasıdır" tezi və II Qareginlə birlikdə hazırladığı "Ermənistan dövlət olaraq xristianlığı qəbul edən ilk dövlətdir" fikrini yaranmazdan əvvəl Vatikanın Ermənistanla münasibəti daha isti idi. Sərkisyanın xristianlığın adından dəlləllik etməsi görünür, Vatikanın xoşuna gəlməyib. Vatikanın fikrincə, ermənilərin xristianlığın inkişafında o

O, həmçinin qeyd edib ki, dünyada "erməni soyqırımı"ni tanıyan dövlətlərin sayında heç bir artım yoxdur..

Politoloqun sözlərinə görə, Sərkisyan indi başa düşür ki, Türkiyə ilə düşmənçilik şəraitində o, "erməni soyqırımı"nın 100 illiyini lazımi səviyyədə keçirə bilməyəcək: "Sərkisyan "erməni soyqırımı"ni Türkiyə ilə birlikdə qeyd etməyə hazır olduqları bəyanatını verdi. Bu, onun manevari olsa da, erməni xalqının heysiyyətini təhqir edən manevidir".

Onun fikrincə, "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ilə bağlı rəsmi Yerevanın aktivliyi daha bir hadisəni üzə çıxarıb: "Ermənistan rəhbərliyi dünyanın hansı dövlətdə "soyqırım"la bağlı tədbir keçirdisə həmin tədbirdə Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsi mövzusu "erməni soyqırımı" mövzusunda daha aktual oldu. "Erməni soyqırımı"ni təbliğ etməyə gedənlər daha çox Qarabağla əlaqəli suallara cavab verməli oldular. "Erməni soyqırımı"nın 100-cü ilində dünya üçün Qağlıq Qarabağ tənzimlənməsi "erməni soyqırımı"ndan daha aktualdır. Bu fenomenin Azərbaycanın apardığı siyasətin nəticəsi, yoxsa ermənilərə olan münasibətin göstəricisi olmasını ermənilər özləri müəyyənləşdirdinsinlər".

İsrail Ərdoğanla Obamanı dostlaşdırır

Türkiyə və ABŞ prezidentləri 5 aylıq fasilədən sonra telefonla danışılar; Obama Netanyahu ilə münasibətlərinin gərginləşməsinə Ankara ilə balanslaşdırır

Ərəb ölkələrinin Yəmənə hava hücumu Yaxın Şərqdə gərginliyi yeni ünvana daşıyıb. Yəmən hadisələri dünya liderlərinin diqqətində olan əsas mövzu olub. Bölgənin əsas güc mərkəzlərindən olan Türkiyə də birbaşa sərhəd olmasa da, Yəmən hadisələrinə münasibət bildirib. Türkiyə XİN martın 26-da yaydığı bəyanatda ərəb ölkələrinin Yəmənə hava zərbələrini dəstəkləyib.

Həmin gün axşam isə Türkiyə prezidenti Yəmənə baş verən proseslərlə bağlı ABŞ prezidenti Barak Obama və Səudiyyə Ərəbistanı kralı Salman bin Əbdüləzizlə telefonla danışdı. Ərdoğan Fil Dişi Sahili prezidenti ilə görüşdən sonra keçirdiyi mətbuat konfransından əvvəl Obama ilə telefonla danışdı. ABŞ prezidenti ilə Türkiyə prezidenti arasında sonuncu dəfə ötən ilin oktyabrın 19-da telefon danışığı olub.

Telefon danışığı 1 saat davam edib. Bəzi media orqanlarında telefon danışığı təşəbbüsünün Obamadan gəldiyi, digər mətbuatda isə bunun Türkiyə tərəfinin istəyi ilə baş tutduğunu bildirilir. Rəsmi Ankaranın yaydığı açıqlamada telefon danışığı zamanı İŞİD-ə qarşı mübarizə mövzusunda əməkdaşlıq, İraq və Suriyada sülh və sabitliyin əldə olunması istiqamətində görülən ortaq işlər müzakirə olunub. O cümlədən Suriyada müxalifləri hazırlamaq üçün nəzərdə tutulmuş "təlim və təchiz" proqramı çərçivəsində mülayim müxalifətin dəstəklənməsi, radikal cihadçıların Suriyaya buraxılmaması istiqamətində əməkdaşlığın artırılması müzakirə olunub. Eyni zamanda Obama Türkiyəyə sığınmış 2 milyon suriyalı qaçqına qucaq açdığı üçün Türkiyə hökumətinə təşəkkür edib. Bundan başqa telefon söhbətində Yəmənə, Ukrayna-da vəziyyət, İranın nüvə proqramı müzakirə olunub.

Həmin gün Ərdoğan daha bir telefon danışığını kral Salmanla edib. Türkiyə mediası xəbər verir ki, telefon danışığı zamanı Yəmənə son vəziyyət müzakirə olunub. Ərdoğan bildirib ki, Yəmən birliyi və bütünlüyü, bölgənin təhlükəsizliyi və sabitliyini riskə atan fəaliyyətlər narahatlıq doğurur. Kral Salman isə Ərdoğanla olaylara həssaslıq göstərdiyi üçün və verdiyi dəstəyə görə təşəkkür edib.

Qeyd edək ki, Obamanın Ərdoğanla 5 aylıq fasilədən sonra telefonla danışması (hansı tərəfin istəyi ilə olmasından asılı olmayaraq - K.) bölgədəki şərtlərə bağlıdır. Məsələ ondadır ki, Türkiyə ilə İŞİD və Suriya, İraq mövzusunda fikir ayrılıqlarına sahib olan Vaşinqton və Ankara son aylarda bir sıra məsələlərdə ortaq nöqtələr tapıblar. Digər tərəfdən hazırda daha aktual mövzular ortaya çıxıb və şərait Obamanı Türkiyə ilə münasibətləri yumşaltmağa sövq edir. Bunlardan birincisi İraq və Yəmənə vəziyyətdir. Xüsusən də son olaraq Yəmənə ərəb ölkələrinin başladığı hərbi əməliyyatlara ABŞ Cibutidəki hərbi bazası vasitəsi ilə kəşfiyyat və təchizat dəstəyi verir. Çünki Yəmən dünya neft ixracatının böyük bir qisminin keçidiyi Bab el-Məndəb boğazına nəzarət edir və bu ölkədə qeyri-sabitlik və ya şie husilərin hakimiyyətə gəlməsi Qərbin maraqlarına uyğun deyil. Bu mənada Qərb ərəb körfəz ölkələrini Yəmən məsələsində vahid mövqedən çıxış etməyə sövq edir.

Ancaq Obamanı Ərdoğanla küsülməyə aradan qaldırmağa sövq edən ən mühüm səbəb İsrailə münasibətlərdir. Hazırda ABŞ hökuməti ilə İsrail hakimiyyəti arasında gərginlik ən yüksək səviyyəyə çıxıb. Netanyahu-nun Konqresdə Obama hökumətinə qarşı çıxışları, Obamanın İran siyasətinə qarşı çıxması Vaşinqtonda qəzəblə qarşılanıb və Vaşinqton İsrailin nüvə silahları ilə bağlı məxfi sənədlərini yayıb. Vaşinqtonun Təl-Əvivlə münasibətlərinin gərginləşməsi bölgədə ənənəvi müttəfiq olan Ankara ilə yaxınlaşmasını şərtləndirir. İsrail bölgədə ciddi gücə sahibdir və ABŞ hökumətinin siyasətinə zərbə vurmaq iqtidarındadır. Buna qarşı ola biləcək əsas güc isə Türkiyədir. Türkiyənin ABŞ-la əlaqələrinin gücləndirilməsi İsrailin müqavimətini neytrallaşdırmağa bilər. Bu mənada Obamanın Ərdoğanla danışmağa sövq etdirən amil İsraildən başqası deyil.

□ KƏNAN

AZAL ölkədə fəaliyyət göstərən digər hava yolları şirkətlərinə qiymətləri diqtə edir. Bilet qiymətləri olduqca baha olan şirkət, digər şirkətlərə də qiymətləri ucuzlaşdırmağa imkan vermir. İddialara görə, ucuz uçuşlar həyata keçirilən şirkətlər AZAL-ın qəzəbinə gələrək ölkəni tərk etməli olur.

Ölkəni tərk etməyənlər isə AZAL-la rəsmi olmayan qiymət müqaviləsi bağlamalıdır. Həmçinin, bildirilir ki, Azərbaycandan ucan başqa hava yolları firmaları üçün də əlavə "ödənişlər" də tələb olunur. Bu da onların da qiymətləri yüksək saxlamasına səbəb olur.

Bildirilir ki, hətta bu səbəbdən yay aylarında səfərlərə Bakıdan deyil, qonşu Gürcüstandan, Tiflisdən getməyə məcbur olurlar. Turizm agentlikləri də bildirirlər ki, "turpaket"lərdə təqdim edilən məbləğin təqribən 70 faizini bilet qiymətləri təşkil edir. artıq bir neçə ildir ki, Tiflisdən baş tutan səfərlərlə bağlı seçimlər də artır. Səbəb AZAL-da bilet qiymətlərinin bahalıdır. Həmçinin, bildirilir ki, AZAL-dakı süni qiymət artımı digər şirkətlərə rəqabət aparmaq üçün də imkan yaratmır. Ancaq qiymətlərdə yenə də fərq var. Belə ki, Bakıdan İstanbula Türk Hava Yolları ilə uçanlar AZAL-la uçanlarla müqayisədə təqribən iki dəfə az pul ödəyirlər. Ekspertlər isə bildirirlər ki, biletlərin qiymətinin baha olması AZAL-ın bazardakı monopolist mövqeyindən qaynaqlanır.

Artıq belə bir tendensiya yaranıb ki, Avropaya uçuş istəyən Azərbaycan vətəndaşları daha çox Gürcüstan üzərində uçuşlara üstünlük verirlər. Bu da özlüyündə həm AZAL-ın özünə, həm də Azərbaycan iqtisadiyyatına ciddi ziyan vurur. Qiymət fərqi getdikcə böyüməsi Azərbaycan vətəndaşları

Azərbaycan Hava Yolları

AZAL biletlərinin ucuzlaşmasına

imkan vermir...

"Qiymət monopoliyası" səbəbindən ucuz bilet satan şirkətlər sıradan çıxarılır...

nın Gürcüstanın aviaşirkətlərindən daha çox istifadə etmələrinə gətirib çıxaracaq.

Bildirilir ki, hava yolları vasitəsilə sərnəşin daşınması ilə məşğul "Turan Air" şirkəti artıq fəaliyyətini dayandırıb. Hava nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınmasında özəl sektorun bir şirkəti "Silk Way Business Aviation" MMC təmsil edir. Bu şirkətin bazarda payı cüzdür - sərnəşin daşınmalarının 0,4 faizi özəl şirkətlərin payına düşüb. Daşınmaların 99,6 faizini AZAL həyata keçirir və beynəlxalq hava yollarına görə tarifləri də özü müəyyənləşdirir. Bu tariflər sanki havadan götürüldü və heç bir iqtisadi əsaslandırması yoxdur. Şirkət monopolist mövqeyindən istifadə edərək tarifləri orta statistik azərbaycanlılar üçün əlçatmaz edib.

Ekspertlər isə bildirirlər ki, səbəb AZAL-ın bazarda heç bir

rəqibinin olmamasıdır. Bu səbəbdən dünya boyu müşahidə edilən endirim kampaniyaları da AZAL-da müşahidə edilmir. Həmçinin, neftin qiymətinin ucuzlaşması da bu məsələdə təsirsizdir. AZAL bazarda qiymətləri istədiyi səviyyədə saxlaya bilir.

Həmçinin, bildirilir ki, Gəncədən İstanbula uçuş həyata keçirən "OnurAirz" şirkəti Bakı-Budapeşt marşrutu da bağlanıb. Əvvəlcə aviareysin rentabelli olduğu bildirilsə də, sonradan qiymətlərin ucuzluğu səbəbindən şirkət ölkədən çıxarılıb. "Wizz Air" həftədə iki dəfə 180 yerlik təyyarə ilə uçuşları həyata keçirirdi. Macarıstana səfər edənlərin sayının artmasının əsas səbəbi kimi bu reysin qiymətlərinin digər reyslərlə müqayisədə çox aşağı olması göstəri-

li. Bildirilir ki, çox ucuz səfərlər təşkil edən "Wizz Air"ə artıq iki ildir imkan verilmir.

Həmçinin "Peqasus" Airlines şirkəti Gəncədən Türkiyəyə ucuz qiymətə səfərlər təşkil edirdi. Artıq buna da imkan verilmir. Türk Hava Yolları ilə isə AZAL qiymət sazişi bağlayıb ki, qiymətlər aşağı düşməsin.

Ekspertlər ölkədə təyyarə biletlərinin baha olmasının əsas səbəbinin inhisarçılıq olduğunu vurğulayırlar. Yeni bazarda digər müstəqil oyunçular yoxdur. Nə yerli, nə də xarici şirkətlər bazara buraxılmır. Müəyyən yer tutan "Türk Hava Yolları" şirkəti isə Azərbaycanın dikte etdiyi qaydalara görə fəaliyyətini qurur. Yəni tam müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərə bilmir. Məsələn, Bakıdan digər ölkələrə uçuşlar təşkil edə bilmir. AZAL-la rəqabət aparacaq nə yerli şirkət var, nə də xarici şirkətlərə bunun üçün imkan verirlər. Ona görə də bu rəqabətsiz mühitdə AZAL istədiyi qiymətləri dikte etməkdə sərbəstdir. Bu, həmçinin Bakıdan uçuşa icazələri olan şirkətlərin də qiymətlərinə birbaşa təsir göstərir. Ekspertlər həmçinin bildirirlər ki, aviaçuşların qiymətinin Tarif Şurası tərəfindən tənzimləməsi daha düzgün olardı.

□ RÖYA RƏFİYEVA

"Azərbaycan" yazılmış forma ilə faşist salamı verilə bilər

"Azerbaijan - Land of Fire" sloqanı "Latsio" klubunun formasında da görünə bilər; deputat və idman yazarı sponsorun kimliyinin bəlli olmadığını deyir; təkcə "Hafka"nın adı çəkilir

"Azerbaijan - Land of Fire" sloqanı daha bir klubun formasında görünə bilər. "Atletiko" və "Lans" dan sonra İtaliyanın "Latsio" klubunun da bu yazını daşması mümkündür. Roma təmsilçisi ilə danışıqlar dövlət səviyyəsində aparılır.

Tərəflər razılığa gəlsə, klub titul sponsorluğuna görə 40 milyon avro alacaq. Bu istiqamətdə ilk danışıqlar "Baki-2015" in Romada təqdimatı zamanı, martın 5-də baş tutub. Hazırda müzakirələri Azərbaycanın İtaliyadakı səfəri Vaqif Sadiqov aparır. Müqavilə şərtlərinə əsasən, paytaxt klubuna əvvəlcə 12 milyon avro ödəyəcək. Sportnet.az-ın "Corriere dello Sport" a istinadən verdiyi məlumata görə, söhbət yaxın 3 il ərzində Roma təmsilçisinin forma reklamından gedir.

İtaliyalı həmkarlarımız pulu verəcək şəxsin adını açıqlamayıb. Klubun formaları üzərində "Land of Fire Azerbaijan" sözlərinin yazılacağı güman edilir. Hərçənd sponsorun yenə Hafiz Məmmədov olacağı göstərilir. O da bildirilir ki, "Hafka" ləqəbli iş adamı 2012-ci ilin sonlarında İspaniya "Atletiko"su ilə anlaşmazdan əvvəl məhz İtaliya klubu ilə təmasda olub.

Deputat İqbal Ağazadə hesab edir ki, bu işi kimin həyata keçirdiyini əvvəlcə müəyyən etmək lazımdır. Onun sözlərinə görə, hər hansı kommərasiya şirkəti edirsə, bunu bəyənəcək olar. Deputatın fikrincə, danışıqlarda səfir iştirak edirsə, bu, qanun po-

baycana heç bir dividend gətirməyəcək. Təsəvvür edirsiniz, "Latsio" nun oyunçusu qol vurur və üzərində "Azərbaycan" yazılmış forma ilə faşist salamı verir".

İdman yazarı deyir ki, azərbaycanlı oliqarxlar hansısa maraqlar naminə əcnəbi klublara sponsorluq edirlər: "Amma onlar heç bir vaxtda Azərbaycan futboluna sponsorluq etmək istəməzlər. "Latsio"ya ayrılacaq vəsaitə Azərbaycanın 40 kənd və qəsəbəsində kiçik futbol məktəbləri açmaq olardı.

Regionlarda olan futbol veteranları dəfələrlə AFFA-ya müraciət edərək minimum tələblərə - topla, forma ilə təmin olunmaları istəyiblər. Amma nə fayda? AFFA-nın vitse-prezidenti Rauf Əliyev hər il büdcədən 160 min manatı hansısa Danimarka təşkilatının hesabına köçürür. Guya o təşkilat gəlib Azərbaycanda futbol düşərgəsi açacaqmış".

N.Muxtarlı sual edir: "Azərbaycanlı oliqarxlar da yatırımı Azərbaycan futbolunun gələcəyinə qoymaq əvəzinə, əcnəbi klubları yedizdirirlər. Bununla kimə, nəyi sübut etmək niyyətindədirlər? Bu il prezidentin 2005-ci ildə imzaladığı futbolun inkişafı ilə bağlı 10 illik dövlət proqramının icra müddəti başa çatır. Nə iş görülüb bu müddətdə? 10 gün ərzində Azərbaycanın U-16, U-17, U-19 milliləri 5 oyun keçirib, hamısında məğlub olublar, 18 qol buraxıblar, bir qol da vura bilməyiblər".

□ E.SALAMOĞLU

"Səhm satışı Beynəlxalq Bankın problemlərini həll etməyəcək"

"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin sədri Cahangir Hacıyevin martın 18-də istefaya getməsinin səbəbləri mediada ciddi müzakirə mövzudur. C.Hacıyev Azərbaycan və regionun ən iri bank kredit təşkilatı olan Beynəlxalq Banka 2001-ci ildən rəhbərlik edirdi. C.Hacıyev üçün illərdir ki, ölkənin bank sektorunun önəmli simalarından biri və bəlkə də birincisi olub. Onun qəfil istefasının bankın səhmlərinin satışa çıxarılmasından qısa müddət əvvəl baş tutmasının da ciddi səbəbləri olduğu vurğulanır.

Qeyd edək ki, martın 29-dan etibarən Bakı Fond Birjasında (BFB) "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-nin səhmlərinin satışına başlanılacaq. Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin bu ilin martın 11-də qeydə aldığı səhm emissiyasına görə, emissiyanın məbləği 100 milyon 17 manat, qiymətli kağızın miqdarı 370 milyon 370 min 371 ədəd, səhmlərin nominal dəyəri isə 27

Samir Əliyev: "Bu bankda hər hansı bir problemin baş verməsi ümumilikdə bank sektoruna təsir göstərir"

manatdır. Emissiya baş tutsa, bankın nizamnamə kapitalı 17 faiz və yaxud 100 milyon manat artaraq, indiki 590 milyon manatdan 690 milyon manata çatacaq.

Beynəlxalq Bank ölkənin ən kapitallaşdırılmış bankıdır. Bank bazar payına və əmanətlərin həcminə görə Azərbaycanda ən böyük bank sayılır. Bankın ni-

zamnamə fondunun 50,2 faizi dövlət müəssisələrinin, 3,27 faizi qeyri-dövlət müəssisələrinin, 38,63 faizi fiziki şəxslərin, 7,9 faizi xarici təsisçilərin payına düşür. Bankın dövlətə aid səhmləri Maliyyə Nazirliyi tərəfindən idarə olunur.

Bəzi ekspertlər bildirirlər ki, C.Hacıyevin istefası dövlətə məxsus olan səhmlərin özəlləşdirilməsi və bankın yenidən strukturlaşması ilə əlaqədar ola bilər. Ölkənin bank sektorunun ağır bir dövrə qədəm qoyduğu hazırkı şəraitdə 1 milyona qədər müştərisi olan Beynəlxalq Bankın rəhbərliyinin istefasında şübhəli məqamlar olduğu vurğulanır.

Ekspert Samir Əliyevin sözlərinə görə isə, bankın səhmlərinin satışı yeni xəbər deyil: "Bu addımı sabiq sədrin istefası ilə əlaqələndirməzdim. Çünki Beynəlxalq Bankın səhmdarları 2013-cü ilin oktyabr ayında nizamnamə kapitalının 500 milyon manat məbləğində artırmaq barədə qərar qəbul edib. Bu prosesin 4 il ərzində mərhələli şəkildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. İlk mərhələdə 200 milyon manat artırdı. Bu, ötən il oldu. Bu il isə 100 milyon manat məbləğində artım nəzərdə tutulur. Bununla da səhmin əlavə emissiyası hesabına nizamnamə kapitalı 16,9 faiz artırılaraq 690,2 milyon manata çatdırılacaq. 100 milyonluq emissiyanın yarısı, yəni 50 milyon Maliyyə Nazirliyi tərəfindən ediləcək. 2016 və 2017-ci illərin hər birində 100 milyon manatlıq artım olacaq. Reallıq isə bundan ibarətdir ki, Beynəlxalq Bank ölkənin ən böyük bankıdır. Onun bank sektorundakı bazar payı 36 faizə bərabərdir. Ölkə üzrə kredit qoyuluş-

ların 1/3-i, depozit qoyuluşlarının isə 1/4-i Beynəlxalq Bankın payına düşür. Ona görə də ABB-də hər hansı bir problemin baş verməsi ümumilikdə bank sektoruna təsir göstərir".

Ekspertin sözlərinə görə, Beynəlxalq Bank dövlət bankıdır və bank sektorunda rəqabət mühitini pozur: "Neçə illərdir BVF onun özəlləşdirilməsini təkid etsə də, buna nail ola bilmir. Dövlət tərəfindən dəstəyin olmasına rəğmən bu bank normal nəticələr göstərə bilmir. Məsələn kapitala dəyər zərəri kompensasiya etmək məqsədilə Mərkəzi Bank tərəfindən fevral ayında banka 250 milyon manat məbləğində subordinasiya borcu verilib. Cahangir Hacıyevin istefasından sonra da Maliyyə Nazirliyi dəstək verəcəyini bildirib. Fikrimcə, kapitalın artırılması bankın fəaliyyətində ciddi dəyişikliyə gətirib çıxartmayacaq. Bunun üçün bank özəlləşdirilməlidir, ya da idarəetmə forması dəyişdirilməlidir".

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Bankın hələ 1998-ci ildən özəlləşdiriləcəyi barədə məlumatlar vardı. Lakin o vaxtdan indiyə kimi özəlləşdirmə istiqamətində hər hansı ciddi addım atılmayıb. İndi görünür ki, hökumət neftin qiymətinin kəskin düşməsi səbəbindən bankın özəlləşdirməsi prosesini sürətləndirməyə qərar verib. Ekspertlər isə vurğulayırlar ki, səhm satışı Beynəlxalq Bankın maliyyə problemlərini həll etməyəcək.

□ Rəy RƏFİYEVA

Manatın devalvasiyasından sonra ərzaq bazarında yaranan böhranlı vəziyyət davam edir. Bel ki, bir tərəfdən ərzaq məhsullarının qiymətində gizli artım davam edir, digər tərəfdən alıcılıq azalıb. Hətta sosial şəbəkələrdə ölkədə ərzaq qıtlığının yaranması haqqında xəbərlər dolaşmaqdadır.

Bazar-dükanlardakı son vəziyyət öyrənmək üçün paytaxtdakı bir neçə marketə və meyvə-tərəvəz bazarına baş çəkdik.

Əvvəlcə yolumuzu meyvə-tərəvəz bazarlarından olan "8-ci kilometr" bazarına saldıq. Bir vaxtlar adam əlindən tərpenmək mümkün olmayan bazarda indi tək-tük alıcı gözə deyirdi.

Bazarda əhəlinin gündəlik ərzaq səbətinin əsas hissəsini təşkil edən kartof və soğanın kiloqramı 1 manata qalxıb. Satıcılar deyir ki, bunun günahkarı onlar deyil: "Biz bu məhsulu topdansaş mərkəzindən 85-90 qəpiyə götürürük, üstünə 10 qəpik qoyub satırıq. Təzə kartofun qiyməti isə 2 manatdan başlayır, ancaq qiymət baha olduğu üçün alıcılar yaxın durmur. Əvvəllər gündə 50 manat gəlirdimz olduca, indi heç 20 manat da olmur. İcarə haqqını belə çatdırıb bilmirik".

Tərəvəz məhsullarından kök və kələmin qiymətində də artım var. Zirə pomidorunun qiyməti 3-4 manat arasında dəyişir. Xiyarın qiyməti isə 2.5-4 manat təşkil edir.

Qiymət artımının səbəblərindən biri də bazara çıxarılan məhsulun az olmasıdır. Topdansaş mərkəzlərində yaranan qıtlıq qiymətləri artırmaq istəyən işbazların əlinə fürsət verir. Satıcılar deyir ki, bir ay öncə bazarda məhsul çox olub, normal qiymətə alıblar: "Əvvəl topdansaş mərkəzlərinə bir nəfər 2 yük maşını dolu meyvə-tərəvəz gətirirdisə, indi iki nəfər birləşib 1 yük maşını gətirə bilər. Bunun bir səbəbi mövsümlə bağlıdır, artıq ötən ildən qalan məhsullar tükənir. Digər bir səbəb isə bayram günlərində gömrük idarəsinin işləməməsidir. Martın 19-dan etibarən xaricdən gətirilən məhsullar ölkəyə buraxılmır. Bazarda qıtlıq yarananda isə qiymət artır".

Ən çox bahalaşma isə xaricdən gətirilən meyvələrdə müşahidə olunur. Meyvələr əsasən İran, Türkiyə, Rusiya, Ukrayna və Hollandiyadan gətirilir. Bu məhsullar ölkəyə dollarla daxil olduğu üçün qiymət artımı da qaçılmaz olur.

Təbii ki, bu durum ən çox alıcıları narazı salır. Söhbət etdiyimiz alıcılar bazara girməyə peşman olduqlarını deyirlər: "Məcbur bəzi məhsulları topdansaş yerlərindən kəsə ilə alaıq. Artıq kiloqramla almaq sərf eləmir. Hə-

dindən artıq qiymət artımı var. Hökumət bir yol tapıb buna son qoymalıdır".

Qeyd edək ki, bayramdan sonra qərzəklil məhsulların və ləpələrin də qiyməti dəyişməyib. Satıcılar deyir ki, alıcı olmadığı üçün qiyməti nə artırmağa, nə də endirməyə ehtiyac görmürlər. Bazarda qoz ləpəsinin qiyməti 10-17 manat, fındıq ləpəsi 12-15 manat, kişmiş 6-8 manat, şabalıd 5-6 manat, iyde-innab 4-5 manata təklif olunur. Mərci və qarabaşaqın qiyməti də artıb. Digər dənli bitkilərdən lobyanın, noxudun da qiymətində 20-30 qəpik artım var.

Bazar-dükanlarda alıcı qıtlığı yaşanır

Manatın ucuzlaşmasından sonra qiymətlərdə artım davam edir; **Eyyub Hüseynov:** "Prosesin qarşısını zor üsulları ilə almaq olmaz..."

Marketlərdə isə jurnalist olduğumuzu biləndə qiymətlərə bağlı məlumat verməkdən boyun qaçırdılar. Ancaq müşahidələrimizdən məlum olur ki, qiymətlər heç də yerində saymır, cüzi də olsa artım var. Əsasən gündəlik tələbat məhsulları olan qənd, şəkər tozu, yağ, yumurta və bəzi konservləşdirilmiş məhsullar bahalaşmış. Qəndin kiloqramı 1.2 manat, şəkər tozu isə 1 manat olub. Müxtəlif adlarda olan Zelandiya yağları 7.8-8 manata satılır. Duru yağlarda da 20-30 qəpik bahalaşma müşahi-

də olunur. Yumurta isə bayramda 7-8 qəpiyə satıldığına baxmayaraq indi 10 qəpikdən təklif olunur. Müxtəlif çeşidlərdə düyünün hər kiloqramının qiymətində 10-20 artım var. Konservləşdirilmiş məhsullardan duzlu xiyar, tomat, mayonez və sair də cüzi bahalaşmış.

Marketlərdə çörəyin qiyməti dəyişməz qalır, bəzilərinde zavod çörəyi 35 qəpiyə endirilib. Lakin əksər marketlərdə çörəyin çəkisi azaldılaraq bahalaşma bu yolla kompensasiya edilib. Alıcılardan əldə etdiyimiz məlumatlara görə, bir çox şirkətlər məhsullarının qiymətini sabit saxlamaq üçün hiss olunmayacaq şəkildə çəkisini azaldıblar.

Durumu şərh edən Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov bildirdi, məhsulların çəkisinin azaldılması halları Azərbaycanda uzun müddətdir təbii olunan bir təcrübədir və birmənalı olaraq istehlakçı hüquqlarını pozur: "Xüsusən də çörəyin çəkisi ilə bağlı bunu vaxtaşırı müşahidə edirik. Bu bazara nəzarət edən dövlət qurumlarının səhv siyasətinin nəticəsidir. Həmişə məlumdur ki, satıcıya "barmaq silkləməklə", inzibati yollarla qiyməti tənzimləmək mümkün deyil. Bazarın öz qanunları var. Ölkə başçısının "qiymət artımlarının qarşısını alacağıq" mesajı karter sövdələşmələrinə nəzarəti və monopoliyanın aradan qaldırılmasını nəzərdə tutur. Bu tələb satıcılara, istehsalçılara yönəlməyib. İstənilən məhsulun xammalı xaricdən gətirilirsə, yerli istehsal olsa belə bu onun qiymətinə təsir edir. Hökumət qiymətlərin sabit saxlanmasını tələb etdiyi üçün istehsalçı məcburən düşüdü yəni çəkini azaltmaqla bərpə etməyə çalışır. Ancaq istənilən halda bu istehlakçıların aldandılması deməkdir. Məsələn, məhsulun üzərinə 100 qram yazılır, ancaq içində 80 qram olur. Ancaq bu halların qarşısını zorla almaq olmaz. Hökumət gömrük rüsumlarını azaltmaqla, bazarda bolluq yaratmaqla, enerji daşıyıcılarının qiymətini aşağı salmaqla bazara təsir etməlidir. Ancaq zor gücü ilə qiyməti aşağı salmaq mümkün deyil".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

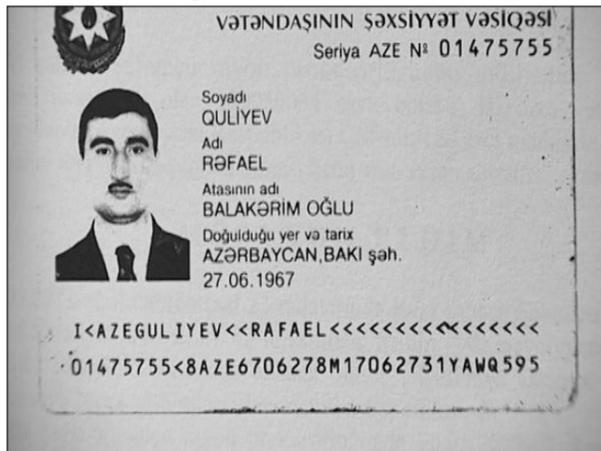
Qardaşı arvadını öldürən maşağalı dəlixanaya göndərildi

Bakı Apelyasiya Məhkəməsində Sabunçu rayon sakini, 1967-ci il təvəllüdü Rəfael Quliyevin CM-nin 120.2.4-cü (xüsusi amansızlıqla qəsdən adam öldürmə) və 228.4-cü (qanunsuz olaraq soyuq silahı əldə etmə, satma və gözdirmə) maddələri ilə təqsirləndirilməsinə dair cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşıb.

Oxu.az xəbər verir ki, 2013-cü il mayın 29-da axşam saat 23 radələrində Maşağa qəsəbəsində Rəfael Quliyev M.Mirəliyev küçəsi, 82 ünvanında yerləşən evə gələrək qardaşı arvadı, 1983-cü il təvəllüdü Əzəmət Quliyevə çoxsaylı bıçaq zərbələri vurub. Qadın aldığı zərbələrdən hadisə yerində dünyasını dəyişib. Daxil olan məlumat əsasında hadisə yeri prokurorluq əməkdaşları və ekspert tərəfindən müayinə olunub, şübhəli şəxs Sabunçu RPİ 14-cü polis bölməsinin əməkdaşları tərəfindən həmin gecə saxlanılıb.

Keçirilən məhkəmə-tibbi ekspertizasının rəyinə görə, mərhumun bədən səthində 43 ədəd dəşilmiş-kəsilmiş yaralar aşkar edilib, faktla əlaqədar ilkin olaraq CM-nin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

İstintaq zamanı məlum olub ki, ağır cinayət Əzəmətin üç azyaşlı övladları - Emil, Günel və Vüqarın gözələri qarşısında baş verib. İş üzrə din-dirilən Rəfael Quliyev bildirib ki, 2012-ci ilin yayında o, xalasıoğlu Faiqin arvadından məktub alıb, həmin məktubda göstərilib ki, güya qardaşı İlqar Quliyevin arvadı Əzə-

mətlə onun eri arasında yaxın münasibətlər yaranılıb. Öz növbəsində bundan xəbər tutan İlqar Quliyev elə həmin həyat yoldaşı Əzəməti bıçaqlasa da, sonuncu 3 sayılı klinik xəstəxanaya çatdırılıb və sağ qalıb. Cinayəti törədən İlqar isə Sabunçu RPİ-nin əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb və Bakı Ağır cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə cəzalandırılıb. Bundan sonra Rəfael ailələrinin "adı"nı tə-

mizləmək naminə Əzəməti qətlə yetirmək qərarına gəlib və bunu həyata keçirib.

DİN-dən alınan tələbnaməyə əsasən, R.Quliyev əvvəllər CM-nin 234.1-ci (satış məqsədi olmadan qanunsuz olaraq narkotik vasitələri istehlak miqdarından artıq miqdarda əldə etmə və ya saxlama) maddəsi ilə məhkum olunub.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi Rəfael Quliyevin barəsində ittiham hökmü çıxarmayıb, buna isə məhkəmə gedişində təqsirləndirilən şəxsin barəsində bir neçə dəfə kompleks məhkəmə-psixiatriya ekspertizasının təyin olunması və onun cinayəti törətdikən öz hərəkətlərini dərk etməməsi və hazırda anlaşıq olmasa haqda rəy verilməsi səbəb olub. Məhkəmə Rəfael Quliyevin barəsində tibbi xarakterli məcburi müalicə tədbirlərinin tətbiq edilməsi barədə qərar elan edib. Qərarda göstərilib ki, təqsirləndirilən şəxs müalicə almaq üçün ixtisaslaşdırılmış psixiatriya stasionarına göndərilir, o sağalana qədər isə cinayət işi üzrə icraat dayandırılır.

Hökmədən narazı qalan dövlət ittihamçısı apelyasiya protesti verərək Rəfael Quliyevin barəsində ittiham hökmünün çıxarılmasını istəyib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi işi araşdıraraq birinci instansiya məhkəməsinin qərarını qüvvəsində saxlayıb.

Kiyevin mərkəzində atışma Azərbaycanlı avtoritetlər maşını gülləbaran etdi

Kiyevin mərkəzində yerləşən Bessarabiya bazarı ətrafında baş verən silahlı insidentin təfərrüatları məlum olub. APA TV-nin "Vesti.az" a istinadən verdiyi məlumatına görə, ərazidə gülləbaran edilmiş avtomobil aşkarlandı. Hadisəni törədənlərə qarşı keçirilən əməliyyat zamanı onlar milisin nəzarətə alındığı yollarda ətrafa atəş açmağa başlayıblar.

İki avtomobilə olan naməlum şəxslər Qorodetsk küçəsində də atəşi davam etdirib, şəhər sakinlərinə güllə atıblar. Nəticədə bir mülki şəxs yaralanıb. Bundan sonra hadisə yerinə hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları gəliblər. Silahlı şəxslər ərazidən qaçmağa cəhd ediblər. Onlardan biri "Ukrayna" kinoteatrının yanında saxlanılıb. İnsidenti törədən digər şəxslər avtomobillərlə Kreyatik adlanan ərazidən Şevçenko bulvarına doğru hərəkət ediblər. Onların idarə etdiyi avtomobillərdən biri idarəetmədən çıxaraq qarşı yola keçib. Nəticədə qəza baş verib, qəzada bir milis nəfəri xəsarət alıb. Yalnız burada cinayətkarları saxlamaq mümkün olub. İnsidenti törədənlərin üçü də azərbaycanlıdır. Onların kimliyi açıqlanmışdır. Milis azərbaycanlıların kriminal aləmin avtoritetlərindən olduğunu bildirib. Araşdırma davam edir.

Güllə sobada partlayaraq iki nəfəri yaralaydı

Tovuzun Əlibəyli kəndində yaşayan Şirinovlar ailəsində bədbəxt hadisə yaşanıb. Trend Region TV-yə istinadən xəbər verir ki, evdə qazın zəif olduğunu görən evin xanımı Atlaz Şirinova bağdan odun götürərək sobaya atıb. Bir neçə dəqiqə keçəndən sonra üçü uşaq olmaqla 7 nəfərin yaşadığı evdə qızdırıcı sobada partlayış baş verib. Partlayışdan sonra məlum olub ki, sobaya atılan odunların içərisində partlamamış güllə olub. Hadisə nəticəsində ev sahibi Vahid Şirinov və onun həyat yoldaşı A.Şirinova xəsarət alıblar.

Yaralılar dərhal Tovuz Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına aparılıb. A.Şirinova ayaq nahiyəsindən qəlpə yarası alıb. Həkimlərin ciddi müdaxiləsindən sonra güllənin qəlpələri onun ayağından çıxarılıb. Həkimlər hər iki şəxsin vəziyyətinin yaxşı olduğunu bildirir. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Bakı sakinini naməlum şəxs bıçaqladı

Bakının Qaradağ rayonunda, Qobustan qəsəbəsində bıçaqlanma hadisəsi baş verib. APA-nın məlumatına görə, hələlik şəxsiyyəti müəyyənləşdirilməyən şəxs Qobustanın "Yeni massiv" adlanan ərazisində 35 yaşlı Kərimov Səbuhi Rəhimxan oğlunu bıçaqlayıb. Bir neçə bıçaq xəsarəti alan Səbuhi Kərimov ətrafdan keçən şəxslər tərəfindən 1 saylı Şəhər Klinik Xəstəxanasına çatdırılıb. O, xeyli qan itirdiyindən və vəziyyəti ağır olduğundan təcirə salınmadan əməliyyat olunub. Həkimlər bir neçə saatlıq ağır əməliyyatdan sonra yaralının həyatını xilas edə biliblər. Xəstəxanadan verilən məlumata görə, Səbuhi Kərimovun vəziyyəti ağır olaraq qalır.

Qaradağ Rayon Polis İdarəsinin 11-ci Polis Bölməsindən APA-ya faktı təsdiqləyiblər. Bölmədən bildirilib ki, Kərimov Səbuhi Rəhimxan oğlunu bıçaqlayan şəxs hələlik müəyyən edilməyib. Yaralının vəziyyəti ağır olduğundan, onun ifadəsini almaq mümkün olmayıb.

Cinayətin üstünün açılması istiqamətində əməliyyat-axtarış tədbirləri həyata keçirilir.

Kisilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Yuxuda ikən qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Səhərə yaxın yüksək qan təzyiqi
- * Boyun-baş bel-ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmanlı müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin həyatında, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkaflı, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışdadır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Təcili satılır

Lökbatan qəsəbəsinin mərkəzində, H.Əliyev parkının yanında 220.kv.m evrotəmirlə, 2 mərtəbəli, 7 otaqlı döşəməsi parket, qapıları və pilləkənləri palıd ağacından, telefonu, qarajı, hamamı, mətbəxi, həyatında meyvə ağacları olan 3 sot torpağın üzərində tikilmiş villa

TƏCİLİ SATILIR.

3-cü mərtəbəni də tikmək olar (mansard).

Qiyməti razılaşma yolu ilə (Real qiymətdən ucuz)

Əlaqə telefonları: 077 - 769 - 59 - 10; 070 - 365 - 98 - 40; 012 - 497 - 43 - 04

Elan

Jelevnovodsk şəhəri, stansiya Beştau, Qlinki-15 ünvanında iki-mərtəbəli binanın 1-ci mərtəbəsində tam təmirli 2 otaqlı mənzil, kombi sistemi ilə təchiz olunub, avadanlıqları ilə birlikdə Bakı şəhərinin istənilən yerində mənzillə dəyişdirilir.

Əlaqə nömrəsi: +9283706928

Fransada baş vermiş təyyarə qəzasından sonra insanları bu sual daha çox düşündürməyə başladı: görəsən dünyadakı ən təhlükəsiz nəqliyyat növü hansıdır? Hansında qəza, qəzadan sağ çıxma ehtimalı böyükdür? Aparılan statistikalar bu barədə nə deyir?

Maşın ən təhlükəli nəqliyyat növüdür, amma...

Öncə ondan başlayaq ki, bu mövzu ilə bağlı statistik göstəricilər və ictimai rəy ortaya bir-birindən fərqli nəticələr qoyur. Amma bir şeyi tam əminliklə demək olar: tamamilən təhlükəsiz nəqliyyat növü mövcud deyil.

Statistikaya əsasən, ən təhlükəsiz nəqliyyat növü təyyarə sayılır. Ondan sonra su nəqliyyatı və dəmir yolu gəlir. Avtomobil ən təhlükəli nəqliyyat növüdür. Bu nəticəyə səfərlər zamanı baş vermiş qəzaların statistikasına əsasən gəlinib.

Psixoloji kriteriyalara əsasən, sərnəşinlər özlerini daha çox demiryolu nəqliyyatında rahat hiss edirlər. Amma statistika bu rahatlığın nəhaq yere yarandığını göstərir. Demiryolunda baş vermiş qəzalar aviasiyadakılardan çoxdur. Amma demiryolu qəzaları kütləvi olmur və bu səbəbdən də ciddi ictimai rezonans doğurmur.

Dediyimiz kimi, dünya üzrə ən təhlükəsiz nəqliyyat növü

təyyarədir. Təyyarələrdə sərnəşinlərin sayına nisbətə ölüm hallarının səviyyəsi 0,6-0,7 nəfərdir. Qatarlar üçün bu rəqəm daha böyükdür - 0,9 nəfərdir. Avtomobildə isə ölüm statistikasısı - 1,5 nəfərdir. Ən təhlükəli nəqliyyat növü motosiklətdir. Motosikl sürənlər arasında ölüm halları - 160 milyon kilometrə 42 nəfər təşkil edir. Bu göstərici müxtəlif ölkələrdə fərqli ola bilər. Məsələn, İsveçrənin Federal Statistika Xidmətinin göstəricilərinə görə, ölkədə təhlükəsizliyinə görə birinci yerdə qatar, ikinci yerdə isə təyyarə dayanır. İsveçrəlilər hesab edirlər ki, qatar qəzaları ciddi xəsarət və ölüm halları ilə nəticələnir. Bu qəzalar isə çox nadir hallarda, qatarlar yola çıxan avtomobillərlə toqquşduğu və ya relsdən çıxdığı halda mümkün olur.

Milyon uçuşdan birində qəza baş verir

Rəqəmlər isə dəqiq məsaj verir: milyon uçuşdan birində qəza baş verir ki, bunu avtomobil və dəmir yolu hadisələri barədə demək olmaz. Amma ən kiçik

Ən təhlükəsiz nəqliyyat növü...

Eşşəklərin gün ərzində öldürdüyü insanların sayı aviaqəzalarda ölənlərdən daha çoxdur

aviaqəza belə dərhal KİV-in diqqətini cəlb edir. Bu isə cəmiyyətdə aviasiya barədə neqativ fikrin yayılmasına səbəb olur.

Daha bir ilginç statistika: təyyarəyə minən sərnəşinin aviaqəzada dünyasını dəyişmə ehtimalı təxminən 1/8 000 000-dir. Yox, əgər sərnəşin hər gün təsadüfi reyslərlə hərəkət etmək istəsə, ölmək üçün 21 il gözləməlidir.

Təyyarə qəzasında sağ qalma ehtimalı minimaldır - yanlış!!!

Daha bir yanlış yayılmış fikir isə ondan ibarətdir ki, təyyarə qəzası nəticəsində sağ qalma ehtimalı minimaldır. ABŞ tarixində 1983-cü ildə 2000-ci ilə qədər baş vermiş təyyarə qəzalarının analizi göstərib ki, bortda bulunan sərnəşinlərin cəmi 5 faizi qəza nəticəsində dünyasını dəyişib. Bu statistika əsaslanaraq demək olar ki, aviaqəzalara düşən 53 487 nəfərdən 51 207 nəfər sağ qalıb. 26 ciddi təyyarə qəzasının nəticələri araşdırıldı isə məlum olub ki, hətta ağır təzyiqlə yerə düşən, təyyarələrin parçalanması və yanması ilə müşayiət olunan qəzalarda belə sərnəşinlərin 50 faizi sağ qalır.

Əgər təyyarə suya məcburi eniş gerçəkləşdirsə, sərnəşin və pilot heyətinin sağ qalma ehtimalı ikiqat artır.

Bu mövzu ilə bağlı aparılan araşdırmaların ümumi nəticələri aşağıdakılardır:

1. Hava nəqliyyatı - nəqliyyatın ən təhlükəsiz növüdür.
2. Hər 3 saniyədən bir dünyada yerə bir təyyarə enir.
3. Əgər gündəlik qəzaların faizi 0,01 olsaydı, bu, o demək olmalıydı ki, gün ərzində minimum 13 təyyarə qəzaya uğrayır.
4. Eşşəklərin gün ərzində öldürdüyü insanların sayı aviaqəzalarda ölənlərdən daha çoxdur.
5. Piyada keçidində yaşıl işığın yanmasını gözləyən piyadaların ölmə ehtimalı aviaqəzada ölmə ehtimalından daha yüksəkdir.
6. Hər uçuşdan öncə təyyarə olduqca ciddi texniki yoxlamadan keçir.
7. Aviaqəza - heç vaxt təsadüf sayılmır, əksinə, bəzi faktorların zəncirləmə üst-üstə düşməsidir.
8. Yer üzündə insanların 80 faizi uçuşdan qorxur. 5 faiz ümumiyyətlə uçuşdan imtina edir, onu quru və su nəqliyyatı növü ilə əvəzləməyi tərcih edir.
9. Uçuş və yüksəklik qorxusunun elmi adı aerofobiya.
10. Stüardessalara daha çox vururlar, nəinki digər peşə sahibləri olan qadınlara.
11. Çox adam 10 km hündür

dürlükdən yerə düşməkdən qorxur. Bu isə təyyarənin qanadlarındakı güclü təzyiqlə görə mümkün deyil. O, havada maşının şossədə dayanmasından daha yaxşı dayanır, idarə olunur.

12. Pilot və stüardessalar "risk əmsalına" görə əlavə ödəniş almırlar. Ona görə ki, təyyarələr güclü məntiq və təbiət qazanlarına görə yox, məhz onlara görə uçar.

Təyyarədə 123 min il keçirmək və... qəzaya uğramamaq mümkündür

"Business Insider" nəşrinin dərc etdiyi araşdırmada təhlükəsiz nəqliyyat növləri barədə ilginç detallar üzə çıxıb. Ötən il Massaçusetk Texniki İnstitutunun araşdırması göstərdi ki, dünya üzrə kommersiya aviakompaniyaları sərnəşinləri üçün ölüm riski 45 milyon uçuşdan birində mümkündür. Statistika əsasən, orta hesabla səyyah təyyarədə 123 min il keçirə, amma hər hansı qəzaya uğramaya bilər. Keçər digər nəqliyyat növlərinin qəzaya uğrama ehtimallarına.

1. Velosiped. Velosipedsürənlərin qəzaya düşüb dünyasını dəyişmə ehtimalı 4982 səfərdən birində mümkündür. Bu rə-

qəmləri ABŞ Milli Təhlükəsizlik Şurası ortaya çıxarır.

2. Motosikl. ABŞ-da motosikl sürənlərin iştirakı ilə baş verən 1907 yanşandan birində qəza hadisəsi yaşanıb.

3. Küçədə gəzən yerdə ciddi zədə alma ehtimalı 1749 haldan birində mümkündür.

4. Əgər siz hazırda hansısa avtomobildə sərnəşsinizsə, qəzaya düşmə ehtimalınız 415-dən birdir.

5. ABŞ-ın dövlət ekspertləri deyir ki, özəl təyyarə həvəskarları daha çox qəzaya və problemlərə uğrayır, nəinki kommersiya aviakompaniyalarına müraciət edənlər. Birinci halda qəzaya düşmə ehtimalı 7229-da birdir.

6. "PolitiFact" təşkilatının ekspertləri isə onu üzə çıxarıblar ki, avtobus ən təhlükəli yerüstü nəqliyyat növüdür.

7. Statistika nəticəsində həm də o məlum olub ki, təyyarədə 100 milyon mil məsafə qət edən tipik sərnəşinin 0.003 ölüm hadisəsi görmə ehtimalı var.

8. Maşının sürkanı arxasında oturanların ölmə ehtimalı qatarla səfər edənlərindən 10 dəfə artıqdır.

9. ABŞ polisi iddia edir ki, ölkə üzrə baş verən yol qəza hadisələrinin 80 faizi piyadaların günahı üzündən yaşanır.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Şəkiyə gələn turistlərin sayı artıb; elə qiymətlər də...

Şəki Turizm İnformasiya Mərkəzinin direktoru: "Manatın ucuzlaşması xaricə üz tutan turistlərin sayına təsir edə bilər..."

Doqquz günlük Novruz bayramı tətili ölkənin şimal-qərb bölgəsinə, xüsusən də Şəkiyə üz tutan turistlərin sayını artırır. Qədim Şəkini seçən turistlər daha çox Xan Sarayına, muzeylərə və tarixi abidələrə getməyi üstün tuturlar.

Ötən ay manatın dəyərini azalması hotellərə, turizm obyektlərinə, ən əsası, tarixi abidələrin giriş haqlarına necə təsir etdiyini öyrənmək üçün kiçik bir müşahidə apardıq. Turistlərin daha çox maraqlı göstərdiyi Xan sarayı və muzeylərə baş çəkib qiymətlərlə maraqlandıq.

Qeyd edək ki, Xan sarayı və muzeylərin heç birində qiymət tablosu yox idi. Halbuki, bütün muzey və tarixi yerlərdə belə tablolar olmalı və orada giriş qiymətləri yazılmalıdır.

Muzeylərə və Xan sarayına giriş iki manata idi. İki manata içəri keçmək istəməyənlər olanda isə qapıda dayanıb muzeyə turistləri səsləyən işçilər "yaxşı, gəlin, bir manat verərsiniz" deyirdilər. Təbii ki, bir manatın izahı da ehlə bir manatlıq, yeni zəif olur...

Maraqlıdır ki, muzeylərdə şəkil çəkdirmək əslində pulsuz olduğu halda, öz telefonunla belə şəkil çəkdirməyə 1 manat istəyirlər. Xan sarayının içində isə şəkil çəkdirmək qadağandır. Həyətinə çəkdirməyə görə pul alınır.

Hotellərin qiymətinə gəlincə, qiymətlər 70 manatdan başlayır. Fərdi evlərdə isə qiymət nisbətən ucuz idi. Bir çox şəkillər öz şəxsi evlərini gələn turistlərə kirayə verirlər. Bu tip evlərin qiyməti 40-50 manatdan başlayaraq şəraitinə, yerləşdiyi əraziyə və otaqlarının sayına görə dəyişir. Şəkiddə fəaliyyət göstərən turizm mərkəzlərində isə ciddi artım müşahidə etmədik.

Şəki Turizm İnformasiya Mərkəzinin sədri Nəsim İmaməliyev Novruz bayramı ərəfəsində

Şəkiyə üz tutan turistlərin sayında yerli turistlərin üstünlük təşkil etdiyini dedi: "Manatın dəyərini düşməsi turistlərin sayına heç bir təsir göstərməyib. Bu yalnız Azərbaycandan xaricə üz tutan turistlərin sayına təsir edə bilər, Azərbaycana gələnlərin yox. Ancaq bu dəfə Şəkiyə gələn yerli turistlərin sayı daha çoxdur. Bayram ərəfəsində həmişə turistlər olur. Novruz bayramında isə əvvəlki aylara nisbətən daha çox turist gəldiyini müşahidə etdik. Bizdə olan statistik məlumatlar da turist artımının olduğunu təsdiqləyir. Düzdür, biz xarici turistlərin də şəhərdə gəldiyini, tarixi abidələrə baş çəkdiyini görürük. Şəki digər regionlardan fərqlənir və bizdə mövsüm məsələsi yoxdur. İstənilən mövsümdə turist olur. Bura turistləri daha çox tarixi abidələr, Xan sarayı, Kiş alban məbədi cəlb edir".

Şəkiddə yeni istirahət mərkəzlərinin və hotellərin tikildiyini deyən İmaməliyev istənilən sayda

turistləri qarşılayıb yola salmaq iqtidarında olduqlarını da dedi: "Bu yaxınlarda "Şəki Park" adlı istirahət mərkəzi və mehmanxana açıldı. Bu ildən etibarən turistləri qəbul edəcək müəssisələrin sayı artmaqdadır. Həmçinin, böyük bir projekt olan "Marxal" istirahət mərkəzinin tikintisi davam edir. Bayram günlərində artıq hiss olunur ki, Şəkiddə bütün istirahət mərkəzlərində, otellərdə və şəxsi evlərdə qalan turistlər çoxalıb və demək olar ki, yerlər dolub. Bəzən deyirlər ki, hansısa bir xarici ölkədə istirahət etmək Azərbaycanda istirahət etməkdən daha ucuz başa gəlir. Bu sözdə hardasa həqiqət var. Ancaq qiymətlər keçən ilə nisbətən aşağıdır. Bizdə turizm mövsümü bu aylardan etibarən oktyabr ayınadək davam edir. Məsələn, "Şəki Palace", "Şəki saray" hotelləri var ki, orada qiymətlər bir o qədər də baha deyil və 70 manatdan başlayır. Manatın dəyərini aşağı düşməsi Azərbaycandan xaricə

Nəsim İmaməliyev

üz tutan turistlərə təsir edir, bizim ölkəmizə gələnlərə yox. Bir insan gəzmək istəyirsə, mənəcə, onun qarşısını heç nə ala bilməz. Turistləri də bir neçə qrupa bölmək olar: bahalı turistlər, diplomatik turistlər və sadə turistlər. Hər bir turist cibinə görə hərəkət edir. Turistlərin bəzisi prestejli yerdə, bəzisi sadə, bəziləri isə kənddə qalmaq istəyir. Son vaxtlar turistlər kəndə daha çox meyl edir.

Daha çox Kiş və Fazıl kəndində qalmaq, kənd mədəniyyəti ilə tanış olmaq, təamlarını dadmaq istəyir. Şəkiyə daha çox Rusiyadan, Yaponiyadan, Almaniya, İspaniyadan, Asiya ölkələrindən turist gəlir. Ümumiyyətlə, ölkənin şimal-qərb regionu tarixi abidələrlə məşhur olduğu üçün turist axını da çox olur".

□ **Günəl MANAFLI**
Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 64 (6092) 28 mart 2015

Bir ölkə məhv ola bilər

NASA-nın bu günlərdə verdiyi açıqlama bir çoxlarını qorxuya salıb. Məlumatlara görə, təxminən 1 kilometr uzunluğu olan asteroid yer kürəsindən 4,5 kilometr uzaq məsafədən keçəcək. YB35 adı verilən asteroid yer kürəsinə dəyərsə, bir ölkə yox ola bilər. Məlumat üçün bildirik ki, kiçik asteroidlər tez-tez yer kürəsinin yaxınlığından keçir. Lakin YB35 böyüklüyündəki asteroid 5 min ildə bir yer kürəsinə yaxınlaşır.

1 santimetrlik it

Toudi itdən daha çox siçana bənzəyir. Ovuc içində otura biləcək qədər kiçik olan it chihuahua cinsindədir. Polşada yaşayan 12 həftəlik Toudinin boyu 1 santimetr, ağırlığı isə 300 qramdır. Dünyanın ən balaca iti olan Toudi "Ginnesin Rekordlar kitabı"na düşəcək. İtin sahibləri onu çox sevdiklərini deyirlər. Lakin çox balaca olduğu üçün evdə qorxa-qorxa hərəkət etdikləri üçün narahatdırlar.

Hədiyyə biletlə varlandı

Amerikada yaşayan Josef Amorese xəstəxanada onu ziyarət edən atasının verdiyi lotereya bileti ilə zəngin olub. 46 yaşlı kişi bir neçə gün əvvəl belindən əməliyyat olub. Əməliyyatdan sonra atası oğlunu ziyarət etmək üçün xəstəxanaya gəlib. Atasının ona yazdığı məktubu açan oğlan zərfin içində lotereya bileti olduğunu görüb. Bir neçə gün sonra lotereyanı yoxlayan oğlan 7 milyon dollar qazandığını gördüyü zaman şoka düşüb. Xəstəxanadan çıxdığı gün pulunu almağa gedən atasının hər kəsə hədiyyə olaraq lotereya bileti verdiyini açıqlayıb. Lakin bu günə qədər heç kəs pul qazanmayıb. Josef in

oynadığı lotereya oyununda böyük məbləği qazanmaq şansı 3 milyon 700 mində bir-

dir. O, vergilər çıxıldıqdan sonra 4,6 milyon dolların sahibi olacaq.

Azı da ömrü qısaldır, çoxu da

Alimlər 6 saatdan az və 8 saatdan çox yatan insanların ölüm riskinin daha yüksək olduğunu açıqlayıblar. İngiltərənin Varvik Universitetinin professorları 1 milyondan çox insanın yuxu adətləri haqda araşdırma aparıb. Nəticədə məlum olub ki, az yatmaq kimi çox yatmaq da insan həyatına pis təsir edir. 8 saatdan çox yatan adamların ölüm riski 6-8 saat qaydasına əməl edənlərdən 30% daha çoxdur. 6 saatdan az yatanların ölüm riski isə orta səviyyədə yatanlardan 12% daha yüksəkdir. Araşdırma lazım olandan daha çox yuxuya ehtiyacı olan adamlarda gizli bir xəstəliyi ola biləcəyini də göstərir.

mağ kimi çox yatmaq da insan həyatına pis təsir edir. 8 saatdan çox yatan adamların ölüm riski 6-8 saat qaydasına əməl edənlərdən 30% daha çoxdur. 6 saatdan az yatanların ölüm riski isə orta səviyyədə yatanlardan 12% daha yüksəkdir. Araşdırma lazım olandan daha çox yuxuya ehtiyacı olan adamlarda gizli bir xəstəliyi ola biləcəyini də göstərir.

Yaşlanma əleyhinə 3 stəkan süd

Araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, süd beyin hüceyrələrinin qorunmasına kömək edir. Amerikalı alimlərin sözlərinə görə, hər gün 3 stəkan süd içmək yaşlanmanı gecikdirir, yaddaşsızlıq riskini azaldır. Südün tərkibində olan glütatyon adlı maddə beyin hüceyrələrini qoruyur, beləliklə, yaddaşsızlığın yaranma riskini azalır. Hər gün 4 stəkan süd içən adamların beyinləri üzərində araşdırma aparən mütəxəssislər onların beyinində glütatyon adlı maddənin daha çox olduğunu açıqlayıblar.

20 il sonra ilk görüldü

1983-cü ildə itən sehrli dovşan illər sonra ilk dəfə görünüb. Nəslə tükənmək üzrə olan qeyri-adi dovşan sadəcə, Çində yaşayır və hazırda sayı mindən azdır. 20 il sonra ilk dəfə sehrli dovşanı görənlər heyrətə gəlir. "The ili pika" adı ilə tanınan dovşan ilk dəfə Çinin dağlarında kəşf edilib. Lakin həmin gündən bəri sayları 70% azalıb. Alimlər dovşan nəslindən olan bu heyvanlar haqqında çox az məlumata sahibdirlər. Sehrli dovşanların 20 il sonra şəklini çəkməyi bacaran Li Veidong o heyvanların nəslə tükənərsə çox üzüləcəyini deyib. Alimlər global istiləşmənin bir çox heyvanların ölümünə səbəb olduğunu açıqlayıblar.

QOÇ - Astroloji göstəricilər saat 12-15 arası əsas diqqətinizi maliyyə məsələlərinə yönəltməyinizi tövsiyə edir. Gələn ay ərzində görəcəyiniz işləri indidən sistemləşdirin.

Qoroskop (28 mart) **Səbuhi Rəhimli**

BUGA - Bürcünüz üçün olduqca mistik gündür. Təsir altına düşməkdən uzaq olun. Hər hansı ekstrasensə, münəccimə və ya falçıya müraciət etməyin. Bütün proseslərə realistsinə yanaşın.

ƏKİZLƏR - Martin bu dəyişkən təqviminizizin üçün müəyyən mənada gərgin keçə bilər. Odur ki, üzərinizə düşən vəzifələrin öhdəsindən məsuliyyətlə gəlməyə çalışın. Mübahisələrdən uzaq olun.

XƏRÇƏNG - Təxminən saat 13-ə qədər bütün işlərinizi təxirə salın. Çünki bu ərzədə hansısa cəhdinizə baş tutma ehtimalı yoxdur. Sonrakı saatlarda isə maraqlı hadisələrin şahidi olacaqsınız.

ŞİR - Rəqiblərlə rastlaşma ehtimalınız böyükdür. Çalışın ki, bu hallarla üzlaşəndə mübahisəyə meyli etməyəsəniz. Hava qaralanda evdə, otaq şəraitində olmağa çalışın. Təkliflərdən imtina edin.

QIZ - İşgüzar sövdələşmələr üçün olduqca əhəmiyyətli təqvimdir. Aldığınız istənilən təklifi razılıqla qarşıləyin. Perspektivli pul sövdələşmələrində də iştirakınız vacibdir.

TƏRƏZİ - Daxili süstlüyünüz nəhərdən sonra səngiməyə başlayacaq. Əməkdaşlıq etdiyiniz adamlarla münasibətləri səmimiyyət üzərində qurun. Heç kimi aldatmayın. Bəxtinizdə pul da var.

ƏQRƏB - Bir qədər qalmaqallı gündür. Bunun üçün ilk növbədə kənar təsirlərə aludə olmamalısınız. Sizə aidıyyatı olmayan məsələlərə müdaxilə etməyin. Əsas enerjinizi fəaliyyətə yönəldin.

OXATAN - Şəxsi büdcənizdəki problemlə durum istər-istəməz ovqatınıza da mənfi təsir göstərir. Bununla yanaşı səhhətinizi də qorumağa çalışın. Riskli hərəkətlərdən uzaq olun.

OĞLAQ - Buraxdığınız səhvlərin xiffətini çəkməkdənsə, gələcəyə nikbin baxın. Çünki bu gün əksər sahələrdə sizə böyük irəliləyişlər bəxş edəcək. Nəhərdən sonra səfərə çıxmağa dəyər.

SUTÖKƏN - Saat 12-yə qədərki ərəfəni nəzərə almasaq, hər mənada uğurlu tarixdir. Maliyyə məsələlərində, əməkdaşlıq zəminində xeyli irəliləyişləriniz gözlənilir. Təzə xəbərlər də eşidəcəksiniz.

BALIQLAR - Səhhətinizdə problemlər olduğundan fəaliyyətinizdə müəyyən passivlik mümkündür. Bu işə hansısa irəliləyişin qarşısını ala bilər. Ailə üzvlərinizlə mehriban davranın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Yeməyə görə qardaşını öldürdü

Amerikanın Florida ştatında yaşayan uşaq yeməyə görə bir qardaşını öldürüb, digərini isə yaralayıb. 13 yaşlı uşaq evdə yemək yerərkən qardaşları mübahisə etməyə başlayıb. Adı açıqlanmayan uşaq 6 yaşlı qardaşını silahlə vuraraq öldürüb, 16 yaşlı qardaşını yaraladıqdan sonra intihar etməyə çalışıb. Hadisə zamanı evdə olmayan ana və 18 yaşlı digər qardaş güllələn hədəfinə çevrilməkdən xilas olublar. Qardaşlarını vuran uşağın və qurbanlarının adı açıqlanmayıb. Polis nəzarətində saxlanılan uşaq silahlı haradan aldığı və kimə aid olduğunu açıqlamayıb.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.